

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

Tatil satın almada on-line tercih

Yazılımcılara Antalya'da yatırım çağrısı
Resim, "mutluluk kaynağı", "kaçış" ve "hayatın lüksü"

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

→ TBD YÖNETİM KURULU

İ. İlker Tabak, Koray Özer, Vural Rıza İbrişim, Ahmet Pekel, Erhan Yalçın, Ersin Taşçı, Ertan Barut, İteriş Şule, Levent Karadağ, Salih Özçiftçi, Üveyiz Ünal Zaim

→ TÜRKİYE BİLİŞİM DERGİSİ ADINA

İ. İlker Tabak Eser ve İmtiyaz Sahibi ve Sorumlusu, Müdür

→ YAYIN YÖNETMENİ

Nihan Tuna

→ YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Aslıhan Bozkurt

→ YAZI KURULU

Koray Özer, Arzu Kılıç, Fatma Ağaç, Nezh Kuleyin, Eylem Cülcüoğlu, Ersin Taşçı, Atilla Yardımcı, Levent Karadağ, Makbule Çubuk, Dilek Genç, Yiğit Ergin, Serdar Gunizi, Serdar Biroğul, Ayfer Niğdelioğlu, Ebru Altunok

→ DANIŞMA KURULU

Atilla Yardımcı, Prof. Dr. Tuncer Ören, Veysi İşler

→ GÖRSEL TASARIM

Mehmet Pektaş

BİLİŞİM DERGİSİ'NDE YAYINLANAN YAZILARDAN YAZARLARI SORUMLUDUR. YAYINLANAN YAZILAR KAYNAK GÖSTERİLMEKSİZİN BAŞKA BİR YERDE YAYINLANAMAZ.

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ
Ceyhan Abul Karesi Caddesi 1246. Sokak No:4/17 Balgat/ANKARA
Tel: +90 (312) 473 8215 (pbx) Faks: +90 (312) 473 8216
e-posta: tbd-menkes@tbd.org.tr

İÇİNDEKİLER

- 06** ... Yayın Yönetmeninden- Nihan Tuna
08 ... TÜBİSAD: E-ticaret, 19 Milyar TL'ye yaklaştı
10 ... YTÜ'de Siber Güvenlik ve Biyometri Merkezi açıldı
12 ... ODTÜ, bilgisayarda klavye ve fare devrini bitiyor
14 ... BTK'ya Oxfordlu Sayan, vekâleten seçildi
16 ... ABD'ye ilk kez, "yazılım ticaret heyeti" gitti
18 ... Türkiye, Twitter'da içerik kaldırmada dünya birincisi
20 ... Twitter Türkiye Koordinatörü, Etili oldu
22 ... TÜBİTAK Başkanlığı'na Prof. Dr. Ergin atandı
24 ... Beyin internete bağlanabilecek
26 ... ABD, Türk asıllı bilgisayar korsanı için 247 yıl hapis istiyor
28 ... Ağrıyı ölçebilen yazılım geliştirildi
30 ... MEB'in "Z-kütüphaneleri", sayısal dünyaya ulaştıracak
32 ... Dijital devrimle kişiye özel matbaa
34 ... BTK Başkanvekili Sayan: "Güvenli İnternet Merkezi" kurulmalı
36 ... Endüstriden Haberler- Akıllı şehirler tehdit altında! -Eylem Cülcüloğlu
40 ... TBD, "bilim ve teknolojiye güç alan" bilimkurgu öykülerinizi bekliyor
44 ... Simge- Gündem yazılım - İlker Tabak
46 ... Tersine mühendislik- An'ı yaşamayan anı yaşar -Koray Özer
48 ... Ufkun Ötesi- Bir toplumsal etik kurallarına mı ihtiyacımız var -Nezih Kuleyin

Dosya: İnternette tatil

- 50** ... İnternet, tatil satın almada acenteleri solladı - Fatma Ağaç
58 ... TÜRSAB Başkanı Ulusoy: Belgesiz seyahat acentelerine Google'da reklam yasağı getirdik
62 ... On-line satın alma ya da rezervasyon, maliyeti minimuma indiriyor
64 ... momondo Ülke Müdürü Eti: Karmaşık yapıdaki seyahat endüstrisinde şeffaf bir hizmet sunuyoruz
68 ... trivago, kullanıcılara zarar verecek on-line rezervasyon siteleri ile iş yapmıyor

Gündem: Yazılım ihracatı

- 70** ... Yazılım ihracatında hedef, bu yıl 1 milyar dolar!.. - Aslıhan Bozkurt
76 ... "Atılım için bilişim"de yazılım ihracatına destek...
78 ... YASAD Başkanı Güneş: 50 milyar doları yakalayabilme şansımız var
80 ... Logo Yurtdışı Satış ve İş Geliştirme Müdürü Derafshi: Açıklanan teşvik, eylem planları ve kararların yanı sıra, özel ve kamu alımlarında Türkiye'de üretilen yazılımlara öncelik verilmeli
90 ... POLDY İK Genel Müdürü Demir: Yazılımlarımız için yurt dışında temsilcilikler açmayı planlıyoruz
92 ... TBD'den haberler- TBD Antalya Şube Başkanı Mehmet Akyelli: Özellikle yazılımcıların yatırımlarını Antalya'da yapmamaları için hiçbir neden yok - Aslıhan Bozkurt
106 ... Bilişimcilerin hobileri- TBD Ankara Şubesi Koordinatörü Sulukoğlu: Resim, "mutluluk kaynağı", "kaçış" ve "hayatın lüksü"- Aslıhan Bozkurt
112 ... Üç Soru Üç Cevap- Gramafon ruhunu yaşatmak ve onu gençlere sevdirmek istiyoruz- Arzu Kılıç
118 ... ABD ile Çin, "siber güvenlikte ortak anlayış" için işbirliği yapacak
120 ... "Teknolojik tır", İpek Yolu'nda turunda

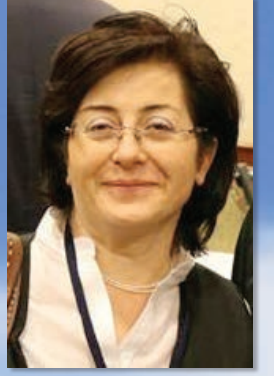

Bundan önceki iki sayıya baktığımda, bahar gelsin, yaz gelsin temennilerini ön plana çıkarmaya çalışmıştım. Baktım havanın düzeleceği yok, biz güzelmiş gibi davranalım, belki hale yola gelir diye düşünüyorum.

Sevgili yayın ekibinin de önerisi ile bu sayıda yaz tatili heveslerimizi de düşünerek internetten tatil satışları, otel rezervasyonları, bayram hazırlıklarına ayırdık. Görüntüler hoş ve iç açıcı. Bu konuda hizmet veren firmaların ne yaptıklarını anlamak açısından, konuya açıklık getirmeye çalıştık. Yeni nesil tatil yaklaşımlarında, işin en eğlenceli yanı; eğer istersek işi de yanımızda götürebiliyoruz. Tabletler, akıllı cep telefonları, incecik notebooklar hep bize hizmet ediyor. İstersek havuz başından veya kale surlarını arkamıza alarak görüntülü görüşme yapabiliyoruz. E-mail'lerimizi yanıtlatabiliyoruz, yazışmalarımızı yapabiliyoruz. Teknoloji hizmetimizde.

Gittiğimiz lokasyonlarda gezilecek yerler, meşhur lokantalar, müzeler, ören yerleri ile ilgili rastlantıya bırakılmayacak kadar önemli bilgiler elimizin altında. Zaman planlamamızı yapabiliyoruz. Artık, sadece dostların gidip gördüğü yerleri bize anlatması dışında, sanal alemde içine daldığımız, hayal ettiğimiz ortamları, gerçek hayatta yaşamak mümkün.

Nihan Tuna
ntuna@emt.com.tr

“Türkiye'nin bilişim alanında uluslar arası başarıları yeterli mi?” diye sorgularken ve Türkiye'den ABD'ye ilk kez, “yazılım ticaret heyeti” gitti haberini okurken, “ABD, Türk asıllı bilgisayar korsanı için 247 yıl hapis istiyor” başlığı ile şaşırıyoruz, artık bunu nasıl değerlendirelim ikilemindeyiz. “Bilgisayarlara fare ve klavyeyle verilen komutları göz hareketiyle yerine getiren teknoloji ODTÜ'de geliştirildi” haberi ile Kürşat Hocam yüreklerimize su serpiyor. Bu sayımızda Nezh Bey'in Ufkun Ötesi köşe yazısındaki “Toplumsal etik kurallarına mı ihtiyacımız var?” köşe yazısı aslında duruma ışık tutacak nitelikte.

Bilişimciler, sektörel olarak çok çalışan bir grup dışarıdan bakıldığında sıkıcı görülebiliriz; ama kesinlikle sıkıcı değiliz. Birçoğumuzun özel hobileri iş dışı meşgaleleri var. Daha önceki yazılarımda belirttiğim gibi bu özel insanları sizler ile paylaşacağız. Birbirimizin bilmediğimiz yönlerini keşfedeceğiz.

Bu sayıda Resim, “mutluluk kaynağı”, “kaçış” ve “hayatın lüksü” diyen TBD Ankara Şube Koordinatörü Zeynep Sulukoğlu'na yer verdik.

Bu konuda kendi hobilerinizi veya bilişim emekçisi özel hobi sahibi arkadaşlarımızı bizlere bildirmenizi istiyoruz ki, onlara da dergimizde yer verelim. Ayrıca; önümüzdeki sayılarda emek verenler köşemizde, sektöre katkısı olmuş emektarlarımıza yer vereceğiz.

Bu vesile ile Derneğimize birçok konuda katkıda bulunmuş sektör emektarı Sami Dönmez Beye acil şifalar diliyoruz. En kısa sürede aramıza katılır ve bizlerle birlikte olur temennisindeyiz. Dualarımız onunla...

Bilişim Dergisi takipçileri; artık tatile çıkın, tatil dönüşü görüşmek üzere...

TÜBİSAD: E-ticaret, 19 Milyar TL'ye yaklaştı

BİT sektörünün büyümesine paralel olarak e-ticaret pazarının da hızlı bir büyüme kaydettiğini gösteren rapora göre, 2014 yılında yüzde 35 seviyesinde artış gösteren e-ticaret, 18,9 milyar TL büyüklüğe ulaştı.

Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD), Türkiye'de e-ticaret pazarını tanımlayan ve uluslararası standartlara göre ölçümleyerek kategorize eden "Türkiye e-Ticaret Pazar Büyüklüğü" raporunu açıkladı. Bu yıl ikincisi hazırlanan "Türkiye e-Ticaret 2014 Pazar Büyüklüğü" raporu, bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektörünün büyümesi paralelinde e-ticaret pazarının da hızlı bir büyüme kaydettiğini ortaya koydu.

TÜBİSAD tarafından, Elektronik Ticaret İşletmecileri Derneği (ETİD) proje ortaklığı, Deloitte Türkiye proje yönetimi ve ComScore proje veri ortaklığında hazırlanan rapor, 25 Haziran 2015'te TÜBİSAD Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. M. Kemal Cılız, ETİD Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Orhun, Bankalar Arası Kart Merkezi (BKM) CEO'su Soner Canko, TÜBİSAD e-Ticaret Komisyonu Başkanı Burak Ertaş ve Deloitte Türkiye Ortağı Tolga Yaveroğlu'nun konuşmacı olarak katıldıkları bir basın toplantısıyla kamuoyu ile paylaşıldı.

Basın toplantısının açılış konuşmasını yapan TÜBİSAD Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Cılız, ülke ekonomisinin nispeten yavaş büyüdüğü bir dönemde, elektronik ticaret hacminin ve perakende

harcamaları içerisindeki payının güçlü bir artış gösterdiğine dikkat çekti. Türkiye'nin yine de elektronik ticarete arzu edilen noktada olmadığını vurgulayan Cılız, "e-Ticaret çok geniş bir ekosistem ve paydaş haritası için değer ortaya koyuyor. Bu nedenle e-ticaretin gelişimi, sağlıklı bir hukuki zemin ve sektörün gelişimine yönelik yasal yapılanmalarla desteklenmesi gerekir. Böylece e-Ticaret'in vergi gelirlerinin, istihdamın ve ticari canlılığın artmasına katkısı daha fazla olacaktır" açıklamasında bulundu. "TÜBİSAD Türkiye'de E-Ticaret Pazar Tanımlama ve 2014 Pazar Büyüklüğü" raporuna göre, 2014 yılında yüzde 35 seviyesinde artış gösteren e-Ticaret, 18,9 milyar TL büyüklüğe erişti. E-ticaretin toplam perakende harcamaları içerisindeki payı yüzde 1,6 seviyesine ulaşırken bu durum, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerle kıyaslandığında önemli bir büyüme potansiyeli kendisini gösteriyor. "TÜBİSAD Türkiye'de E-Ticaret Pazar Tanımlama ve 2014 Pazar Büyüklüğü" raporunda yer alan bazı sonuçlar:

- Toplam Pazar: 18,9 Milyar TL (yüzde 35 yıllık büyüme)**
- Tatil-Seyahat: 6,8 Milyar TL (yüzde 35 yıllık büyüme)**
- Sadece On-line Perakende: 6,5 Milyar TL (yüzde 33 yıllık büyüme)**
- Çok Kanallı Perakende: 3,5 Milyar TL (yüzde 47 yıllık büyüme)**
- On-line Pazar yeri: 2,7 Milyar TL (yüzde 62 yıllık büyüme)**
- On-line Bahis: 2,1 Milyar TL (yüzde 30 yıllık büyüme)**
- On-line- Çok Kategorili: 1,8 Milyar TL (yüzde 25 yıllık büyüme)**
- On-line - Özel Alışveriş: 1,5 Milyar TL (yüzde 10 yıllık büyüme)**
- On-line - Dikey: 0,6 Milyar TL (yüzde 15 yıllık büyüme)**
- Çok Kanallı - Elektronik: 1,4 Milyar TL (yüzde 48 yıllık büyüme)**
- Çok Kanallı - Giyim & Ayakkabı: 0,7 Milyar TL (yüzde 48 yıllık büyüme)**
- Çok Kanallı - Ev & Dekorasyon: 0,4 Milyar TL (yüzde 40 yıllık büyüme)**
- Çok Kanallı - Eğlence & Kültür: 0,2 Milyar TL (yüzde 59 yıllık büyüme)**
- Çok Kanallı - Diğer: 0,9 Milyar TL (yüzde 45 yıllık büyüme)**

e-Ticaretin toplam perakende içindeki payı (Toplam Perakende pazarında on-line işlemlerin oranı) :
Türkiye: yüzde 1,6
Gelişmiş Ülkeler Ortalaması: yüzde 6,5
Gelişmekte Olan Ülkeler Ortalaması: yüzde 4,5

YTÜ'de Siber Güvenlik ve Biyometri Merkezi açıldı

Biyometri alanında çözümler geliştirilmesi amacıyla Yıldız Teknik Üniversitesi'nde en son teknolojiyle donatılmış yeni bir test merkezi hayata geçirildi.

İstanbul Kalkınma Ajansı 2014 Yılı Yenilikçi İstanbul Mali Destek Programı kapsamında, Yıldız Teknik Üniversitesi (YTÜ), Elektrik-Elektronik Fakültesi, Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği Bölümü bünyesinde kurulan, "Siber Güvenlik ve Biyometrik Araştırmalar Danışmanlık ve Test Merkezi"nin açılışı, 16 Haziran 2015'te gerçekleştirildi.

Biyometri konusunda en son teknolojik ürünlerle donatılan test merkezinde; 3D yüz tanıma, davranış tanıma, iris tanıma, parmak damar izi ve parmak izi tanıma sensörleri ile yazılımları gibi ürün ve çözümler yer alıyor. Test merkezinin açılışından sonra ise "Siber Güvenlik ve Biyometri Çalıştayı" düzenlendi. Bu alanda faaliyet gösteren tüm paydaşlara yönelik bilgi paylaşımında bulunmak, proje vizyonu doğrultusunda gereksinimleri ve ortak çalışma olanaklarını belirleyebilmeyi hedefleyen çalıştay, konularında uzman sektörden ve üniversitelerden davetli konuşmacıların, mevcut sorunlar ve çözüm önerilerinin tartışıldığı bir platform oldu.

"Siber Güvenlik ve Biyometri Çalıştayı"nda ilk olarak konuşan Dr. Berk Gökberk, geçmişten bugüne biyometrinin gelişimi, geldiği nokta ve biyometride dikkat edilmesi gereken unsurlar hakkında bilgiler verdi. Siber Güvenlik Uzmanı Akın Sağbilge ise internet ve mobil dünya üzerinden finansal hizmetlerin çokça revaçta olduğunu belirtip siber güvenliğin ve verilerin korunmasının önemli olduğunu vurguladı. Vodafone Mobil Finansal Hizmetler Yöneticisi Beril Öktem, mobil cüzdan uygulaması Vodafone Cep Cüzdan hakkında sunum gerçekleştirirken Yazılım ve Destek Uzmanı Serkan Yaltalier uygulamayla ilgili teknik ayrıntıları aktardı. Çalıştayı son bölümünde "Biyometrik teknolojilerde dünyada ve Türkiye'de mevcut durum ve çözüm önerileri" ele alındı. İstanbul Üniversitesi'nden Prof. Dr. Aydın Akan'ın moderatörlüğünde gerçekleşen panele katılan Sabancı Üniversitesi'nden Doç. Dr. Berrin Yanıkoğlu, TÜBİTAK Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü'nden (UEKAE) Dr. Umut Uludağ, Türk Standartları Enstitüsü'nden (TSE) Mariye Umay Akkaya ve ÖLÇSAN Genel Müdürü Burak Sondal, biyometrik teknolojilerdeki gelişmelerden söz ettiler.

ODTÜ, bilgisayarda klavye ve fare devrini bitiyor

Bilgisayarlara fare ve klavyeyle verilen komutları göz hareketiyle yerine getiren teknoloji ODTÜ’de geliştirildi.

ODTÜ ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Kürşat Çağıltay, araştırma görevlisi Mehmet Dönmez ile “bilgisayarlara göz hareketleriyle komut verme” teknolojisini geliştirdiklerini açıkladı. Bilgisayarda klavye ve fareye gereksinimini ortadan kaldıracak sistemde, gözün hareketiyle imleci, bakılan noktaya hareket ediyor; gözler bir saniye kırptığında tek tıklama, 2 saniye kırptığında da farenin çift tıklama hareketi otomatik yapılabiliyor. Gözlerle bilgisayarın sanal klavyesini açıp yazı yazmak ve arama yapmak da mümkün.

Tamamen Türk mühendislerin tasarımı olan yazılım sisteminin maliyetinin herkesin temin edebileceği bir seviyede olduğunu vurgulayan Çağıltay, sistemin 300-500 dolar dolayında bir maliyeti olduğunu bildirdi. TÜBİTAK’tan aldıkları destekle geliştirdikleri teknolojinin, fare ve gereksinimini ortadan kaldırdığını, sadece gözlerle ekrana bakarak tüm komutların verilebileceğine

dikkat çeken Prof. Dr. Çağıltay, şunları söyledi: “Gözünüzü hareket ettirdiğinizde ekrandaki fare oku, göz nereye bakıyorsa oraya hareket ediyor. Gözlerinizi bir saniye kırptığınızda tek tıklıyor, 2 saniye kırptığınızda çift tıklama hareketini yapıyor. Böylece bilgisayarı elinizle kullanırken fareye ya da klavyeye dokunurken yapılan hareketlerin hepsini sadece gözlerle gerçekleştirebiliyorsunuz. Sanal klavyeyi açıp harflerin üzerinde gözünüzle gezinip yazı yazabiliyorsunuz ya da bir web sitesini açtığınızda, buradaki ilgili bağlantılara tıklayarak ilgili sayfaya gidip bilgisayar üzerindeki tüm kullanım işlemlerini gerçekleştirebiliyorsunuz.”

Çağıltay, teknolojinin özellikle savunma sanayinde yeni ufuklar açabileceğini, bir silah sistemini hedefe yönlendirmede elle komut yerine gözle hedefin üzerine bakarak komut verilebileceğini

belirtti. Arabaların içine monte edildiğinde de radyonun sesini açma kapama, kanalları değiştirme gibi işlerin gözlerle yapılabilir hale gelebileceğine işaret eden Çağıltay, bunun için arabaya gözün hareketlerini yansıtan ayna türü ufak birtakım donanımsal değişiklikler yapılmasının yeterli olacağını kaydetti.

Evlerdeki ısınma ve aydınlatma sistemleri, perde ve televizyonun açılıp kapanmasının bu teknolojiyle mümkün olacağını aktaran Çağıltay, sistemin sağlık ve eğitim alanında da kullanılabileceğini söyledi.

Projeyi hayata geçirirken temel hedeflerinin, boynundan aşağısı felçlileri teknolojilerine kavuşturmak olduğuna değinen Çağıltay, elleri ve kollarını kullanamayan felçli hastaların, bu teknoloji sayesinde sadece gözlerini kullanarak kullanabileceklerini, evde istedikleri her şeyi gözleriyle çalıştırabileceklerini anlatıp, teknolojinin farklı bir sürümünü ise az görenlerin göz eğitimleri için geliştirmeye çalıştıklarından söz etti. Teknolojinin geliştiricilerinden Dönmez de teknolojiyi istem dışı kırpmaları algılamayacak şekilde programladıklarının altını çizdi.

BTK'ya Oxfordlu Sayan, vekâleten seçildi

Dr. Acarer'den boşalan BTK Başkanlığı'na, ikinci başkan Ömer Fatih Sayan vekâleten atandı.

10 yıldır Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanlığı görevini yürüten Dr. Tayfun Acarer'in, görev süresi 1 Haziran tarihinde sona erdi. Görev süresinin sona ermesi dolayısıyla görevinden ayrılan Acarer'in yerine BTK Başkanlığı'na Kurul 2. Başkanı Dr. Ömer Fatih Sayan vekâlet edecek. BTK'nın 27 Mayıs 2015 tarihinde yapılan toplantısında boş bulunan Kurul II. Başkanlığı görevine, Sayan'ın seçilmesine oy birliği ile karar verildi.

1977 İstanbul doğumlu olan Sayan, ilk, orta ve lise öğrenimini İstanbul'da tamamladı. Sayan, İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektronik Mühendisliği, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi bölümlerini bitirdi.

Münih Teknik Üniversitesi Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Haberleşme Mühendisliği bölümünde burslu olarak yüksek lisans okuyan Sayan, burada insan makine haberleşmesi alanında eğitim aldı. Sayan doktorasını da İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyomedikal Mühendisliği'nde Duygusal Zekâ Modeli oluşturulması konusunda yaparken, İngiltere Oxford Üniversite'sinde ise "Diplomasi" eğitimi aldı.

Üniversite eğitiminin ardından 1995 yılında iş hayatına İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde atılan Sayan, Türkiye, Almanya ve Amerika Birleşik Devletleri'nde sektörle ilgili özel şirketlerde çip üretimi, cep telefonu dizaynı ve Ar-Ge alanlarında çalıştı. Silikon Vadisi İnsiyatifi'nde görev alarak girişimcilik konusunda çalışmalarda bulunan Sayan, Türkiye ve Almanya'da çeşitli üniversitelerde Bilişim Hukuku ve Bilişimde Yeni Trendler konularında dersler verdi. Sayan'ın, araştırma konularıyla ilgili çeşitli konferanslar ve bilimsel dergilerde yayımlanmış çok sayıda makaleleri bulunuyor.

2007-2014 tarihleri arasında Başbakanlık Müşavirliği ve Başbakan Başmüsavirliği görevinde bulunan Sayan, 2014 yılı ocak ayından bu yana da BTK üyeliği görevini yürütüyordu.

İngilizce, Almanca ve Fransızca bilen Sayan, evli ve 2 çocuk babası.

BTK
BİLGİ TEKNOLOJİ
VE İLETİŞİM KURU

ABD'ye ilk kez, "yazılım ticaret heyeti" gitti ve iş bağladı

TET organizasyonu, 31 Mayıs –6 Haziran tarihleri arasında ABD'ye, ilk kez yazılım ticaret heyeti düzenlendi ve 150 milyon dolarlık iş bağlantısı yapıldı.

Bilgi teknolojileri ve yazılımdaki potansiyelini yurt dışı pazarlardaki imkanlarla bir araya getirmeyi hedefleyen Elektrik Elektronik ve Hizmet İhracatçıları Birliği (TET), 17 yazılım firmasıyla Boston ve Washington DC/Arlington bölgesinde ilk kez bir ticaret heyeti düzenledi. Heyet, ABD'li firmalarla yatırım ilişkileri, inovasyon için işbirliği ve üçüncü ülkelerdeki fırsatları değerlendirmede işbirliği olanakları üzerine görüşmelerde bulundu. 2 Haziran'da Boston; 4 Haziran'da Washington DC/Arlington'da ikili iş görüşmeleri yapan heyet, 1 - 5 Haziran tarihleri arasında ise çeşitli kamu kuruluşları, sivil toplum kuruluşları (STK), üniversiteler, dünya lideri firmalar ve bölgesel ekonomik işbirliği kuruluşları ile görüşmeler, "networking" toplantılarına katıldı. Ve TET, Türkiye tarihindeki ilk yazılım ticaret heyetinden 150 milyon dolarlık iş bağlantısı ile döndü. Boston ve Washington'da yapılan görüşmelerin ardından Tetsoft takımında yer alan firmalardan bazıları ABD'de ofis açarak bu pazardaki potansiyeli değerlendirme kararı aldı. Tetsoft ABD heyetine Başkanlık yapan TET Yönetim Kurulu Üyesi Selahattin Esim, yazılım ve bilişim ihracatının artırılması, firmaların uluslararası pazarlara açılımlarının sağlanması amacıyla yürüttükleri çalışmalar kapsamında gerçekleşen ABD ziyareti hakkında bilgi verdi.

Yazılım heyetinin ABD'li firmaların yoğun ilgisi ile karşılaştığını anlatan Esim, firmaların Türkiye'nin sahip olduğu yazılım altyapısı karşısında şaşırıldıklarını, dünya devi teknoloji firma yöneticileri tarafından heyetin kalitesi konusunda büyük övgüler aldıklarını söyledi.

Türk firmaları açısından savunma sanayi, eğitim ve sağlık sektörlerinde önemli fırsatlar olduğunu ifade eden Esim, ABD temasları sırasında "Biz ABD'ye yatırım yapmaya, istihdam yaratmaya geldik" mesajı verdiklerini ifade etti. Özellikle Maryland bölgesi bu konuda, devlet tarafında her türlü kolaylığın gösterileceği konusunda söz aldıklarını bildiren Esim, "İş ekosistemi yatırım yapmaya gayet uygun olan bu ortamı şirketlerimizin yerinde görmesi çok yararlıydı. Aldığımız yorumlar belirlediğimiz bu stratejinin doğru olduğunu gösterdi" dedi.

Tetsoft ticaret heyetine katılan firmaların 150 milyon dolar seviyesinde iş bağlantısı gerçekleştirdiklerini, devam eden görüşmeler göz önüne alındığında bu rakamın önümüzdeki dönemde artmasını beklediklerini de belirten Esim, "Türkiye yazılımda dünya ölçeğinde iş yapabilecek firmalara sahip. Temsilcilerimiz, dünyanın en büyük pazarında kendilerini tanıtmaya ve ikili görüşmeler yapma olanağı buldu. ABD dünyanın en büyük pazarı doğru, ama diğer taraftan da en zorlu pazarı. Biz işe zor olandan başladık ve bu da firmalarımızın kendilerine güvenmelerini sağladı, cesaretlerini artırdı. ABD'de kendimizi kabul ettirmemiz bize tüm dünya pazarını açacaktır, biz buna inanıyoruz. Yeni bağlantılar kadar heyetin en büyük kazanımlarından biri bu oldu. İçlerinden bazıları ABD'de ofis açmak için görüşmelere başladı bile" diye konuştu.

Türkiye, Twitter'da içerik kaldırmada dünya birincisi

#1

Resmi temaslarda bulunan Twitter yetkilileri, Türkiye ile herhangi bir vergi sorunları bulunmadığını belirtirken şiddet veya hakaret içerikli tweetleri engellemek için, "Kullanıcıların kendilerine rapor etmelerinin" en uygun yol olduğunu vurguladı.

Ankara'daki resmi temaslarını tamamlayan Twitter yetkilileri, İstanbul'da Basın Konseyi'ne ziyarette bulundu. Twitter'ın Avrupa Kamu Politikaları Direktörü Sinéad McSweeney ile Türkiye Kamu Politikaları Direktörü Emine Etili'den oluşan heyet, Basın Konseyi Başkanı Pınar Türeç, 2. Başkan Murat Önok ve Yüksek Kurul Üyesi Okşan Atasoy tarafından karşılandı.

Basın Konseyi'nin misyonu, yapısı ve çalışmalarını anlatan Konsey Başkanı Pınar Türeç, basın özgürlüğünün çok sıkıntılı bir dönemden geçtiğini vurguladı. Twitter'ın politikaları hakkında bilgi veren Twitter Avrupa Kamu Politikaları Direktörü Sinéad McSweeney ise, içerik kaldırmada Türkiye'nin dünya birincisi olduğunu söyledi. McSweeney, şiddet veya hakaret içerikli tweetleri engellemek için, "Kullanıcıların kendilerine rapor etmelerinin" en uygun yol olduğunu söyleyip sözlerini şöyle sürdürdü:

"Şiddete karşıyız. Kurallarımıza zaten aykırı. Kısa vadede değil ama orta vadede bu konu ile ilgili değişim olacak. On-line olsa da tüm yazılanlar, nezaket çerçevesinde kaleme alınmalı. Dijital vatandaşlık kavramını hayata geçirmeye çalışıyoruz. En azından, yeni nesile bu durumu aşılacak istiyoruz." Türkiye'nin içerik kaldırma talepleri bakımından

dünya birincisi olduğunu açıklayan McSweeney, yılda iki kez yayınladıkları şeffaflık raporunda bunları açıkça belirttiklerini; Türkiye'nin kendilerinden bazı kullanıcıların IP bilgilerini istediğini, buna karşılık Twitter'ın tüm bilgileri zaten görmediği gibi, istenilen bilgileri 3. kişilerle de paylaşmayacağını ve IP bilgisinin ancak uluslararası adli yardım talebi ile istenebileceğini kaydetti. Bu bilgileri yine de hiçbir zaman vermediklerini söyleyen McSweeney, ayrıca Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) ile erişim yasağı konusunda sürekli iletişim halinde olduklarını ilettiler.

Türkiye ile herhangi bir vergi sorununun bulunmadığını aktaran McSweeney, buna dair sözlerin bahane olduğunu kaydetti. Taraflar, Türkiye'deki gazetecilerin hesaplarının kapatılması tehlikesine karşı birlikte hareket etme kararında hem fikir oldu.

12 videoya erişim engeli ...

Bu arada Gölbaşı Sulh Ceza Hâkimliği, video paylaşım sitesi YouTube'da, Hz. Muhammed'e hakaret içeren 12 videoya erişimi engelledi.

Videolar tamamen kaldırılmazsa, siteye erişimin tamamen engelleneceği YouTube'a bildirildi.

Twitter Türkiye Koordinatörü, Etili oldu

Sosyal paylaşım sitesi
Twitter'ın Türkiye
Koordinatörlüğü görevini,
Emine Etili üstlendi.

Türkiye ile erişimi engelleme konusunda sıkıntılı bir ilişkisi olan ve Türkiye'de ofis açması istenen Amerikalı sosyal paylaşım sitesi Twitter, Türkiye ile ilişkileri yürütecek bir koordinatör atadı. AA muhabirinin aldığı bilgiye göre, daha önce Endeavor Türkiye'de çalışan Emine Etili, bu göreve seçildi. Dublin'de görev yapacak Etili, Türkiye'deki kamuya açık ilk temasını, Twitter yetkilisi Sinead McSweeney, Albright Stone ve Bridge Group Türkiye Baş Danışmanı Hakan Akbaş ile birlikte 25 Haziran 2015'te Ankara'da Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) ve Erişim Sağlayıcıları Birliği (ESB) yetkilileriyle gerçekleştirdi. Sosyal paylaşım siteleriyle ilgili yaşanan sorunlar ve çözüm önerilerinin konuşulduğu toplantıda, karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu. Etili'nin koordinatör olduğunun açıklanmasıyla Twitter'ı ne kadar yoğun kullandığı da gündeme geldi. Etili'nin kendi adıyla @EmineEtili hesabının 350 takipçisi var. 364 kişiyi takip eden Etili'nin hesabındaki en eski twit'i 11 Mart 2014'e ait. Twitter geçtiğimiz yıl temmuz ayında Etili'nin atandığı görev için iş ilanı vermişti. Görev tanımları arasında mizahi bir dile sahip olmak da vardı.

TÜBİTAK Başkanlığı'na Prof. Dr. Ergin atandı

BİLGEM Başkanlığını yürüten Ergin'in ataması, iki ay önce boşalan Başkanlığa üçlü kararname ile yapıldı.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Başkanlığı'na, Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (BİLGEM) Başkanı Prof. Dr. Ahmet Arif Ergin atandı. TÜBİTAK eski Başkanı Yücel Altunbaşak, Nisan 2015'te görevinden ayrılmıştı. TÜBİTAK'ın başkanlığını, Altınbaşak'ın görevden alınması sonrası vekâleten Prof. Dr. Mehmet Çelik yürütüyordu.

Prof. Dr. Ergin'in atanması, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bağlı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu kurulması hakkındaki 278 sayılı Kanun'un 5. maddesinde öngörülen sürenin sonunda, üçlü kararname ile yapıldı. Atama kararı, 13 Haziran 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı. Söz konusu kanunun 5. maddesi, Başkanlığın herhangi bir sebeple boşalması halinde, boşalma tarihinden itibaren en geç 2 ay içinde atama sürecinin tamamlanması gerektiğini içeriyor.

1970 Ankara doğumlu olan Ergin, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden lisans derecesi olarak mezun oldu. Elektronik ve Bilgisayar Mühendisliği dalındaki yüksek lisans ve doktora derecelerini ABD'deki University of Illinois at Urbana-Champaign Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nde alan Ergin, mühendisliğe ASELSAN'da başlayıp Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nde (Gebze Teknik Üniversitesi'nde) devam etti.

Ergin, burada rektör yardımcılığı da dahil olmak üzere çeşitli görevlerde bulundu. Akademik uzmanlık alanı, radar dalgaları ve mühendislik akustiği olan Ergin'in, çalışmalarıyla MİLGEM, SOM ve Milli Muharip Uçak da dahil olmak üzere savunma sektöründe birçok projeye katkısı oldu. Bahçeşehir Üniversitesi ve Deniz Harp Okulu'nda kısmi zamanlı öğretim üyeliği görevlerini de icra eden Ergin, çok sayıda uluslararası makale ile tebliğlere imza attı. Ergin, Dalga Propagasyon ve Saçınımı, Doğal Olayların Modellenmesinde Kullanılan Özgün ve/veya Bileşik Nümerik Metodlar, Radar Kesit Alanı (RCS) Hesapları, Elektromagnetik ve Akustik Alanlar konularında çalışma yapıyor.

2003'te TÜBİTAK-MAM Teşvik Ödülü'ne, 2007'de Türkiye Bilimler Akademisi tarafından verilen "Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanı" ödülüne, 2008'de de TÜBİTAK Bilim Teşvik Ödülü'ne layık görülen Ergin, Şubat 2014'ten itibaren TÜBİTAK BİLGEM Başkanlığı ve TÜBİTAK Marmara Teknokent Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yürütüyordu.

Beyin internete bağlanabilecek

İnsan beyninin 20 yıla kadar implantlar sayesinde internete bağlanabileceği öne sürülüyor. Bu yöntemle 15 yıl içerisinde zihinsel hastalıkları iyileştirmek ve sağlam insanlara da bilgi depolayabilmek mümkün olabilecek.

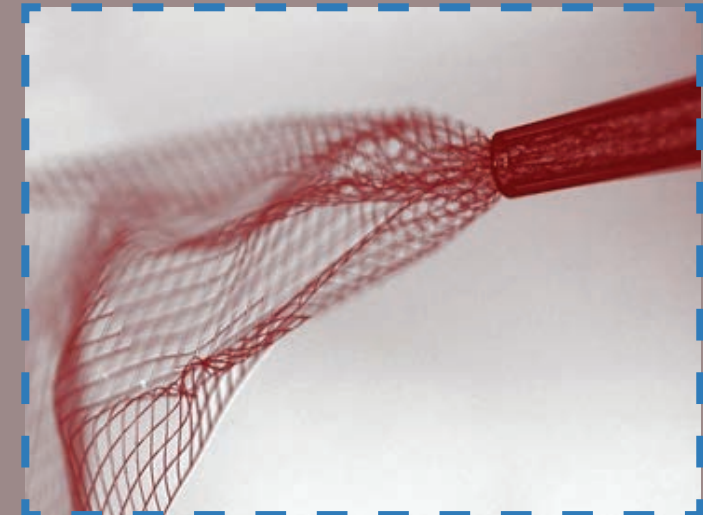
Beyine yerleştirilen implantlar sayesinde, insanların görmesi, robotik kol veya bacaklarını hareket etmeleri ve duyması sağlanırken son yıllarda tıpta çok kullanılan bir yöntem bir adım daha ileri taşıyor. Bilim adamları, bir şırınga vasıtasıyla beyin dokusuna verilen zararı en aza indirerek yapılacak yeni tedavi yönteminde bağışıklık sisteminin beyne giren yeni maddeyi reddetmemesi üzerinde çalışmalar yapıyor. İnsan bedeninin reddetmeyeceği maddelerden yapılan ağ şeklindeki implant'ı beyne bir şırınga aracılığıyla zerketmenin de mümkün olacağı ortaya çıktı. Bilim adamları bu yöntemle 15 yıl içerisinde zihinsel hastalıkları iyileştirmenin mümkün olabileceğini, hatta sağlam insanlara da bilgi depolanabileceğine inanıyor.

Google'ın mühendislik departmanı yöneticisi Ray Kurzweil, insan beyninin 20 yıla kadar implantlar sayesinde internete bağlanabileceğini öne sürdü. Kurzweil, insanoğlunun 2030 yılına kadar "hibrit" bir beyne sahip olacağı öngörüsünde bulundu. Kurzweil'e göre, gelişen teknoloji sayesinde beynimize eklenecek parçalarla internete bağlanarak veri alışverişinde bulunabileceğiz. 1990'lı yıllardan bu yana yaptığı gelecek kehanetleri yüzde 86 oranında tutan Kurzweil, internet bağlantısı sayesinde beynimizi yedeklememizin de mümkün olduğunu vurguladı. Nasıl çalışacak?

Oldukça küçük implant örgü çok ince metal çizgilerden oluşacak. Esnek implant kıvrılarak bir şırınga ile beyne yerleştirilecek. Zihinsel hastalıkları gidermeyi ve hafıza kaybını yok etmeyi amaçlayan bu tedavide bilgi aktarma ve bilgi depolama sistemlerinin geliştirilmesinin yanı sıra tedavinin uygulanmaya başlanmasının ardından 15 yıl içerisinde beyin internete bağlanmasını sağlamak da amaçlanıyor.

Nasıl çalışacak?

Oldukça küçük implant örgü çok ince metal çizgilerden oluşacak. Esnek implant kıvrılarak bir şırınga ile beyne yerleştirilecek. Zihinsel hastalıkları gidermeyi ve hafıza kaybını yok etmeyi amaçlayan bu tedavide bilgi aktarma ve bilgi depolama sistemlerinin geliştirilmesinin yanı sıra tedavinin uygulanmaya başlanmasının ardından 15 yıl içerisinde beyin internete bağlanmasını sağlamak da amaçlanıyor.

ABD, Türk asıllı bilgisayar korsanı için 247 yıl hapis istiyor

Amerika'nın sanal suçlular listesinin en başında bulunan Türk Hacker Fındıkoğlu, tutuklu bulunduğu Almanya'dan ABD'ye iade edildi.

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Federal Soruşturma Bürosu'nun (Federal Bureau of Investigation-FBI) sanal suçlular listesinin en üst sıralarda yer alan ve bilgisayar korsanı (hacker) olduğu öne sürülen Türk asıllı Ercan Fındıkoğlu, tutuklu olduğu Almanya'dan Amerika'ya gönderildi. 3 siber saldırı gerçekleştirdiği belirtilen ve hakkında 247 yıl hapis istemi bulunan Fındıkoğlu, 2013 yılının Aralık ayında Almanya'da Frankfurt Havaalanı'nda yakalanıp, tutuklanmıştı. Fındıkoğlu'nun iadesi için ABD, yoğun çaba harcıyordu. Çeşitli hukuki süreçlerden sonra Amerika'nın isteği Almanya tarafından kabul edildi ve Fındıkoğlu, 23 Haziran 2015'te Almanya'dan New York'a gönderildi. ABD Federal Mahkemesi, Fındıkoğlu'nun karıştığı siber dolandırıcılığı "küresel bir suç" olarak cezalandırmak istiyor.

Küresel finans sistemine siber saldırılar düzenleyip banka hesaplarına sızarak dolar çalan hacker grubunun lideri olmakla suçlanan 33 yaşındaki Türk asıllı hacker Fındıkoğlu'nun yargılanmasına ABD'de devam edilecek.

ABD Adalet Bakanlığı, Almanya'dan ABD'ye iade edilen Fındıkoğlu, ATM sistemlerinden para çalan şebekenin başı olmakla ve bütün dünyada çalınan hesap kartı bilgilerini dünyanın her yerinden ATM dolandırıcılığı yaparak nakde çeviren kişilere yaymakla suçlanıyor. Yetkililer, internet üzerinde Segate ve Predator takma isimlerini kullanan Fındıkoğlu'nun, aralarında bilgisayar sistemlerine izinsiz girmek, banka sahtekârlığı ve para aklama gibi 18 farklı suçlama ile suçlandığını ifade etti.

Kurduğu şebeke ile ATM'lerden nakit çalan örgütün beyni olmakla suçlanan Fındıkoğlu, 2011 yılında da aynı yöntemi kullanarak 18 ülke ATM'sinden 14 milyon dolar nakit para çalınması ve 2012'de de 20 ülkeden 5 milyon dolar nakit para çalınması olaylarıyla da bağlantılı olduğuna inanılıyor. 2007 ile 2013 yılları arasında 14 farklı büyük ATM saldırısı yapan Fındıkoğlu, toplam 100 milyon doları geçen bir siber hırsızlık olayından sorumlu tutuluyor.

Fındıkoğlu'nu yakalamak için FBI, 26 ülkede 100 binden fazla e-postayı inceleyerek, Türk hacker'ın karıştığı siber saldırıların izini sürmüştü.

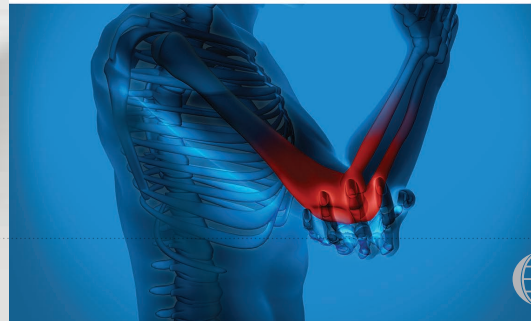

Ağrıyı ölçebilen yazılım geliştirildi

California Üniversitesi'nden bilim insanlarının yüzde 46 noktayı analiz ederek geliştirdiği yazılım sayesinde çocuklar, engelliler ya da ağrının derecesini ifade edemeyen hastalar uygun tedavi görebilir.

California Üniversitesi'nden bilim adamları, 50 çocuğun ameliyat videosunu kullanarak kaş, göz kapakları ve burun çevresindeki kırışıklıklar başta olmak üzere yüzde 46 ayrı noktayı inceledi. Yazılım sayesinde çocukların hissettiği ağrı 0-10 ölçeğinde değerlendirildi. Bilim adamları yazılımın yüz hareketleri verilerini "ağrı ölçeğine" yansıttığını ve bunu hastanın, yakınlarının ya da hemşirenin verdiği bilgilerle karşılaştırdığını açıkladı. Araştırmaya imza atanlardan Jeannie Huang, 5 yaşın altındaki çocukların ağrılarını ifade edemediğine ve her kişinin ağrı eşiğinin farklı olduğuna dikkati çekerek yazılımın doktor ve hemşirelere büyük kolaylık sağlayabileceğini kaydetti. Ancak Huang, yazılımın hastanelerde kullanılmaya başlamasından önce daha ayrıntılı araştırmaların yapılmasının gerektiğine vurgu yaptı. Hastanelerde kullanılması halinde bu yazılım çocukların yanı sıra engelliler ya da ağrının derecesini ifade edemeyen hastaların uygun tedaviyi görmesini sağlayabilecek. Araştırmanın sonuçları, "Pediatrics" dergisinde yayımlandı.

MEB'in "Z-kütüphaneleri", sayısal dünyaya ulaştıracak

FATİH Projesi kapsamında Bakanlığın okullara kuracağı zenginleştirilmiş kütüphaneler, etkileşimli tahta ve internet teknolojileriyle donatılıp okuyucuları, sayısal dünyaya ulaştıracak.

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü arasında, zenginleştirilmiş kütüphanelere (Z-kütüphane) etkileşimli tahta ve internet altyapısı kurulması konusunda protokol imzalandı. Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi (FATİH) kapsamında, okullara kurulmaya başladığı zenginleştirilmiş kütüphaneler (Z-kütüphane), etkileşimli tahta ve internet teknolojileriyle donatılacak, fiber optik internet kablolama altyapısı tamamlanmış okullardaki Z-kütüphanelere etkileşimli tahta kurulacak. Etkileşimli tahta aynı zamanda bir PC görevi görecek. Böylece öğrenciler, etkileşimli tahtada toplu kitap okuyabilecek, gruplar halinde ders işleyebilecek, araştırma yapacak, yerli ve yabancı yayınları izleyebilecek. Okullar da, bu teknolojilerle kütüphanelerinde bulunmayan çok sayıda yerli ve yabancı kaynağa ulaşma olanağına sahip olacak.

Z-Kütüphane çalışmalarına 2011 'de başlayan MEB, bu kütüphanelerle okulların öğrenciler ve yetişkinler için birer hayat boyu öğrenme merkezi ve eğlenme-dinlenme etkinliklerine imkân veren yaşayan güvenli alanlar haline dönüştürülmesini amaçlıyor. Öğrencilere bu kütüphanelerde, bilgi edinme, anlama, hayal kurma ve yaratıcılıklarının geliştirilmesi için çeşitli fırsatlar sunuluyor. Kurulan Z-Kütüphaneler, klasik kütüphane anlayışından farklı özellikler taşıyor. Bu kütüphaneler, fiziki şartları ve teknolojik alt yapıları ile kütüphanecilik anlayışına çağdaş bir seviye kazandırıyor ve kütüphane hizmetlerinin niteliğini artıracak özelliklerle donatılıyor. Z-Kütüphanelerde rahat oturma grupları, asimetrik kütüphane grupları ve dijital imkânları olan bilgisayar ve yazıcılar bulunuyor.

Altyapı çalışmalarına 2011 'de başlanan Z-Kütüphane Projesi ile toplam 49 ilde 269 okul kütüphanesi zenginleştirildi. Erzurum'da 37, Ankara'da 18, İstanbul'da 15 ve Şanlıurfa'da 21 Z-kütüphane bulunuyor. Konya Büyükşehir Belediyesi ile yapılan protokolle "Medeniyet Okulları Projesi" kapsamında 100 okulun daha kütüphanesi zenginleştiriliyor. Millî Eğitim Bakanlığı bu yılın sonuna kadar ülke genelinde 300 Z-Kütüphane daha kurulmasını hedefliyor.

Dijital devrimle
kişiyeye özel

MATBAA

Matbaacılık dijitalle dönüşürken matbuu.com, Türkiye’de ilk kez “kişiyeye özel matbaa” devrini başlattı. Matbuu.com CEO’su Afşar, W2P (web to print) sistemiyle hizmet verdiklerini belirtti.

Modern matbaanın babası Johannes Gutenberg’in ardından gelişen matbaacılık, dijitalle dönüşürken, icadından 300 yıl sonra Türkler tarafından kullanılmaya başlanan matbaacılık sektöründe “ikinci devrim”, Türkiye’de hayata geçirildi. Türkiye’de bir ilki hayata geçiren matbuu.com, “kişiyeye özel matbaa” devrini başlattı.

Matbuu.com CEO’su Onur Afşar, 2011 yılında ülkenin ilk on-line matbaasına imza atarak yeni nesil matbaaya öncülük ettiklerini belirtti. Başarılarını her geçen gün daha yükseğe taşıdıklarını ifade eden Afşar, uzun işlemler barındıran matbaacılığı kısa süre ve daha az maliyete indirdiklerini kaydetti.

Yaklaşık 3,5 yıldan bu yana faaliyet gösteren matbuu.com’un her geçen gün kendini yenilediğinin altını çizen Afşar, kendi başına oldukça karmaşık olan matbaacılığı, internet ortamına taşıyan ilk firma olarak, sektörün öncüsü konumunda olduklarını söyledi. Afşar, “Türkiye’de ilk kez uygulanan W2P (web to print) sistemiyle hizmet veren matbuu.com ile adeta matbaada dijital devrimi yaptığımızı söyleyebiliriz. Geçtiğimiz aylarda aldığımız ‘Yılın e-ticaret projesi’ ödülü de doğru yolda ilerlediğimizi gösteriyor” dedi.

Afşar, matbuu.com ile tüm baskı işlemlerine en uygun fiyatla kaliteden ödün vermeden ulaşılabileceğini ifade ederek sözlerine şöyle devam etti:

“Geliştirdiğimiz teknoloji ile çok daha uygun fiyatlara herkes istediği anda kaliteli baskıya ulaşabiliyor. Türkiye’nin en büyük matbaa tesislerinden birine sahip matbuu.com’da takvim, broşür, davetiye gibi standart matbaa hizmetlerinin yanında tasarımını kendinizin yapabildiği ürünler de var. Özel günlerde sevdiğinizinize kendi tasarımınız olan hediyeler gönderebilir, profesyonel tasarımcımızdan destek alarak çok özel ürünlere imza atabilirsiniz. Evinizden tek tıkla ulaşılabilecek matbuu.com ile artık herkesin bir matbaası oldu.”

 matbuu.com

BTK Başkanvekili Sayan: “Güvenli İnternet Merkezi” kurulmalı

“Mobil Dünyada Çocuk ve Gençlerin Güvenliği Sempozyumu”nda konuşan Sayan, “Güvenli İnternet Merkezi” kurulmasını önerirken TBD Başkanı Tabak da, TBMM’de “Bilgi ve Bilgi Teknolojileri Grubu”nun yeniden canlandırılmasını istedi.

Bilgi Güvenliği Derneği, Ankara Üniversitesi ve Çocuk ve Bilgi Güvenliği Derneği tarafından 19 Haziran 2015’te “Mobil Dünyada Çocuk ve Gençlerin Güvenliği Sempozyumu” düzenlendi. Sempozyum, çocukların günümüz iletişim ortamında en sık kullandıkları ve bu nedenle olumsuzluklarla karşılaşma riski en yüksek alanlardan birinin mobil iletişim ortamları olmasından hareketle, bu alanda çalışan profesyonellerin bilgilendirilmesi, doğru uygulama örneklerinin değerlendirilmesi ve çocuklar için daha güvenli bir iletişim ortamı sağlanabilmesi amacıyla gerçekleştirildi.

Ankara Üniversitesi’nin ev sahipliğinde ve uluslararası katkı ile gerçekleştirilen sempozyumun açılışında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanvekili Dr Ömer Fatih konuştu. Sayan, özellikle akıllı telefonların hayatımızda yer edinmesi ile aile, işyeri ve okul başta olmak üzere sosyal hayatta “face to face” yani yüz yüze iletişim yerine sanal iletişim hâkim olmaya başladığını anlattı.

İnternetin birçok olanak ve fırsat sunmanın yanında ciddi risk ve tehlikeleri de beraberinde getirdiğine değinen Sayan, bilinçsiz ve hatalı

internet kullanımının çocuk ve gençler için önemli tehditler oluşturduğunu belirtti.

“Bu kapsamda, çocukların ve gençlerin internetin zararlı ve yasadışı içeriklerinden ve faaliyetlerinden korunması, bu mecranın onlar için güvenli hale getirilmesi büyük önem taşımaktadır” diyen Sayan, çocuk ve gençlere internet konusunda uyarılarda bulundu.

BTK olarak TİB aracılığıyla, toplumda bilişim bilincinin oluşturulması ve internetin güvenli, etkin ve bilinçli kullanımını sağlamak amacıyla “Güvenliweb” adlı siteyi hazırladığını anımsatan Sayan, halen 2 milyona yaklaşan internet abonesi ve yaklaşık 8 milyon internet kullanıcısının ücretsiz olarak sunulan bu hizmeti kullandığını bildirdi.

Sayan konuşmasını, “Ailelerin başta çocuk ve gençlerinin internet davranışlarıyla ilgili yaşadıkları sorunları aktarabileceği ve çözüm arayabileceği bir ‘Güvenli İnternet Merkezi’ne ihtiyaç vardır. İlgili kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarının işbirliğinde ülkemizde acilen böyle bir merkezin tesis edilmesi gerekmektedir” önerisiyle tamamladı. Sempozyumun “Bakanlık, Üniversite ve STK Temsilcileri” oturumunda konuşan Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Başkanı İlker Tabak ise, TBD’nin bugüne kadar çocuk ve gençlerle ilgili yaptıklarını anlattı. TBD Çocuk Kulübü’nün 1996’da kurulduğunu aktaran Tabak, TBD Genç Grubu’nun 1999’da kurulduğunu, TBD’nin ailelerin temel direği olan kadınlara İnternet

eğitimini başlatan ilk kuruluş olduğunun altını çizdi. Bütün bu konular da içinde olmak üzere, bilişim alanında yapılan tüm çalışmaların siyasilerden destek görmesi için çalıştıklarını belirten Tabak, 1999-2000 yıllarında Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde (TBMM) kurulmasına öncülük ettikleri “Bilgi ve Bilgi Teknolojileri Grubu”nun bugünlerde yeniden canlandırılması gerektiğini de vurguladı.

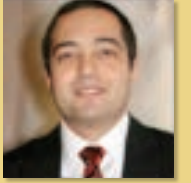

Akıllı şehirler tehdit altında!

Ulaşım, elektrik, su, doğalgaz gibi altyapılar
her an siber saldırıya uğrayabilir.

Eylem CÜLCÜLOĞLU
eylemc@gmail.com

Günümüzün en popüler BT konularından birisi; nesnelerin interneti. İnternete bağlı cihazların sayısı her geçen gün artıyor. Akıllı otoyol sensörlerinden, su şebekesinin kalitesini ölçen cihazlara kadar bir çok nesne internet üzerinden yönetiliyor. IDC'nin araştırmasına göre nesnelerin interneti pazarı, 2020 yılında 1.9 trilyon dolara ulaşacak. ABI Research'ün araştırması ise 2020 yılında kablosuz olarak internete bağlanan cihazların sayısının 40.9 milyar olacağını öngörüyor. Bu cihazların çoğunu akıllı ev cihazları, akıllı sensörler, ve otomasyon cihazları oluşturacak.

Nesnelerin internetinin bu hızla büyümesi akıllara güvenlik sorularını da getiriyor. Bilgisayarların internetinde güvenlik büyük bir sorun. İnternet üzerinden yapılan saldırılar her yıl milyarlarca dolarlık zarara yol açıyor. Nesnelerin internetinde ise güvenlik çok daha büyük bir sorun olacak. Bilgisayarların internetinde saldırılar bilişim sistemlerini çökertirken, nesnelerin internetinde ise çöken elektrik, su, doğalgaz şebekeleri, trafik kontrol sistemleri, fabrikalar hatta savunma sistemleri olacak. İşin kötü tarafı ise nesnelerin internetinde çok büyük güvenlik açıkları bulunuyor.

Trafik kazası bile yaptırabilirler

Nesnelerin interneti konusunda faaliyet gösteren firmalardan IOActive'in CTO'su Cesar Cerrudo, "Dünyadaki şehirlerin çoğu siber saldırılara karşı savunmasız" diyor. Cesar Cerrudo, geçtiğimiz seneki DEF CON konferansında trafik kontrol sistemlerindeki güvenlik açıklarını sergilemişti. Cerrudo'ya göre bu açıkları kullanan saldırganlar trafik ışıklarını yöneterek trafik kazaları yaptırabilir, kilometrelerce uzunlukta sıkışık trafik oluşturabilirler.

Nesnelerin internetinin gelişmesi ile birlikte akıllı şehir kavramının da gelişmesi bekleniyor. Yeni nesil şehirlerde, akıllı trafik yönetim sistemleri, akıllı binalar, akıllı su, elektrik, doğalgaz şebekeleri olacak. Buradaki en büyük sorun bu sistemlerde kullanılan sensörlerin saldırılara açık olması. Saldırganlar bu sensörlerden gelen verileri değiştirerek bir şehrin elektriğini kesebilir, su şebekesine aşırı miktarda klor ekleyebilir, metroları durdurabilir ve şehri yaşanmaz hale getirebilir. Cerrudo'ya göre akıllı sensörlerin çoğunda hiç bir güvenlik mekanizması bulunmuyor. Yerel yönetimler de bu cihazları güvenlik açısından hiç test etmeden kullanıma alıyor. Cerrudo ve arkadaşları New York, Washington ve Londra'da 200 bin üzerinde güvenlik açıklı trafik sensörü tespit etmiş.

Cerrudo, yeni teknolojilerdeki olası güvenlik açıklarına karşı yöneticilerin yaklaşımını şöyle tarif ediyor: "İlk önce inkar ediyorlar. Bizim sistemlere hiç bir şey olmaz diyorlar. Daha sonra kızıyorlar. Sonra umutsuzluğa düşüyorlar. En sonunda da kabul ediyorlar". Güvenlikli akıllı şehirler isteniyorsa bu yaklaşımın değişmesi gerektiğini belirtiyor. Cerrudo'ya göre bir çok batı şehri şu an patlamaya hazır bir bomba ve yerel yöneticiler bunun farkında değil.

En zayıf halkanın önemi

Şehirlerde en büyük sorunlardan birisi her şeyin birbirine bağlı olması. Örneğin elektrik kesilirse, metrolar işlemiyor, trafik durursa ambulanslar ve itfaiye araçları yerine ulaşamıyor. Bu yüzden yapılan siber saldırılar katmerli etkiye sahip olabilir. Siber saldırganlar sistemdeki en zayıf halkayı tespit edip oraya saldırabilir, önemsiz gibi görünen bir sistemi ele geçirip diğer altyapıların da çökmesini sağlayabilir. Örneğin metro ağındaki durakların ışıklarını kapatan bir saldırgan, metro şebekesinin tamamını kullanılmaz hale getirebilir. Bu yüzden kritik sistemlerin doğru belirlenmesi büyük önem taşıyor.

Ayrıca her şehre göre kritik sistem kavramı da değişiyor. Örneğin Las Vegas'ta kumarhaneler ekonomi için büyük önem taşıırken, kritik sistemler arasında yer almıyor.

Bir diğer sorun yerel yönetimlerin sürekli olarak değişmesi. Her seçimde yerel yönetimler değişiyor ve yürüyen projeler sonlanabiliyor. Siber güvenlik projeleri bir önceki yönetimde büyük önem taşıırken bir sonraki yönetimin gündeminde hiç yer almayabiliyor. Bu yüzden siber güvenlik politikalarının iktidardan bağımsız olarak belirlenmesi ve iktidar değişikliklerinde sekteye uğramaması gerekli.

Akıllı şehirler ve nesnelerin interneti henüz ülkemizde ABD veya Avrupa'daki kadar yaygın değil. Ama bu konuda hızlı bir şekilde gelişim sürüyor. Ülkemizde akıllı tüneller, akıllı otoyollar ve akıllı şebeke yönetim sistemlerinin sayısı her geçen gün artıyor. Bu sistemler kurulurken siber güvenliğe önem verilmesi ve doğru güvenlik stratejilerinin oluşturulması gerekli. Aksi takdirde önümüzdeki yıllarda büyük sorunlar yaşayabiliriz.

5 yıldızlı BT kontrolü

Shangri-La Bosphorus İstanbul oteli, ManageEngine'e geçerek BT yapısını kontrol altına aldı

İstanbul'un ilk uzak doğu marka oteli Shangri-La Bosphorus İstanbul, ManageEngine Desktop Central ve Event Log Analyzer kullanmaya başladı.

Hong Kong merkezli Shangri-La Bosphorus İstanbul oteli, İstanbul'da Asya kültürü ile Türk konuksevelliğinin harmanlanmasından doğan bir hizmet anlayışıyla, lüks segmentin en üstünde faaliyet gösteriyor. Otelde 186 oda bulunuyor. 32 sunucunun bulunduğu otelde 15'in üzerinde uygulama çalışıyor.

Talep merkezden

Shangri-La Bosphorus, İstanbul'da ManageEngine'e geçiş talebi otelin Hong Kong'taki merkezinden gelmiş. Tüm ManageEngine otellerinde ManageEngine kullanan zincir, İstanbul'da da Desktop Central ve Event Log Analyzer yazılımlarının kullanılmasına karar vermiş. Yazılımların lisansı yurtdışı tarafından alınmış daha sonra kurulum ve destek için ManageEngine Türkiye distribütörü Vitel ile devam edilmiş.

Shangri-La Bosphorus, İstanbul'un Bilişim Teknolojileri Müdürü Sedat Akbasan, otel bünyesinde bulunan 32 sunucunun yönetimini Event Log Analyzer kullanarak yaptıklarını belirtiyor. Otel bünyesinde 150 PC olduğuna dikkat çeken Akbasan, bu PC'lerin Desktop Central ile yönetildiğini anlatıyor. Desktop Central sayesinde destek için PC'lerin başına gitmek zorunda kalmadıklarını anlatan Akbasan, tüm güncellemelerin de otomatik olarak yapıldığını anlatıyor.

ManageEngine ürünleri 2013 Ağustos ayında çok hızlı ve kolay bir şekilde kurulmuş. Ürünleri kurulumdan sonra hemen kullanmaya başladıklarını anlatan Sedat Akbasan, ManageEngine sayesinde hem zamandan tasarruf ettiklerini hem de işlerini kolaylaştırdıklarını belirtiyor.

Shangri-La Hotels and Resorts bünyesinde dünyada

90 otel bulunuyor. Bu otellerin hepsinde ManageEngine Event Log Analyzer'ın kullanılması zorunlu. Otel yönetimi BT yapılarını iyi bir şekilde yönetmek için böyle bir karar almış.

Her şey kontrol altında

Event Log Analyzer sayesinde sunucu üzerindeki hata kayıtları ve gerçekleşen işlemlerin kayıtları takip ediliyor. Herhangi bir sorun olduğu zaman otel BT yönetimi anında müdahale edebiliyor.

Sedat Akbasan, otel sektöründe insan kaynağı sirkülasyonunun çok olduğunu dikkat çekerek ManageEngine Desktop Central ile yeni kullanıcıların uygulamalarını kolayca yüklediklerini anlatıyor. Ayrıca Event Log Analyzer ile hatalı login denemelerini tespit ederek güvenlik seviyesini artırdıklarını belirtiyor.

Sedat Akbasan, ManageEngine çözümünden çok memnun olduklarının altını çizerek ürünü herkese tavsiye ettiklerini söylüyor. Vitel'in sunduğu destek hizmetlerinden de çok memnun olduklarını anlatan Akbasan, herhangi bir sorun yaşandığı zaman hızlı bir şekilde destek aldıklarını söylüyor.

Shangri-La Bosphorus İstanbul önümüzdeki dönemde ServiceDesk Plus uygulamasını da devreye almayı planlıyor.

Shangri-La Bosphorus İstanbul Bilişim Teknolojileri Müdürü Sedat Akbasan

TBD, “bilim ve teknolojiden güç alan”

bilimkurgu öykülerinizi bekliyor

17. TBD Bilimkurgu
Öykü Yarışması başlıyor.
TBD'nin gelenekselleşmiş
yarışması için öykülerin,
30 Ağustos 2015'e kadar
gönderilmesi gerekiyor.

Türkiye Bilişim Derneği (TBD), gelenekselleşen Bilimkurgu Öykü Yarışması'nın 17.'sini düzenliyor. TBD, bu yılki Bilimkurgu Öykü Yarışması'na, “bilim ve teknolojiden güç alan” bilimkurgu öykülerini davet ediyor.

İnsanlık tarihinde, “başka bir dünyanın düşünüyü kurmak”, belki de düş kurmak kadar eski. Edebiyatta vücut bulan “başka dünya düşleri”, sayısız okuyucunun düşünce dünyasının parçası oldu bugüne kadar. Bu durumun devam edeceği de biliniyor. Bilimkurgu edebiyatı, hayal gücünü bilim ve teknolojinin sunabildiği olanaklarla besliyor, bilim ve teknolojiyle kurduğu ilişkinin gücü oranında inandırıcılığı yükseliyor. İnandırdığı noktada düşündürüyor, eğlendiriyor, şaşırtıyor, korkutuyor ve yadırgatıyor bilimkurgu.

Bu yıl 17.'si gerçekleştirilecek olan TBD Bilimkurgu Öykü Yarışması'nda, Türkçe yazılan, özellikle bilimkurgusal öğeler taşıması beklenen, daha önce herhangi bir yarışmada ödül kazanmamış öyküler yarışacak. 2015'ten önce yayımlanmış öykülerin kabul edilmeyeceği yarışmaya, önceki yıllarda birincilik ödülü alan yazarlar da katılamayacak.

Bilimkurgu türünde ülkemizde saygın bir yeri olan yarışmaya katılmak için öykülerin, 30 Ağustos 2015 tarihine kadar bilimkurgu@tbd.org.tr adresine gönderilmesi gerekiyor. Postayla gönderilen öyküler, yarışmaya kabul edilmiyor. Murat Başekim, Bülent Akkoç, Barış Emre Alkım, Kadir Yiğit Us, Ümit Dagci, Cenk Tezcan, Erdal Naneci ve Ersin Taşçı'dan oluşan jürisinin değerlendirme yapacağı yarışmada, birinciye 3.000 TL, ikinciye 2.000 TL, üçüncüye ise 1.000 TL verilecek.

TBD Yönetim Kurulu ile TBD Bilişim Dergisi Yayın Kurulu Üyeleri dışında herkesin katılabileceği yarışmayı kazanan öyküler, 27 Ekim 2015 'te açıklanacak. Dereceye girecek öyküler TBD'nin internet sitesinde ya da Bilişim Dergisi'nde yayımlanacak, seçici kurulun yayımlanmaya değer bulunduğu öyküler kitap olarak yayımlanacak.

Yarışmaya ilişkin ayrıntılara www.bilismdergisi.org adresindeki TBD BİLİŞİM Dergisi Haziran 2015 sayısının 58. sayfası veya doğrudan <http://www.bilismdergisi.org/s177/index.html?page=58> bağlantısından ulaşabilirsiniz.

2015 TBD Bilimkurgu Öykü Yarışması

Başka bir dünyanın düşünüyü kurmak, belki de düş kurmak kadar eskidir insanlık tarihinde. Edebiyatta vücut bulan dünya düşleri ise sayısız okuyucunun düşünce dünyasının parçası olur. Bilimkurgu edebiyatı, hayal gücünü bilim ve teknolojinin sunabildiği imkanlarla besler. Bilim ve teknolojiyle kurduğu ilişkinin gücü nispetinde inandırıcılığı yükselir. İnandırdığı noktada düşündürür, eğlendirir, şaşırtır, korkutur ve yadırgatır bilimkurgu.

Bugüne kadar yarışmamıza üç bini aşkın öykü ulaşmış. Üç bini aşkın farklı dünya kurgusu demek bu. On yedi yıldır her yaşta yazarın kurduğu düşlerin tanığı olmak övünç kaynağımız. Okuduğumuz her öyküde hayal gücünüzün ulaşabildiği ufukları görmek heyecan veriyor. En önemlisi de, başka bir dünyanın mümkün olduğuna dair inancımızı tazeliyorlar.

Bu yıl on yedincisini düzenlediğimiz geleneksel Bilimkurgu Öykü yarışmamıza, bilim ve teknolojiye güç alan dünya düşlerinizi heyecanla bekliyoruz.

Türkiye Bilişim Derneği
Yönetim Kurulu

YARIŞMA KOŞULLARI

1. SONUÇ VE ÖDÜLLER

TBD Bilimkurgu Öykü Yarışması'nı kazanan öyküler 27 Ekim 2015 tarihinde açıklanacaktır. Ödül olarak birinci gelen yarışmacıya 3000 TL, ikinci gelen yarışmacıya 2000 TL ve üçüncü gelen yarışmacıya da 1000 TL verilecektir.

2. KATILIM KOŞULLARI

- Yarışmaya TBD Yönetim Kurulu üyeleri ile TBD Bilişim Dergisi Yayın Kurulu Üyeleri dışında herkes katılabilir.
- Öykü Türkçe yazılmalıdır.
- Her yazar öyküsünü istediği konuda yazabilir.
- Öykülerde bilimkurgusal öğeler aranacaktır.
- Öykü daha önce herhangi bir yarışmada ödül almamış olmalıdır.
- 2015 yılından önce yayımlanmış öyküler yarışmaya kabul edilmeyecektir.
- Her yazar yalnızca bir öyküyle yarışmaya katılabilir.
- Önceki yıllarda birincilik ödülü alan yazarlar yarışmaya katılamaz.
- Dereceye girecek öyküler TBD'nin internet sitesinde ya da Bilişim Dergisi'nde yayımlanacak, seçici kurulun yayımlanmaya değer bulduğu öyküler kitap olarak yayımlanacaktır.
- Öykülerin internet sitesinde, Bilişim Dergisi'nde ya da kitaplaştırılarak yayımlanması için <http://www.tbd.org.tr/onayliyorum> adresinde bulunan "Onaylıyorum" adlı belgenin yazar tarafından doldurulması ve bu belgenin taranarak e-posta yoluyla TBD'ye gönderilmesi gerekmektedir. Onaylıyorum adlı belgeyi TBD'ye göndermeyen yarışmacılar yarışmaya kabul edilmeyecektir.

3. SEÇİCİ KURUL

Ana jüri isim listesi:

Murat Başekim, Bülent Akkoç, Barış Emre Alkım, Kadir Yiğit Us, Ümit Dagci, Cenk Tezcan, Erdal Naneci, Ersin Taşçı

4. BİÇİM

- Öykü, yaygın olarak kullanılan bir kelimeişlemciyle, "12" büyüklükte, "Arial" karakter" seçilerek, yazılmalı ve e-postaya ekli bir dosya olarak gönderilmelidir.
- Gönderilen dosyanın adına öykünün adı verilmelidir.
- Öykü dosyasının içinde yazarla ilgili hiçbir bilgi olmamalıdır.
- e-postaya ekli diğer bir dosyanın içinde yazarın açık adı, kısa özgeçmişi, açık adresi ve telefon numarası ayrıca varsa web sitesi veya sosyal medya adresleri bulunmalıdır. Yarışmada rumuz kullanılmamaktadır.
- Yazarın kimlik bilgilerinin bulunduğu dosyanın adına yazarın adı verilmelidir.
- Öykü en fazla iki bin sözcükten oluşmalıdır.
- Bu biçimsel özellikleri taşımayan öyküler diskalifiye edilecektir.

5. ÖYKÜNÜN TESLİMİ

Yapıt, 30 Ağustos 2015 tarihine dek bilimkurgu@tbd.org.tr adresine gönderilmelidir. Postayla gönderilen öyküler yarışmaya kabul edilmeyecektir.

Bilgi ve iletişim için: Ceyhan Atuf Kansu Caddesi 1246. Sokak No: 4/17 Balgat / ANKARA
Tel: +90 (312) 473 8215 web: www.tbd.org.tr, eposta: tbd-merkez@tbd.org.tr

Gündem Yazılım

Merhum Demirel'i yıllar önce İstanbul'da gerçekleştirdiğimiz TBD Ulusal Bilişim Kurultayı'nın kapanışına davet ettiğimiz günü anımsadım. Türkiye Bilişim Derneği Yönetim Kurulu olarak Köşk'e gittiğimizde Sayın Demirel'e bir avuçlu bilgisayar (palm) armağan ederek kendisini Ulusal Bilişim Kurultayı'na davet etmiştik. Davetimizi kırmayan Demirel, Kurultay'ın kapanışına gelmiş, kendisini karşılarken üzerinde "Süleyman Demirel, T.C. Cumhurbaşkanı" yazan yaka kartını da teslim etmiştik. Kürsüye çıkan Sayın Demirel, her zamanki babacan tavırla konuşmasına başlarken, boynuna takılı yaka kartını göstererek "Binaenaleyh, ben de artık bilişimci oldum." dedi. Devleti yöneten en üst makamların bilişime sahip çıkmasında bir aşama daha geçilmiş oluyordu.

Geçtiğimiz günlerde Cumhurbaşkanı Sayın R. Tayyip Erdoğan'ın "Parlak beyinlerden istifade etme", "Öğrencilere yazılımı sevdirmeye" ile "Kamu ve özel sektör işbirlikleri"ni kapsayan üç aşamadan oluşan bilişim alanındaki dev projeyi başlatmasıyla devletin bilişime bakışında ve sahiplenmesinde yeni bir aşamaya daha gelmiş bulunuyorduk.

Türkiye Bilişim Derneği olarak yıllardır bıkmadan, usanmadan, her ortamda gündeme getirdiğimiz kalkınma için bilişimden, yazılımdan başka çıkış yolumuzun olmadığını en üst düzeyde,

devlet politikası olarak görülmeye başlamasından mutluluk duymaktayız. Birkaç yıl önce başlatmış olduğumuz "Programlama Çocuk Oyunağı" projesinin tüm ülke çapında, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı'nca da desteklenecek bir girişime dönüşmesi geleceğe daha umutla bakmamızı sağlıyor.

Cumhuriyetin ilk yıllarındaki okuma-yazma seferberliğinde olduğu gibi, çocuklarımızın -hatta yaşlılarımızın- bilgisayar programlamayı, yazılım geliştirmeyi öğrenmeleri çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmamızda eğitim alanında yapılacak en büyük hamlelerden biri olacaktır.

Unutmayalım, çocuklar video kaydı gibidir. Yedisine kadar ne kaydederseniz, yetmişine kadar onu izlersiniz.

Dokuzuncu Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman Demirel'in vefatı nedeniyle, "barajlar kralı" olarak anılmasına neden olan projelerden başlayarak ülkemize yapmış olduğu tüm hizmetler, yaptırdığı eserler yeniden gündeme geldi.

Çocuklarımızın erken yaşlarda edindiği beceriler onların geleceğini biçimlendirmektedir. Bilişim toplumunda bireylerin günlük yaşamlarının ayrılmaz parçası olan bilgisayar ve türevi aygıtların en önemli unsurlarından biri olan yazılımın ya da programların sistemlere nasıl can verdiğini, bu aygıtların yönetilebilir olduğunu, bunlarla sorunların adım adım çözülebildiğini anlamaları açısından çocukların programlama ile tanışmaları yararlıdır, hatta gereklidir.

Basit olarak programlama, çocuklara analitik düşünme ve sorun çözme becerilerini kazandıran bir yöntem, araç olarak değerlendirilmektedir.

TBD, devlet politikası olarak gördüğü bu olumlu girişimlerin her zaman destekçisi olmakla kalmamış, ayrıca gerçekleşmesi konusunda üzerine düşenleri yapmaktan kaçınmamıştır, kaçınmayacaktır.

İ. İlker Tabak*
ilker.tabak@bilisim.com.tr

Simge

ÖZGÜR UÇKAN'I KAYBETTİK.

Türkiye Bilişim Derneği ve Alternatif Bilişim Derneği üyesi Dr. Özgür Uçkan, tedavi gördüğü Paris'te hayatını kaybetti. E-Devlet, e-Dönüşüm gibi konularda TBD çatısı altında birlikte çalışma olanağı bulduğum Özgür Uçkan'a Allah'tan rahmet, başta ailesi olmak üzere sevenlerine ve bilişimci dostlarına başsağlığı ve sabır dilerim.

İstanbul -Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Dr. Özgür Uçkan (54), yaşadığı Paris'te 10 Temmuz 2015 Cuma günü, gece yarısına doğru aramızdan ayrıldı.

Özgür Uçkan, gerek sanat dünyası gerekse bilişim dünyası ve dijital çağda birey hakları konusunda önemli bir aktivist ve etkin kanaat önderlerinden biriydi. İzmir Ege Üniversitesi'nde aldığı felsefe eğitimin arkasından Sorbonne'da doktorasını tamamlayan Uçkan, 90'lı yıllardan bu yana çeşitli dergilerde yayınlanan sürekli yazıları, makaleleri ve kitaplarının yanı sıra verdiği röportajlarla da yurtiçinde ve yurtdışında bilgisine ve uzmanlığına sık sık başvurulmuş, alanında saygın bir otoriteydi. Sanal ortamda Türkiye'de en çok takip edilen kişilerden biri olan Uçkan, akademik bilgisine stratejik/pratik politik önerilerini güçlü bir şekilde bir araya getirerek yoğun katkılarıyla örgütleyici ve yol gösterici bir rol oynamıştı. Uçkan, evli ve bir çocuk babasıydı.

(*) Bs. Müh., Bilişim Ltd. Paz. ve Satış Md.
Türkiye Bilişim Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

An'ı yaşamayan anı yaşar

Her yerde okuruz "An'ı yaşa, an'ı yaşa" diye. Nedir bu "an'ı" yaşamak? Bulduğumuz an'ı fark etmek mi? Yaşadığımız an'ı sevmek mi? Zihinsel ya da kalpsel farkındalığı artırmak mı? Yavaşlamak, hayatın akışını kontrol etmek mi? Yoksa yaptığın işin tadını çıkarmak mı? Bulduğumuz an'ın tadını çıkarmaya engel olan aslında içinde fiilen bulunmadığımız zamanlar, yani gelecek ve geçmiş zamanlar... Gelecek, gerçekten yaşamadığımız dolayısıyla bilmediğimiz bir zaman dilimi. Kâğıt üzerinde var, ama belki de onu hiç görmeyeceğiz, hiç yaşamayacağız... Gelecek zaman için daima planlarımız vardır, şunu yapacağım, şunu alacağım, şu projeyi bitireceğim, şuraya gideceğim diye. Büyük çoğunluğumuz kendimizi güvenceye almak için gelecekle ilgili planlar yaparız. Bu planlar ülke gelişmişlik ve istikrar durumuna göre kısa, orta ve uzun vadeli olabiliyor. İstikrarsız bir ülkedeysen kısa vadeli plan yapanlar çoğunluktadır. Bu planlar da çoğunlukla temel gereksinimlerimiz yani güvenlik, açlık tokluk üstünerdir. Geçmişse, bireysel yaşamımızın en önemli düşünce kaynağıdır. Geçmiş, yaşadıklarımızı doğrultusunda bize pek çok duygu, düşünce ve deneyim kazandırır (yargı, önyargı vs. dahil). Gelecek zaman planını yaparken çoğunlukla geçmişten öğrendiklerimizi ve deneyimlerimizi kullanırız. Ama bazen o kadar çok kullanırız ki bunlar bizi kımıldamaz hale getirebilir hatta bazen hasta ederler... Freud, "Bütün ruhsal hastalıkları iyi edebildik ama ah şu önyargılar olmasaydı" demiş... Yaşamımızı etkileyen önyargıları da maalesef geçmiş yaşantılarımız kazandırır bize... Bu önyargılar an'ı yaşamak konusunda da gerçekten ayağımıza dolanır...

Şimdi gelelim an'ı yaşamamanın tanımına: An'ı yaşamak, teorik olarak geçmişin olumsuz düşüncesinden, geleceğin de yoğun planlamalarından kendini olabildiğince özgürleştirmektir... An'ı yaşamak pek çok yaşam ödülü kazandırır bize. Yargılara ve planlara kapılmadığımız için daha özgür hareket ederiz, daha kolay karar alırız, olayları daha rahat analiz ederiz, kılı kırk yaran hesaplardan kaçınırız, yarın için kendimizi bugünden fazla sıkıntıya sokmayız, gereksizce planlamalara girişmeyiz... Diğer yandan, an'ı yaşamak bazen geleceği, yani güvenliği bir kenara itmek anlamına da gelebiliyor...

Şimdi kimler (özel, tüzel kişi, kuruluş vs.) an'ı yaşamalı, bakalım:

Bireyler: An'ı yaşamak çok eğlenceli olabilir. Özellikle sorumluluklar/yükler daha netleşmediyse, azsa... Rutinden kurtulur birey, keyiflenirrisk alır... Vur patlasın çal oynasın, haydan gelen huya gider, an'ı yaşamamanın suyunun çıkarma noktası için kullandığımız özdeyişler...

Bürokratlar: An'ı yaşayan bürokrat planlamaya fazla girmez, geleceği düşünmez... Günü kurtarır. Görevden alınma olasılığı olan bürokratin başvurduğu mutluluk oyunudur.

Sporcu: Yarışmalı kategorisindeki bir birey olarak sporcu, an'ı yaşıyorsa ilerdeki bir yarışma için fazla plan yapmıyor demektir. Kısa vadede bu sporcudan rekor beklemeyelim...

Kaşif, bilim insanı, sanat yapan, yazan, üreten, büyüten kişi: Bu kategoriye girenler, özellikle yaptığı işi seviyorlarsa hem an'ı yaşarlar hem de geleceğe yatırım yapmış olurlar. Harcadıkları enerji boşa gitmez.

İşadamı: An'ı yaşayan varsa artık işadamı değildir, işadamıysa an'ı yaşamaması zor...

Siyasetçi: Dün dündür bugün bugündür, anlayışı fırsatları değerlendirmek anlamına geliyor. Gerekirse fikrini de fırsata göre değiştirmek... Biraz fırsatçılık... Ama, an'ı yaşamak demek biraz da mutlu olmak demek. Koltukta oturup da mutsuz olan siyasetçi var mı?

Kedi: An'ı yaşar, anı yaşamaz.

Maymun: An'ı yaşar küçük planlar yapar...

Saksağan: Bazen kaşınır...

Şirketler: Büyümek, geleceği görmek geçmişini de okumak demek... An'ı yaşayan şirketler anı olur.

Şirketler yarınlarla büyür...

Sektörler: An'ı yaşayan sektörün gelecekte önde koşma şansı olmaz. Sektörün kendi gündemini yakalaması ve başkasını kendi gündemine çekmesi için geleceği planlaması gerekir.

Devlet: An'ı yaşayan devlet olarak AB fonlarını bir güzel harcayan Yunanistan aklıma geliyor... Lale Devri'ni de hatırlamalıyız... Devlet'in an'ı yaşama lüksü yok, ama vatandaşlarına iyi planlama yaparak an'ı yaşatabilir... (Eğitim, sağlık, iş, ücret konusunda iyi planlama yaparsa).

Bilişimci: Üreten kişidir. Bir süre tamamen anda yaşamasının bir zararı yok. Yaşamadan üretmek üstün zekâ işi olabilir... Ama gelecekte varlık göstermek için bilişimi hobisi yaparak çalışmalı, yarının gereksinimini bugünden görmeli... Bu durumda an yaşanabilir...

Toparlarsak, an'ı yaşamak demek sevdiği işi yapmak, ona emek vermek, sevdiği insanlarla ilişki kurmak ... Sevdiğin işi yaptığın takdirde ister istemez o işte gelecekteki yerini de hazırlarsın... Yani yaşam planının senin eğlence planına dönüşür...An'ı yaşayanın anısı da doyurucu olur... Bir de an'ı yaşamayıp sürekli anı yaşayanlar var... Aslında an yaşanmadı mı anılarda sönük olur... Kuşkusuz genellemeler de az korkutucu değildir... Yine de herkesin an'ı kendine güzel diyelim...

Koray Özer

koray.ozertbd.org.tr

Bir Toplumsal Etik Kurallarına mı İhtiyacımız var

Bütün renkler hızla kirleniyordu
Birinciliği beyaza verdiler.

Özdemir Asaf.

Nezih KULEYİN
nezih@semor.com.tr

Bilişim Sektörü iddialı bir sektör olarak ortaya çıkmıştı bin dokuz yüz altmışların sonları ile yetmişlerin başlarında. On iki mart muhtırasından hemen sonra kurulan TBD'nin kurucuları aynı zamanda başta Hacettepe Üniversitesi ve ODTÜ'nin Bilgi İşlem Merkezleri ile birlikte birçok kamu kuruluşu ile o zamanın en büyük servis büro şirketi olmaya aday SİSAG çalışanlarından oluşuyordu.

Her biri oldukça iyi eğitim almış ve vatanseverlik konusunda büyük bir inanca sahip olan bu kadro ülkede kötü giden ya da kötü gitme olasılığı olan işlerin tümünü bilişim teknolojisini kullanarak düzelteceklerine inanıyorlardı.

Bu inançlarını gerçekleştirmek için önlerine çok da önemli bir proje çıktı. Biraz şartların zorlaması biraz da toplumdaki adalet duygusunun beklentisi sonucu adil bir Üniversiteler Arası Seçme Sınavı yapılması gerekliliği doğdu. Başta Aydın Köksal, Ersay Gürsoy, Atalay Yunusoğlu ve Ünal Yarimağan, olmak üzere Hacettepe Üniversitesi'nde çalışan bilişimciler bu konuya bilişim teknolojisi ile bir çözüm üretmeyi ve bu çözümü Üniversiteler Arası Kurul'a kabul ettirmeyi başardılar.

Bu örnek toplumda bilişimcilerin her olayı adil ve doğru bir biçimde çözebileceklerine dair bir inanç yarattı. Her kamu projesi en adil çözümünü bilişim teknolojisinde buldu ve sektörümüz geometrik olarak büyüdü. Askere almalardan tutunda öğretmen atamalarına kadar bilişim teknolojisi toplumun adalet duygusunu dışa vuran bir mekanizma olarak yaşamımızdaki yerini aldı.

Ama her şeyde olduğu gibi teknolojiyi de dejenere etmenin yolunu bulduk. Sadece teknoloji kullanılarak artık adalet duygusunun kamu vicdanında gereken yeri alamayacağı çok kısa bir süre sonra ortaya çıktı. Eğer bir kısım insanlara soruların yanıtı daha önceden verilirse o zaman bilgisayar teknolojisinin adaletli bir değerlendirme yapma şansı kalmıyordu.

Artık sorun teknoloji ile çözülebilir bir durumdan çıkmıştı. Bir başka faktör insan faktörü teknolojinin adalet sağlayan dişlisini kırmayı başarmıştı.

Sonunda Özdemir Asaf'ın dediği bilişim teknolojisi içinde söylenebilir oldu. Bilişim Teknolojisi kullanılarak yapılan şeyler hem adalet hem de geleceğe olan güvenimiz konusunda ciddi bir kaygı yaratmaya başladı. Bilişim Teknolojisi kullanan çocuklarımızın başına ne geleceğinden tutunda, banka hesabımızın şifresini kaptırırsak kendi başımıza neler geleceğini bilemez hale geldik.

Peki çözüm teknoloji ile sağlanabilir mi?

Ben pek o görüşte değilim. Bir toplumsal etik sözleşmesi geliştirmek ve bunun kurallarını tüm ülke olarak kabul etmemiz gerekiyor diye düşünüyorum. Yoksa her teknolojiyi dejenere eden bu yapımla yarın için bir şey söylemek mümkün değil.

İnternet, tatil satın almada acentelerini solladı

Sunduğu kolaylıklar nedeniyle internet, birçok sektörde olduğu gibi turizm sektöründe de önemli değişikliklere yol açıyor. Çoğu kişi tatil planlarını, on-line dünyaya taşırken internette gerçek olup olmadığı belli olmayan sahte seyahat firmalarını devletin sıkı denetimi gerekiyor.

Fatma Ağaç

Yaygınlaşan internet kullanımı ile birlikte, her geçen gün daha çok tüketici tatil planları için ilk adımları on-line dünyada atıyor. On-line seyahat pazarı, acente ofislerini geride bırakmaya başladı bile... İnternette satış yapan kaçak acentelerin sayısının on binlerce olduğu belirtiliyor. Uzmanlar tatilin, marka olan firmaların web sitelerinden ya da tatil sitelerinden satın alınmasını öneriyor.

Dünyanın seyahat davranışlarını yıllık olarak izleyen PK International World Travel Monitor'un yayınladığı son rapora göre, İngiltere'de de durum pek farklı değil. İngilizler on-line rezervasyonda diğer ülkelere kıyasla en istekli millet olarak öne çıkıyor. İngilizlerin yüzde 78'i interneti tatil rezervasyonu konusunda birinci araç olarak görüyor. İngiliz pazarında 2008'den bu yana internet rezervasyonlarında yüzde 47'lik artış yaşanmış olması da bunun bir kanıtı.

Avrupa'da on-line seyahat pazarı, acente ofislerini geride bırakmaya başladı. Avrupa'nın yanı sıra Çin ve Rusya'da da internette tatil satın alanların sayısının büyük artış gösterdiği belirtiliyor. Çin'de ve Rusya'da tatil paketi satın almak için acente ofisine gitmek yerine interneti tercih edenlerin sayısında büyük bir artış kaydediliyor.

İtalya, Kanada, Japonya, Fransa ve Hollanda gibi Avrupa'da yer alan diğer ülkelerde ise yüzde 61 ilâ yüzde 67 arası değişen ve ortalamasının üzerinde seyreden internet rezervasyonları dikkat çekiyor.

Dünyanın en kalabalık ülkesi Çin'de, interneti kullanarak tatil satın alanların sayısı yüzde 19'dan yüzde 39'a çıkarak iki kat artış gösterdi. Benzer şekilde Rusya'da da tatil rezervasyonunu on-line kanaldan gerçekleştirenlerin sayısı artmaya devam ediyor. Özellikle geçtiğimiz beş yıllık süreçte yüzde 9'dan yüzde 42'ye yükselen ve neredeyse 4 kat artış gösteren on-line seyahat pazarında, geçtiğimiz yıl ilk kez internet üzerinden yapılan rezervasyonlar acentelerin ofislerinden yapılanları geçmişti.

Google ve Nielsen Araştırma Şirketi tarafından Türkiye çapında gerçekleştirilen Türkiye Tatil Araştırması, Türk tatilcilerin alışkanlıklarına ve davranışlarına ışık tutuyor. Tatil sektörü çerçevesinde internette en çok satın alınan ve araştırılan ürün uçak biletleri olarak karşımıza çıkıyor. Araştırma sonuçlarına göre tüketicilerin yarısı, uçak bilet alımını internet üzerinden gerçekleştirmiş. Yüzde 61 genel bilgi toplarken, yüzde 53 fiyat karşılaştırmaları gerçekleştirirken ve yüzde 52 son kararını verirken interneti kullanmış.

Bilişim Dergisi'nin Temmuz-Ağustos 2015 sayısında "Dosya" konusu olarak İnternette (on-line) ayarlanan tatilleri belirledik. Görüşlerine başvurduğumuz Türkiye Seyahat

Acentaları Birliği (TÜRSAB) Başkanı Başaran Ulusoy, seyahat acentalarının, tüketiciye en iyi hizmet alternatiflerini sunabilmeleri için teknolojiyi ve interneti en iyi kullanan profesyonel kuruluşlar olmaları gerektiğinin altını çizdi. Ulusoy, bugün internetin, tüketiciye dünyanın herhangi bir yerindeki çeşitli turizm ürünleri hakkında ayrıntılı bilgi, görüntüler ve rezervasyon olanakları sağladığına değinerek, ancak on-line rezervasyon yapabilmek için tüketicinin araştırma yapması ve oldukça uzun bir zaman sarf etmesi gerektiği önerisinde bulundu.

Ulusoy, TÜRSAB'ın tüketicilerin korunmasına katkıda bulunmak amacıyla, belgesiz olarak faaliyet gösterdiği tespit edilen şahıs ve şirketlerin Google AdWords üzerinden verdikleri reklamların yayınına son verilmesini sağlamak amacıyla Google yetkilileriyle işbirliğine gittiğini açıkladı.

Seyahat acentaları kanalıyla tatile çıkacak olanların, paket tur satın aldıklarında, mutlaka seyahat sigortasını yapmaları gerektiğinin üzerinde duran Ulusoy, "Bunun yasal bir zorunluluk olduğunu özellikle ve bir kez daha hatırlatmak istiyorum" dedi.

Pamukkale Üniversitesi Denizli Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Otel Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü Başkanı Doç. Dr. Nuray Selma Özdiçiner, tüketicilerin internet üzerinden tatillerinin planlamasını rahatlıkla yapabildiklerine değinerek, ancak bir sorun çıktığında muhatap alınabilecek kimsenin olmaması nedeniyle, acentaların hâlâ güncelliğini koruduğunu kaydetti. İnternetin özellikle yurtdışı seyahatler için daha güven verdiğini vurgulayan Özdiçiner, internette dolaşan sahte seyahat firmalarına ilişkin önlem alınmasının devletin görevi olduğunu kaydetti. Özdiçiner, bu firmaların engellenmesi ve bilgilerinin güncelliği, gerçek olup olmadığı ve birçok konuda denetleme yapılması gerektiğini söyledi.

Dünyanın en büyük otel arama motoru olan trivago Global Ekibi Lideri Sydney Burdick, her ülkede partnerlerini seçerken bir kalite testi yaptıklarını dile getirerek, "Eğer rezervasyon firması bu testi geçemeyecek olursa kendileri ile çalışmıyoruz" dedi.

İnternet kullanıcılarını tatillerini satın

alırken güvendikleri firmalara yönelmeleri konusunda teşvik etmeye çalıştıklarını belirten Burdick, her zaman şeffaflığa inandıklarını ve kullanıcılarına zarar verecek on-line rezervasyon siteleri ile iş yapmadıklarını söyledi. Burdick, kullanıcıların trivago üzerinden rezervasyon sitesine yönlendirildiklerinde bir problem ile karşılaşmalarını istemediklerini ve tüm partnerlerini sürekli olarak kontrol ettiklerinin altını çizdi.

Danimarkalı kurucu ve girişimci Thorvald Stigsen'den ilham alan; ücretsiz, özgür ve tarafsız bir seyahat arama sitesi momondo'nun Ülke Müdürü Orkun Eti ise, karmaşık yapıdaki seyahat endüstrisinde şeffaf bir hizmet sunduklarını aktardı. Pazardaki tüm oyuncuların, dikkatlerini mobil alana yöneltmiş durumda olduklarına işaret eden Eti, özellikle yeni nesil mobil uygulama ve araçlar ile sundukları hizmetleri geliştirdiklerini dile getirdi. Momondo'nun satışa değil, milyonlarca uçuş, otel ve tatil seçeneğini arayan ve karşılaştırmaya odaklanmış bir site olduğuna değinen Eti, gelecekte veri analizi yöntemiyle üretilecek fırsat ve çözümlerin seyahat endüstrisinin gelişiminde daha büyük bir rol oynayacağını belirtti.

Ürün fiyat dengesine dikkat

Turizm sektöründe kaliteli ve düzgün hizmet vermeye çalışan ve misafir memnuniyeti ve dürüst ticareti ilke edinmiş firmaların yanı sıra kötü niyetli ticaret yapan firmalarda var. Bazen art niyetleri olmasa da pazar da pay elde edebilmek için hesapsız iş yaparak batan seyahat acentaları olabiliyor. Bundan da en büyük zararı tatilci görürken, ederinin altında fiyatla satılan turlar seyahat acentalarının zarar etmesi ve dolayısıyla müşteriye zarar vermesi anlamına geliyor. Tatil ararken ilk kriterin ucuz tatil olmaması önerisinde bulunan sektör yetkilileri, güvenilir, bilinir markalarla ve TÜRSAB referanslı firmalarla seyahat etmeye özen gösterilmesi, ürün ve fiyat dengesine dikkat edilmesi ve ucuz alacağım derken paradan ve huzurdan olunmaması gerektiğini belirtiyorlar. İnternet üzerinden kaçak tur satışı yapan firmaların onbinlere ulaştığı ifade ediliyor. Sektörün önde gelen firmalarının satış rakamlarıyla satın alınacak tatilin satış rakamlarının karşılaştırılması gerektiği dile getiriliyor.

Tatil satın almadan önce yapılması gerekenler

- Zorunlu seyahat sigortası poliçesi ile misafirlerini garanti altına alıyor mu? (Ürün, sorumluluk, acente iflası ve geri dönüş teminatları içeren bir poliçe, yıllık yapılan bir poliçe) Piyasada büyük tur operatörlerinin sahip olduğu poliçe örneğini görmek isteyin.
- TÜRSAB'ın acenteler departmanından teyit edilebilecek şekilde acente İşletme belgesi var mı kontrol edin.
- Piyasada boy gösteren sektörün ileri gelen firmalarının lanse ettiği rakamlar bazında, aynı tur paketini 100 Euro veya daha ucuza satıyor ise ciddi bir risk var.
- İnternette satış yapan kaçak acentelerin sayısı on binlerce. İnternette marka olan firmaların web sitelerinden satın alınması doğru olmakla birlikte, adı duyulmamış firmalar TÜRSAB'dan acenteler biriminden kontrol edilmeli. Özellikle internette bir oteli diğerlerine göre yüzde 20-30 daha ucuza satandan alışveriş yapılması ciddi risk barındırır.
- Her firma için beklentiler dahilinde ufak-büyük şikâyetler olabilir. İnternetteki web sitelerine girip, bir firma hakkında paramızı aldı turu iptal ettik ama 2 aydır geri ödemiyor, gittik otelde rezervasyon yoktu, telefonları açmıyorlar, muhatap yok, gibi sıkça yazılmış yorumlar var ise uzak durulmalı.
- Otelleri birbiri ile kıyaslamalı satan ve adı duyulmamış firmalar için mümkünse merkezlerine ziyaret gerçekleştirmeli, nasıl bir firma olduğu yakından görülmeli. Ofislerindeki karışıklık, davranış tarzı vs. ile sizde hemen bir olumlu-olumsuz intiba yaratır.
- İnternette adı duyulmamış bir siteden otel almaya karar verdiğinizde, oteli arayıp o firma ile anlaşması olup olmadığını öncelikle sorgulayın. Anlaşması var ise, rezervasyonu yaptırdıktan en geç 1 gün sonra oteli yeniden arayıp rezervasyonun kesinleştirilip-kesinleştirilmediğini teyit edin.
- Yurtdışı turu satın alacağınız firmada kanunen tüm ücretlerin total fiyata dahil olması gerekir.
- Gezi sözleşmenizi ve tur kayıt formunuzu, özel taleplerinizin de kabul görmesi halinde not şeklinde yazdırıp, ıslak imzalı olarak satış temsilcinizden alın.
- Tur operatörlerinin sunduğu eğer özel anlaşmaları yok ise, TÜRSAB'dan alabileceğiniz tam kapsamlı seyahat sigortasını satın alarak, acente iflası, geri dönüş teminatı, ayıplı ürün, hırsızlık, uçak rötarı vs. gibi çok kapsamlı konularda kendinizi garantiye almanızda yarar var.
- İnternette satış yapan acentelerin açık adresleri, krokisi ve iletişim detaylarının net olup olmadığını kontrol edin. Sadece 1 mail adresi veya chat ekranı olan yerlerden ürün satın almak risk taşır.

On-line kanal yönetimi otel satış pazarlama yöntemlerini kökten değiştiriyor

Tüm dünyada yoğun olarak kullanılan on-line kanal yönetimi teknolojilerinin, Türkiye otel satış pazarlama yöntemlerini kökten değiştirerek, gelirlerde de ciddi artışlar sağlaması hedefleniyor.

On-line kanal yönetimi ve teknoloji çözümleri sunarak otellerin on-line satışlarını arttıran teknoloji danışmanlık firması Hotel Linkage, Web sitesi, Booking Engine, Channel Manager, Revenue Management Systems ve Rate Shopper gibi teknolojilerin içeriği ve yöntemleri hakkında vereceği eğitimlerle satış gelirlerinde ciddi artışlar sağlamayı öngörüyor.

İstanbul Şehir Üniversitesi, Incuba.city ve ŞEHİR Teknoloji Transfer Ofisi'nin destekleriyle hayata geçecek "Hotel Linkage Academy", turizm profesyonellerine sektörün "on-line tarafı" ile ilgili ücretsiz eğitimler sağlayarak turizm sektöründe bir kez daha fark yaratacak. 9 haftalık eğitim maratonuna 1 Ağustos 2015'den itibaren İstanbul Şehir Üniversitesi Güney Kampüsü'nde başlayacak.

HOTEL LINKAGE

İnternette tatil paketi, paket tur satın alan tüketicilerin hakları neler?

İnternet ve kredi kartı kullanımının yaygınlaşması, uçak seferlerinin çoğalması ve bilet fiyatlarının ucuzlamasıyla internet üzerinden tatil paketi uygulamalarının kullanımı arttı ve bu sözleşmeler nedeniyle açılan davalarda da bir artış gözlemlendi. Çoğu kez internet sitesinde belirtilen ve vaadedilen hizmetler sağlanmadığı, fotoğraflarda belirtilen mekânların olmadığı, kalınan otelin standartlarının düşük olduğu, transfer hizmetlerinin yetersizliği gibi şikâyetlerle karşılaşılıyor.

Tüketiciler genel olarak internet üzerinden bu paket turları arıyor, sözleşme şartlarını okumuyor hatta çoğu kez sözleşmenin bir örneğini almıyor ve saklamıyor.

İnternet üzerinden satın alınan "tatil paketi tur"larla ilgili olarak hem mesafeli sözleşmelere uygulanacak mevzuat hem de paket turlara uygulanacak mevzuatın birlikte değerlendirilmesi gerekiyor.

TÜRSAB Başkanı Ulusoy: **Belgesiz seyahat acentelerine Google'da reklam yasağı getirdik**

Seyahat acentelerinin, tüketiciye en iyi hizmet alternatiflerini sunabilmek için teknoloji ve interneti en iyi kullanan profesyonel kuruluşlar olmaları gerektiğini belirten TÜRSAB Başkanı Başaran Ulusoy, acenteler kanalıyla tatile çıkanların, mutlaka seyahat sigortasını yapmaları gerektiğinin altını çizdi.

"İnternette tatil" içerikli "Dosya" sayfalarımıza Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) Başkanı Başaran Ulusoy, hem kısa bir değerlendirme yaparak hem de sorularımızı yanıtlayarak katkı verdi. İnternetin, tüketiciye dünyanın herhangi bir yerindeki çeşitli turizm ürünleri hakkında ayrıntılı bilgi, görüntüler ve rezervasyon olanakları sağladığına dikkat çeken Ulusoy, on-line rezervasyon yapabilmek için tüketicinin araştırma yapması ve oldukça uzun bir zaman çaba göstermesi gerektiğine işaret etti.

Ulusoy, TÜRSAB'ın tüketicilerin korunmasına katkıda bulunmak amacıyla, belgesiz olarak faaliyet gösterdiği tespit edilen şahıs ve şirketlerin Google AdWords üzerinden verdikleri reklamların yayınına son verilmesini sağlamak amacıyla Google yetkilileriyle işbirliğine gittiğini açıkladı. Seyahat acenteleri kanalıyla tatile çıkacak olanların, paket tur satın aldıklarında, mutlaka seyahat sigortasını yapmaları gerektiğinin üzerinde duran Ulusoy, "Bunun yasal bir zorunluluk olduğunu özellikle ve bir kez daha hatırlatmak istiyorum" dedi.

Tüketicilerin ayrıca tatil konusunda yapılacak bütün görüşmelerde acentelerin belge numarası ve acente unvanını mutlaka sormaları gerektiğini bildiren Ulusoy, verilen numara ve acente unvanının doğruluğunun Kültür ve Turizm Bakanlığı ya da TÜRSAB'ın internet sitesinden sorgulamalarını önerdi.

TÜRSAB'ın tüketicileri bilinçlendirmek adına birçok çalışma yaptığını anlatan Ulusoy, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile "seyahat sigortası"nın yaygınlaştırılması ve özellikle "belgesiz seyahat acenteciliği" faaliyetinde bulunan kişi ve kuruluşların engellenmesi amacıyla bir kamu spotu hazırlandığı ve tüm televizyon (TV) kanallarında yayınlanmaya başlandığını söyledi.

Sorularımızı yanıtlamadan önce Ulusoy'un yaptığı kısa değerlendirmeye göre, internette ayarlanan tatiller; internetin getirdiği avantajlar birçok sektörde olduğu gibi turizm sektöründe de önemli değişikliklere yol açtı. Yaygınlaşan internet kullanımı ile birlikte, her geçen gün daha çok tüketici tatil planları için ilk adımları, on-line dünyada atıyor.

Bugün e-teknoloji (internet), tüketiciye dünyanın herhangi bir yerindeki bir turizm destinasyonu, ulaşım imkânları ve turizm tesisleri, otel odaları, çeşitli turizm ürünleri hakkında ayrıntılı bilgi, görüntüler ve rezervasyon imkanları sağlıyor. Ancak bu imkânlarla on-line rezervasyon yapabilmek için tüketicinin araştırma yapması, uğraşması ve oldukça uzun bir zaman sarf etmesi yani bir mesai harcaması gerekiyor.

Öte yandan internet veya web sitelerindeki bilgiler, en uygun tatil seçimi, en uygun organizasyon konularında tüketiciye her zaman gerektiği kadar yardımcı olamıyor. Özel ilgi ve isteklere cevap veremiyor. Ne kadar ileri olursa olsun teknoloji, insan ilişkilerinin yerini her zaman tutmuyor. Dolayısıyla seyahat acentelerinin, bilgi birikimleri, deneyimleri, araştırma imkânları, organizasyonel ilişkileri ve tüketici ile ilişkileri, itibarıyla online rezervasyon veya teknolojinin sağlayamadığı kapsam ve nitelikte, uzmanlığın ve özellikle de insan unsurunun, insan ilişkilerinin, insan insana iletişimin ön planda olduğu bir hizmet sunmaları önem taşıyan bir konu olarak ortaya çıkıyor.

Gereken hallerde, seyahat acentelerinin de, tüketiciye en iyi hizmet alternatifleri sunmak için teknolojiyi ve interneti en iyi kullanan profesyonel kuruluşlar olmaları gerektiği hususunu da gözden uzak tutulmamalıdır.

-On-line seyahat pazarı, acente ofislerini geride bırakmaya başladı. İnternette tatil satın alanların sayısı büyük artış gösterdi. İnternette tatil paketi, paket tur satın alan tüketicilerin hakları nelerdir? TÜRSAB'ın konuya ilişkin çalışmaları var mı?

-İnternet tatili paketi, paket tur satın alan tüketiciler, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında çıkarılan "Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği" kapsamında haklara sahiptir. TÜRSAB, tüketicileri bilinçlendirmek için de birçok çalışma gerçekleştiriyor. Bu çerçevede Kültür ve Turizm Bakanlığı ile TÜRSAB tarafından tüketicinin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi, "seyahat sigortası"nın yaygınlaştırılması ve özellikle "belgesiz seyahat acenteciliği" faaliyetinde bulunan kişi ve kuruluşların engellenmesi amacıyla bir kamu spotu hazırlandı ve tüm TV kanallarında yayınlanmaya başlandı.

-İnternette satış yapan kaçak acentelerin sayısı on binlerce. Tatil, genelde internette marka olan firmaların web sitelerinden ya da tatil sitelerinden satın alınıyor, ancak bazı tüketicilerin de daha ucuza satandan alışveriş yapması ciddi risk barındırıyor. Buna ilişkin düşünceleriniz nedir?

-Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan işletme belgesi almamış ve Türkiye Seyahat Acentaları Birliği üyesi olmadan 1618 Sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'na aykırı biçimde işletme belgesiz seyahat acenteliği faaliyetleri sürdüren şahıs veya kuruluşlara karşı uzun süredir yoğun bir mücadele sürdürüyor. Bu konuda önemli adımlar attık.

Bu kapsamda birliğimiz; tüketicilerin de korunmasına katkıda bulunmak amacıyla, belgesiz olarak faaliyet gösterdiği tespit edilen şahıs ve şirketlerin Google AdWords üzerinden verdikleri reklamların yayınına son verilmesini sağlamak amacıyla Google yetkilileri ile mutabakata varıldı.

-Tüketicilerin tatil satın alırken güvenilir ve bilinirliği yüksek firmalardan tatillerini satın alması gerektiğini dile getiren sektör temsilcileri, sadece ucuz olduğu için tatil satın alınmaması gerektiğini ifade ediyorlar.

-Seyahat acenteleri kanalıyla tatile çıkacak olan

vatandaşlarımızın paket tur satın aldıklarında, mutlaka seyahat sigortasını yapmaları gerektiğini, bunun yasal bir zorunluluk olduğunu özellikle ve bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Ayrıca tatil konusunda yapılacak bütün görüşmelerde acentelerin belge numarası ve acente unvanını mutlaka sormaları; verilen numaranın ve acente unvanının doğruluğunun Kültür ve Turizm Bakanlığı ya da TÜRSAB'ın internet sitelerinden sorgulamaları; turlarda ve transferlerde can güvenliğini tehlikeye atıcı şekilde yıpranmış araçlar kullanıp kullanılmadığına dikkat etmeleri ve internette tatil alan vatandaşların, siteleri olan acentelerin TÜRSAB logoları ve acente numaralarının yayınlanmış olup olmamasına dikkat etmelerini öneriyorum.

-Turizm sektörü, bilişim teknolojileri sektörünün gelişme eğiliminden çok fazla etkilenen sektörlerden birisi. Turizmde bilişim teknolojilerinin kullanımı nasıl oluyor? Hangi hizmet ve işlemler bilişimle entegre ediliyor?

-Seyahat acenteleri, internet siteleriyle firma ve ürün tanıtımı yapmanın yanı sıra, ticari faaliyetlerini gerçekleştirebilir, müşteri ve halkla ilişkilerini etkin ve interaktif biçimde sürdürülebilir, iş ortakları ile canlı bir ticari faaliyet yürütebilirler. Seyahat acentelerinin internette yapabilecekleri işleri şöyle sıralayabiliriz:

-Firma ve ürün tanıtımı; Seyahat ürünlerine rezervasyon imkânı; Müşterilerin satın aldıkları ürünlerin ödemesini yapma imkânı; Müşteri odaklı yönetim sistemleri (Müşteri bilgilerinin tutulması, Müşterilerle irtibatın yürütülmesi, anketler düzenlenmesi); Müşterilere dönük üyelik sistemleri (Sadece üyelerin girebileceği şifreli alanlarda özel fiyatlar, özel ürünler vb.). Ayrıca, iş ortakları ile ilişkiler, (Otellerin, ulaştırma şirketlerinin rezervasyon sistemlerine bağlanma ve gerçek zamanlı rezervasyon ve konfirmasyon imkanlarının sağlanması, oteller, ulaştırma şirketlerine online ödeme yapabilme imkanı, ürün sunucuların envanterlerine online bağlanma imkanı, ya da ürün sunucuların ürün bilgilerini seyahat acentesinin sitesinde şifreli girişlerle güncelleyebilme imkanı vb.).

On-line satın alma ya da rezervasyon, maliyeti minimuma indiriyor

Sahte seyahat firmaların engellenmesi, bilgilerinin güncelliği ve gerçekliğinin devletin görevi olduğunun altını çizen Doç. Dr. Özdiçiner, internetin özellikle yurt dışı seyahatler için daha güven verdiğini vurguladı.

"Dosya" sayfalarımıza Pamukkale Üniversitesi (PAÜ) Denizli Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Otel Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü Başkanı Doç. Dr. Nuray Selma Özdiçiner de açıklamalarda bulunarak katıldı. Özdiçiner, tüketicilerin internet üzerinden tatillerinin planlamasını rahatlıkla yapabildiklerine değinerek, ancak bir sorun çıktığında muhatap alınabilecek kimsenin olmaması nedeniyle, acentelerin hâlâ güncelliğini koruduğuna işaret etti. İnternetin özellikle yurt dışı seyahatler için daha güven verdiğinin altını çizen Özdiçiner, booking.com ve Thalys gibi bazı güvenilir sitelerin üzerinden yapılan hizmet alımlarında sorun yaşanmadığını söyledi.

On-line satın alma ya da rezervasyonlarda zaman ve emek maliyetinin minimuma indirdiğine dikkati çeken Özdiçiner, ancak hizmeti satın almadan önce Türkiye Seyahat Acentaları Birliği'nin (TÜRSAB) web sitesi üzerinden acentenin gerçek olup olmadığının araştırılmasını önerdi. Tatil satın alırken, "güvenilir" ve "bilinirliği" yüksek firmalardan alınmasının tüketicilerin sorun yaşamaması için doğru bir yaklaşım olduğunu vurgulayan Özdiçiner, "Ancak internette dolaşan sahte firmalara ilişkin önlem almak da devletin görevi. Devletin bunları engellemesi gerekir. Bilgilerin güncelliği, gerçek olup olmadığı ve birçok konuda denetleme yapılması gerekir" dedi. Turizm sektöründe pek çok hizmeti, bilişim teknolojileriyle entegre etmenin mümkün olduğuna değinen Özdiçiner, on-line rezervasyon, satın alma ve iptal gibi konuların da internet üzerinden gerçekleştirilebildiğini söyledi. Otelcilik sektöründe, ulaşım sektöründe, yiyecek- içecek sektöründe ve seyahat acentelerinde bilişim teknolojileriyle entegrasyonun uygulanabilir durumda olduğuna işaret eden Özdiçiner, bunun dışında pazarlama bilgi sistemi ile ilişkisel pazarlama kapsamındaki hizmetlerin geliştirilmesinde de bilişim teknolojileri kullanıldığını anlattı.

Turistlerin satın alma kararlarındaki kültürel farklılıklar

Pamukkale Üniversitesi (PAÜ) Denizli Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Otel Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü Başkanı Doç. Dr. Nuray Selma Özdiçiner, kültürün, satın alma davranışına etki eden önemli faktörlerden biri olduğunu belirtti. Özdiçiner, konuya ilişkin yaptığı araştırmada şu noktalara değindiklerini söyledi: "Gerek tüketici davranışları, gerekse kültür üzerine literatürde pek çok araştırma mevcuttur. Ancak her ikisini birleştiren ve belirgin pazarlara yönelik araştırma sayısı oldukça azdır. Bu araştırmanın amacı, Türkler ve Almanların tatil satın alma kararlarına ilişkin farklılıklarını ortaya koymaktır. Araştırma, 2006 yılı yazında Antalya ilinde, turistlerin otelde konakladıkları sırada, yargısal örneklem yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Araştırma sonucunda, turistlerin milliyet, cinsiyet, medeni durum ve konaklama türüne göre satın alma kararlarındaki farklılıklar önemli bulunmuştur. Bu araştırma her iki kültüre birlikte hizmet veren işletmecilere, iki grubun farklılıklarını göstermesi açısından önem taşır.

Araştırma sonuçlarının uygulanması, işletmecilere pazarın bu bölümleri için etkin stratejiler oluşturma imkânı verebilir." Öte yandan, Avrupa Birliği (AB) Bakanlığı ve PAÜ tarafından ortaklaşa yürütülen, Leonardo Da Vinci Hayat Boyu Öğrenme Programı'nın desteklediği "Turkish Delights" Projesi'nin gerçekleştirilmesinde önemli payı olan Özdiçiner, projenin Hollanda, İspanya, İtalya ve Letonya'dan 5 yabancı ve 3 yerli ortakla devam eden bölgesel bir proje olduğunu bildirdi.

Proje kapsamında öğrenciler, girişimciler ve çalışanlar için AB Modüler Eğitim Programı çerçevesinde yurtiçinde ve yurtdışında bilgilendirme toplantıları gerçekleştirildi. İlgi çeken, çıktılarının bölge ve Türkiye'de turizmin gelişimine katkıda bulunacağına işaret edilen projenin gençlerin, girişimcilerin ve öğrencilerin özellikle kırsal turizmin çeşitli boyutlarında kendilerini geliştirmelerine ve yoğun rekabette farklılık yaratmalarına imkan sağlayacağı vurgulanıyor.

momondo Ülke Müdürü Eti: **Karmaşık yapıdaki seyahat endüstrisinde şeffaf bir hizmet sunuyoruz**

Pazardaki tüm oyuncuların, dikkatlerini mobil alana yöneltmiş durumda olduklarına işaret eden momondo Ülke Müdürü Eti, gelecekte veri analizi yöntemiyle üretilecek fırsat ve çözümlerin seyahat endüstrisinin gelişiminde daha büyük bir rol oynayacağını söyledi.

Geçmişinde sahip olduğu farklı becerileri sayesinde – programcılık ve modern tiyatro – yaratıcı sezgi ve matematiğin eşsiz birleşiminden etkilenen Danimarkalı kurucu ve girişimci Thorvald Stigsen’den ilham alan momondo, satışa değil, milyonlarca uçuş, otel ve tatil seçeneğini arayan ve karşılaştırmaya odaklanmış, ücretsiz, özgür ve tarafsız bir seyahat arama sitesi. momondo Ülke Müdürü Orkun Eti, tüketicilere karmaşık bir yapıya sahip olan seyahat endüstrisinde şeffaf bir hizmet sunduklarını ifade etti. momondo olarak yalnızca güvenilir, sürekli iletişim halinde oldukları ve tüm kriterlerini karşılayan şirketlerle iş ortaklıkları yürüttüklerini anlatan Eti, Türkiye pazarında kendilerine yeni ortaklar seçerken, göz önünde bulundukları birtakım faktörler olduğunu belirtti. Eti, tedarikçi şirketin sunduğu seyahat hizmetinin kapsamı, şirketin kredibilitesi, güvenilirliği ve sahip olduğu teknoloji birikiminin çok önemli olduğunun üzerinde durdu. Eti, açıklamasını şöyle sürdürdü:

“Pazardaki tüm oyuncular, dikkatlerini mobil alana yöneltmiş durumda. Elbette momondo olarak biz de bu alana büyük önem veriyor ve özellikle yeni nesil mobil uygulama ve araçlar ile sunduğumuz hizmetleri geliştirmeyi sürdürüyoruz. Bizim sektörümüzde, mobil platformlar çoğunlukla ilham veren arama faaliyetlerine ev sahipliği yapıyor.

-İnternette ayarlanan tatiller; internetin getirdiği avantajlar birçok sektörde olduğu gibi turizm sektöründe de önemli değişikliklere yol açtı. Yaygınlaşan internet kullanımı ile birlikte, her geçen gün daha çok tüketici tatil planları için ilk adımları on-line dünyada atıyor. Sizin düşünceniz nedir?

-Türkiye’de on-line pazar hızla gelişiyor. Özellikle genç nesilde, on-line seyahat arama ve satın alma alışkanlığı her geçen gün daha da yaygınlaşıyor. Bu doğrultuda momondo gibi seyahat arama siteleri de büyüyor ve gelişiyor; çünkü tüketiciler ve seyahat endüstrisi fiyatları hızlı ve kolay bir şekilde, “uygunluk”, “fiyat”, “seyahat süresi”, “zamanlama” gibi seçenekler aracılığıyla karşılaştırmanın avantajlarını keşfediyor. Diğer yandan Türkiye’deki tüketiciler de “seyahat arama sitesi” konseptine hızla alışıyor. “Kapsama alanımızı” genişletmeye ve güven oluşturmaya devam ettiğimiz bu sürecin, uzun vadede tüketiciler tarafından gördüğümüz desteği daha da artıracığına inanıyoruz.

-İnternette satış yapan kaçak acentelerin sayısı on binlerce. Tatil, genelde internette marka olan firmaların web sitelerinden ya da tatil sitelerinden satın alınıyor, ancak bazı tüketicilerin de daha ucuza satandan alışveriş yapması ciddi risk barındırıyor. Buna ilişkin neler söyleyeceksiniz?

-momondo olarak, tüketicilere karmaşık bir yapıya sahip olan seyahat endüstrisinde şeffaf bir hizmet sunuyoruz. Bu kapsamda tüketiciler, momondo üzerinden yaptıkları her aramada, mevcut uçuş, otel ve tatil fiyatları hakkında tümüyle tarafsız bir değerlendirme yapma şansını yakalıyor. Diğer yandan elektronik ticaret (e-ticaret) endüstrisi halen olgunlaşma çağında; bu nedenle pek çok kişi açısından tüketici hakları ve güven oluşumu önem arz ediyor. Bu nedenle fiyatlar ve koşullar konusunda en ileri seviyede şeffaflık sağlama hedefimiz doğrultusunda çalışmayı sürdürüyoruz.

-Tüketicilerin tatil satın alırken güvenilir ve bilinirliği yüksek firmalardan tatillerini satın alması gerektiğini dile getiren sektör temsilcileri, sadece ucuz olduğu için tatil satın alınmaması gerektiğini ifade ediyorlar.

-momondo olarak yalnızca güvenilir, sürekli iletişim halinde olduğumuz ve tüm kriterlerimizi karşılayan şirketlerle iş ortaklıkları yürütüyoruz. Türkiye pazarında kendimize yeni ortaklar seçerken, göz önünde bulduğumuz birtakım faktörler var: Tedarikçi şirketin sunduğu seyahat hizmetinin kapsamı, şirketin kredibilitesi, güvenilirliği ve sahip olduğu teknoloji birikimi bunlardan yalnızca birkaçı. Bu tedarikçinin, örneğin bir on-line seyahat acentasından bahsediyor olalım, herhangi bir noktada ilgili kriterleri karşılayamaması durumunda kendileriyle iletişime geçip konuyla ilgili gerekli adımları atıyoruz. Amacımız, kullanıcılarımız için maksimum ölçüde şeffaflık sağlamak ve bu hedefe ulaşmak için çok çalışarak gerekli tüm faaliyetleri gerçekleştirmek.

-Turizm sektörü, bilişim teknolojileri sektörünün gelişme eğiliminden çok fazla etkilenen sektörlerden birisi. Turizmde bilişim teknolojilerinin kullanımı nasıl oluyor? Hangi hizmet ve işlemler bilişimle entegre ediliyor?

-Bilişim teknolojileri (BT) sektörü, on-line seyahat sektörünün gelişimi üzerinde hayati öneme sahip, çünkü BT geliştikçe, günümüz tüketicisinin talep ve isteklerini karşılayacak çözümler üretmemiz mümkün hale geliyor. Diğer yandan an itibariyle pazardaki tüm oyuncular, dikkatlerini mobil alana yöneltmiş durumda. Elbette momondo olarak biz de bu alana büyük önem veriyor ve özellikle yeni nesil mobil uygulama ve araçlar ile sunduğumuz hizmetleri geliştirmeyi sürdürüyoruz.

Bizim sektörümüzde, mobil platformlar çoğunlukla ilham veren arama faaliyetlerine ev sahipliği yapıyor. Aynı zamanda mobil platformlar aracılığıyla tüketicilerle seyahat satın alma sürecinin ilk aşamalarından itibaren etkileşime girme imkanını yakalıyoruz. Bu kapsamda kısa süre önce iPhone'lara yönelik şehir rehberi uygulamamızı hizmete sunduk. Bu uygulama, kullanıcılara belli başlı şehirlerde, içinde buldukları mod ve ihtiyaçlar doğrultusunda özel öneriler sunuyor. Geleceğe baktığımda ise, veri analizi yöntemiyle üretilecek fırsat ve çözümlerin seyahat endüstrisinin gelişiminde daha büyük bir rol oynayacağını söyleyebilirim.

trivago, kullanıcılara zarar verecek on-line rezervasyon siteleri ile iş yapmıyor

Tüketicileri tatil satın alırken güvenilir firmalara yönelmelerini teşvik ettikleri, her ülkede partnerlerini seçerken bir kalite testi yaptıklarını söyleyen trivago Global Ekibi Lideri Burdick, "Eğer rezervasyon firması bu testi geçemeyecek olursa kendileri ile çalışmıyoruz" dedi.

Dünyanın en büyük otel arama motoru trivago ile 200'den fazla rezervasyon sitesi üzerinden 700 binden fazla otelin fiyatlarını karşılaştırabiliyorsunuz. Ayda 80 milyondan fazla seyahatsever trivago'nun otel fiyatı karşılaştırmasını kullanıyor ve aradıkları destinasyonlardaki (yerel ve turistik toplumun bir arada yaşadığı ve turistik kaynakların kümelendiği coğrafi bir yer) oteller için ortalama yüzde 36 tasarruf ediyor.

trivago Global Ekibi Lideri Sydney Burdick, internet kullanıcılarını tatillerini satın alırken güvendikleri firmalara yönelmeleri konusunda teşvik etmeye çalıştıklarını belirterek, bir otel arama motoru olarak her zaman şeffaflığa inandıklarını ve kullanıcılarına zarar verecek on-line rezervasyon siteleri ile iş yapmadıklarını vurguladı. Burdick, kullanıcıların trivago üzerinden rezervasyon sitesine yönlendirildiklerinde bir problem ile karşılaşmalarını istemediklerini ve tüm partnerlerini sürekli olarak kontrol ettiklerinin altını çizdi.

"İnternet teknolojisinin turizm sektörüne getirdiği en büyük yeniliklerden bir tanesi, turizmde şeffaflığı kolaylaştırmış olması diyebilirim" ifadesini kullanan Burdick, kullanıcıların basit bir arama ile ideal otelleri için en uygun fiyatları bulabildiklerini, farklı sitelerdeki yorumları okuyabildiklerini ve daha önce tatil yapmış kişilerin objektif yorumlarına ulaşabildiklerini

söyledi. Burdick, eskiden oteller ile ilgili bilgilerin acenteler tarafından alınabildiğini ya da eş-dost tavsiyesi ile oteller hakkında bilgi sahibi olunabildiğini anlatarak, "Şimdi Türkiye'deki bir kullanıcı sadece çevresindeki değil, Türkiye'ye tatile gelmiş bir yabancı turist de yorumlarına ulaşabiliyor, değerlendirmesini görebiliyor" şeklinde konuştu.

İnternetteki yorumların otel sektörünü önemli bir şekilde etkilediğinin üzerinde duran Burdick, otel sahiplerinin objektif kullanıcı yorumlarını daha iyi hale getirmek için verdiği hizmet kalitesini arttırmaya çalıştıklarını belirtti. Burdick, özellikle Türkiye gibi internetin yaygın kullanıldığı ama hâlâ gelişmekte olduğu yerlerde turizm sektörünün yavaş yavaş değiştiğine işaret ederek, otelcilerin internetin önemini keşsettiklerini ve yorum sitelerinde ya da rezervasyon sitelerinde görünür olmaya çalıştıklarını kaydetti. Burdick, açıklamasını şöyle sürdürdü:

"Böylece hem daha fazla rezervasyon alabiliyorlar hem de bir sonraki sezon için güçlü bir internet kitlesi oluşturabiliyorlar. Türkiye'deki otelciler arasında özellikle son 3 yıl içerisinde internet kullanımı yaygınlaşmış durumda. Rezervasyon siteleri otelciler için özel imkânlar sağlıyor.

Bu imkânlar; otellerindeki yaptıkları güncellemeleri anlık olarak kullanıcılar ile paylaşma, kullanıcı ile birebir iletişim içerisinde olma ve rezervasyon sistemlerinin kolaylaşması olabilir."

trivago®

Yazılım ihracatında hedef, bu yıl 1 milyar dolar!..

Dünyada geçen yıl 5 trilyon dolara yakın büyüklüğe ulaşan yazılım sektöründe, ihracat sıralamasında 13. yer alan Türkiye, bu yıl 1 milyar dolar ihracat ile katılmayı hedefliyor. Ancak yaklaşık 100 firma ve 70 ülkeye yapılan ihracatta bu yıl hedefin yakalanamayacağı, birçok yazılım firmasının beklediği ihracatı yapamadığı söyleniyor.

Aslıhan Bozkurt

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde (BİT) 1990'lı yılların başından itibaren yaşanan hızlı değişim, gelişim ve dönüşüm, birçok alanda verimlilik ve rekabet gücüne önemli katkılar sağlarken üretim ve tüketim süreçlerinde en kritik faktör olarak öne çıktı. Katma değeri yüksek bilişim sektörü, tüm ekonomik iş kollarının büyümesinde önemli bir rol üstleniyor ve Türkiye'nin teknoloji konusunda önemli bir atılım yapması ve ihracatını arttırması gerektiğine dikkat çekiliyor. Ancak Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2015 yılı Mayıs ayında, 2014'ün aynı ayına göre yüzde 18,8 azaldı. Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) 1 Temmuz 2015'te açıkladığı verilere göre ise, ihracat Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 6,4 gerileyerek 11 milyar 703 milyon dolar oldu.

Son 12 aylık ihracat ise yüzde 3,6 düşüşle 150 milyar 807 milyon dolar olarak gerçekleşti.

BİT sektörünün en önemli unsurlarından biri tabii ki, yazılım. "Değişik ve çeşitli görevler yapma amaçlı tasarlanmış elektronik aygıtların birbirleriyle haberleşebilmesi ve uyumunu sağlayarak görevlerini ya da kullanılabilirliklerini geliştirmeye yarayan makine komutları" olarak tanımlanıyor yazılım. Yazılım; bankacılıktan turizme, savunmadan inşaata, eğitimden sağlık sektörüne kadar pek çok sektörün, işletme verimliliği, katma değeri yüksek ürün ve hizmetlerle küresel rekabette başarılı olabildiğini sağlayacak bir özellik taşıyor.

Ekonominin tüm kollarını etkileyen, birçok sektöre verimlilik ve katma değer sağlayan, önemli bir oranda istihdam yaratan, sayısal uçurumu kapatan, bilgi toplumu olmayı kolaylaştıran ve özellikle ulusal güvenliğin kritik unsurlarından biri olan yazılımda en önemli girdi akıl ve

yaratıcı güç. Üretiminde ithal girdi söz konusu olmazken enerji giderleri de çok az. Yüksek ihracat potansiyeli ile dikkat çeken, on binlerce işgücünü istihdam eden yazılım, birçok sektörün teknolojik gelişimi ve dışa açılımına katkı sağlıyor. Dünyadaki bazı örnekler, güçlü bir siyasi iradenin sahiplenmesiyle yazılım sektörünün ekonominin lokomotifi olmasının mümkün olduğunu gösteriyor.

Dünyada yazılım sektörünün geçen yıl (2014) 5 trilyon dolara yakın büyüklüğe ulaştığı bildiriliyor. Yazılım ihracatında Türkiye'nin 13. sırada olduğu kaydediliyor. Dünyanın en büyük ekonomileri arasında yer alan G-20 (Group of 20) içinde Türkiye, 17. sırada bulunuyor ve 2023'te en büyük 10. ekonomi ve yazılım ihracatını 10 milyar dolara çıkarmayı hedefliyor. Bunun için öncelikle ihracatın artırılması büyük önem taşıyor. 2011 yılında 250, 2012'de 400, 2013'te 700 milyon dolar olarak gerçekleşen Türkiye'nin yazılım ihracatının 2015 sonunda 1 milyar doları yakalaması hedefleniyor. Ancak özellikle 7 Haziran 2015 Genel Seçimleri nedeniyle yazılım ihracatında bu hedefin yakalanamayacağı belirtiliyor. Hatta birçok yazılım firmasının beklediği ihracatı yapamadığı, zor durumda olduğu ve eleman çıkardığı bildiriliyor. Türkiye Bilişim Derneği (TBD) BİLİŞİM Dergisi olarak bu sayımızın "Gündem" sayfalarında "Yazılım ihracatı" konusunu ele almaya çalıştık. Ancak bu kapsamda TOBB Türkiye Bilgisayar Yazılım Meclisi Başkanı Melek Bar Elmas, Cybersoft Genel Müdürü Fikret Kaya ile Mobilera Holding B.V. Kurucu Ortağı ve CTO'su Zeynep Sarılar yoğunlukları nedeniyle sayfalarımıza katkı veremedi. Sorularımızı Yazılım Sanayicileri Derneği Başkanı (YASAD) Yönetim Kurulu Başkanı Doğan Ufuk Güneş, telefonda yanıtlarken Logo Yazılım Yurtdışı Satış ve İş Geliştirme Müdürü Farzad Derafshi ile POLDY İK Yönetim Sistemleri Genel Müdürü Kadri Demir de sorularımızı yanıtlıyarak sayfalarımıza katıldı.

"Gündem" sayfalarımıza katkı veren YASAD Başkanı Güneş, yazılım ihracatında "50 milyar doları yakalayabilme şansımız" olduğuna işaret etti. Türkiye'deki yazılım pazarının 2014'te 6,8 milyar dolar olarak gerçekleştiğini bildiren Güneş, dünyadaki yaklaşık 5 trilyon dolarlık yazılım sektörünün yüzde 1'inin hedeflendiği

belirtti. Güneş, 2023'te 1 milyon gence yazılım sektörü olarak istihdam olanağı sunacakları ve "yazılım strateji"nin bir-iki ay içinde açıklanacağını müjdeledi.

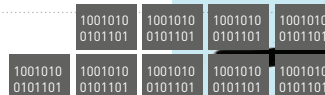
Logo Yazılım Yurtdışı Satış ve İş Geliştirme Müdürü Farzad Derafshi ile POLDY İK Yönetim Sistemleri Genel Müdürü Kadri Demir sorularımızı yanıtladı. Özellikle YASAD ve TOBB Türkiye Bilgisayar Yazılım Meclisi temsilcilerinden yanıt alamadığımız için yazılımcıların hedeflenen ihracatı yakalayıp yakalayamayacakları, zor durumda olup olmadıkları konusuna açıklık getiremedik.

"Yazılım ihracatı" konulu "Gündem" sayfalarımıza katkı veren Logo Yazılım Yurtdışı Satış ve İş Geliştirme Müdürü Derafshi, "Açıklanan teşvik, eylem planları ve kararların yanı sıra, özel ve kamu alımlarında Türkiye'de üretilen yazılımlara öncelik verilmeli" vurgusu yaptı.

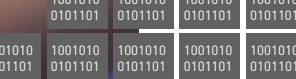
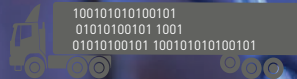
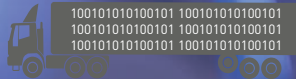
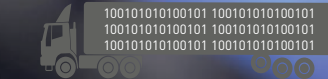
Yerli yazılımın birçok anlamda zorlandığına değinen Derafshi, sermaye ve yatırımcı yokluğunun yanı sıra, pazarın yerli yazılıma karşı olan güvensizliği, mesafeli duruşu gibi sorunlar yaşandığını söyledi. Yazılımın henüz net bir şekilde ürün veya hizmet olarak tanımlanmamış olmasının ihracat süreçlerinde tıkanma ve zaman kaybına yol açtığına dikkat çeken Derafshi, teknolojik açıdan gelişmekte olan bir bölgede yer alan Türkiye'nin, çevre ülkelerle yapılan ticari anlaşmalarla sektöre kolaylık sağlayarak, daha fazla ülkeye yazılım ihracatı gerçekleştirdiğini bildirdi. Derafshi, teknolojik dönüşümünü tamamlamış ülkelere yazılım ihraç edilirken Türkiye'de, yazılımın hâlâ küçük bir pay alması ve istenen seviyeye gelinememesine karşın BİT alanında geline seviyenin, yazılım sektörünün gelişimine sağlam bir zemin oluşturduğunu vurguladı.

POLDY İK Sistemleri Genel Müdürü Demir ise, yerli yazılım üreticilerinin, Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı sermayeli yazılım şirketlerine karşı rekabetini sağlayacak destekler olması gerektiğinin altını çizdi.

Yazılımda pek çok başarı öyküsüne sahip olan ülkemizde yazılım sektöründe yaklaşık 100 kadar firmanın 70'e yakın ülke ve 12 serbest bölgeye ihracat yaptığı bildiriliyor. Türkiye yazılım sektörünün büyüklüğünün 800 milyon dolara

yaklaştığı ve bu alanda yaklaşık 70 bin kişiye istihdam sağlandığı tahmin ediliyor. Firmaların daha çok kendi olanaklarıyla geliştirdikleri sektörel çözümler, sadece yurt içinde kullanılmıyor özellikle son yıllarda başka ülkelerden gelen talepleri de karşılıyor. Hızlı büyüyen bilişim sektörü, genç nüfusu ve dinamik yapısı, internet kullanım oranının yüksekliği, mobil uygulamalar ve sosyal medyanın yaygınlaşma hızı, Türkiye’de yazılım sektörünü büyüteceğine dikkat çekiliyor. Avrupa’nın Ortadoğu’ya açılan kapısı olarak görülüp yabancı yatırımcıların ilgisini çeken Türkiye, özellikle başta ABD ve Almanya olmak üzere Avrupa Birliği (AB) ülkeleri, İngiltere, Birleşik Arap Emirlikleri, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Kuzey Afrika ve Ortadoğu olmak üzere pek çok ülkeye yazılım ihraç ediyor. Türk yazılım ürünlerinin mühendislik kalitesi olarak Estonya, Çekoslovakya, Bulgaristan, Polonya, Litvanya, Kore’ ve İtalya’nın önünde olduğu belirtiliyor. Savunma, kamu, telekomünikasyon, üretim ve otomasyon, finans, lojistik, sağlık, turizm, inşaat, eğitim, medya, enerji, elektrik ve elektronik ile tekstil yazılımlarının ihracattaki paylarının yüksek olduğu görülüyor.

Bilgi toplumuna geçişi hızlandıran en önemli faktörlerden olan bilişim sektörü içinde henüz istenilen payı alamayan yazılımın “Türkiye’nin en kârlı işi” olabileceğinin altı çizilirken “Yazılım ihracatı”, Türkiye’nin önemle üzerinde durması gereken bir konu olarak görülüyor. Ancak yurt dışından ithal edilen yabancı kaynaklı yazılımlar, “ekonomik ürün/mal” olarak kabul edilirken yurt içinde üretilen ulusal yazılımların çoğu kez “hizmet” olarak değerlendiriliyor. Bu durum tabii ki, ulusal yazılım endüstrisi açısından haksız rekabete neden oluyor. Yapılacak düzenlemelerle, ulusal yazılım ürünlerinin de ekonomik ürün/mal olarak kabul edilerek, yabancı firmaların, yerli endüstri karşısındaki rekabet avantajının önlenmesi, yerli sanayi aleyhine olan haksız rekabetin önüne geçilmesi öneriliyor.

Ülkemizde 2 bini aşkın yazılım firması bulunurken üretimi ve ihracatı kapsamında döviz kazandıracak ender sektörlerden olan yazılıma devlet desteğinin, şirketlerin üretim kapasitesi, istihdam olanakları, kalitesi ve en önemlisi ihracatı arttıracığı vurgulanıyor.

Bazı kamu kurumlarında ayrı bir sektör şeklinde tanınmasına karşın Türkiye’de yazılım, hâlâ tam anlamıyla bir sektör ve “sanayi” olarak kabul edilmiyor, hak ettiği itibarı ve desteği göremiyor, istenilen ve beklenen seviyeye ulaşamıyor. Bunun için öncelikle ulusal yazılımın desteklenmesine yönelik politikaların üretilmesi, stratejinin belirlenip uygulamaya konulması ve sadece yazılım politikaları üzerine çalışacak bir kurum ihdas edilmesi gerektiğine dikkat çekiliyor. Bu arada yazılım ihracatının büyük oranda internet üzerinden yapıldığı, bunun da yazılım ihracatının kayıtlarda görünmesini zorlaştırdığı, yazılım ihracatının gümrük tarife pozisyonu olarak kayıt altına girmesi ile asıl ihracat rakamlarının ortaya çıkabileceği ifade ediliyor.

Ülkemizde yazılım, “Dış Ticaret” mevzuatında hizmet kalemi olarak nitelendiriliyor. Normalde yazılım ihracatında mevzuat anlamında direk engelleme gibi bir durum söz konusu değil. Ancak CDrom ile yapılan yazılım ihracatında, cdrom içeriği ile cdrom bedeli kıyaslanmaya kalkıldığında herhangi bir denetleyici müessese olmadığından ihracatçı zorluklarla karşılaşabiliyor. Yazılımın bir lisans numarası ile yapılması durumunda ise iş daha da zorlaşıyor. Bu sorundan dolayı, ihracat kayıtlarında yazılım sektörü küçük rakamlarla ifade ediyor ancak yazılım ihracatı, sürekli artış gösteriyor. Devletin ilgili makamlarının bir araya gelmesi ve yazılım ihracatçısının sıkıntılarını çözüm geliştirmesi bekleniyor.

Hem yatırım ve ihracat teşviklerinin hem de istihdam ve vergi politikalarının yazılım sektörüne göre şekillendirilmesinin Türkiye’nin ihracat yapısını da, olumlu yönde etkileyeceğine işaret ediliyor.

Devlet yazılım ve film ihraç edene 600 bin dolar verecek

Film, mobil uygulama, sağlık turizmi, yazılım, bilgisayar oyunu ihracat edenlere devlet teşvik ve destek sağlayacak.

Film, mobil uygulama, sağlık turizmi, yazılım ve bilgisayar oyunları gibi alanlarda ihracatı ifade eden "hizmet ticareti" yapacak olanlar, 50 bin dolar ile 200 bin dolar arasında değişen destekler alacak. Bu alanlarda marka yaratıp markasını yurtdışında tanıtmak isteyenlere de 600 bin dolara varan destekler sağlanacak.

Resmi Gazete'nin 2 Haziran 2015 tarihli sayısında yayımlanan "Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Karar" a göre, şirketlerin hizmet ticareti yapması için gerçekleştireceği harcamaların yüzde 50-60'lık bölümü devlet tarafından karşılanacak. Hizmet sektöründeki firmaların markalaşması da ayrıca desteklenecek. Marka Destek Programı'na giren firmaların, tescil, pazar araştırması, kira, büyük mağaza, raf, reyon, dekorasyon, stant, frenchise gibi harcamaları yüzde 50 oranında desteklenecek. Destek tutarı, yapılan harcamaya göre 50 bin dolar ile 600 bin dolar arasında değişecek.

YASAD Başkanı Güneş:

50 milyar doları yakalayabilme şansımız var

Türkiye'deki yazılım pazarının 2014'te 6.8 milyar dolar olarak gerçekleştiğini bildiren Güneş, dünyadaki yaklaşık 5 trilyon dolarlık yazılım sektörünün yüzde 1'inin hedeflendiği belirtti. Güneş, 2023'te 1 milyon gence yazılım sektörü olarak istihdam olanağı sunulacağını söylerken "yazılım strateji"nin bir-iki ay içinde açıklanacağını müjdeledi.

"Yazılım ihracatı" konulu "Gündem" sayfalarımızın sorularını Yazılım Sanayicileri Derneği Başkanı (YASAD) Yönetim Kurulu Başkanı Doğan Ufuk Güneş, yoğun gündemi arasında yaptığımız kısa bir telefon görüşmesinde yanıtladı.

-Dünyada yazılım sektörünün büyüklüğü 2014'te ne oldu? Türkiye'deki büyüklük nedir?

-Dünyada yazılım sektörünün büyüklüğü 4.8 trilyon Dolar oldu. Türkiye'deki yazılım pazarının büyüklüğü ise 6.8 milyar dolar olarak gerçekleşti.

- Halen Türkiye'de yazılım ihraç eden kaç firma bulunuyor ve kaç ülkeye yazılım ihracatı yapıyoruz?

-Ülkemizde Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nde faaliyet gösteren 3.600 firma yazılım geliştiriyor. Tabi bu bölgeler dışında da yazılım geliştiren firmalar düşünüldüğünde bu çok daha fazla. Yazılım ihraç eden firma sayısının 100'ü, yazılım ihraç edilen ülke sayısının ise 70'i bulduğunu söyleyebiliriz.

-2014'te Türkiye'de yazılım sektörünün ihracat hedefi nedir?

-YASAD olarak 2015 ihracat hedefimizi 1 milyar dolar olarak açıkladık. Bildiğiniz gibi Türkiye'nin 2023 için 10 milyar dolarlık ihracat hedefi bulunuyor. Daha önce belirttiğim gibi dünyada mevcut yazılım sektörünün büyüklüğü 4.8 trilyon dolar, yani yaklaşık 5 trilyon. Yazılım sektörü olarak bu büyüklüğün yüzde 1'ini bile hedeflese, 50 milyar doları yakalayabilme şansımız var. Sektör olarak 50 milyarı hedefleyip bunun için çalışmalıyız. Bu arada yine 2023'te 1 milyon gence yazılım sektörü olarak istihdam olanağı sunmayı

hedeflediğimizi vurgulamak isterim.

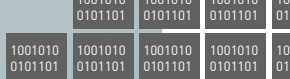
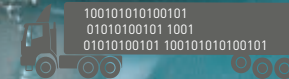
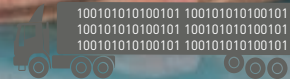
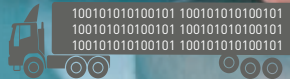
- Devlet, Türkiye'de yazılım ihracatında yaşanan temel sıkıntı ve engelleri aşmak için neler yapmalı?

-Öncelikle devlet temel olarak yazılım ihracatının önünü açacak mevzuat düzenlemelerini yapmalıdır. "Hizmet ihracatı teşviki"nin bir an önce çıkarılmasını bekliyoruz. Şirketlerin ihracatını teşvik edici şekilde vergi düzenlemelerinin yapılması sektörümüz için büyük önem taşıyor. Ayrıca sektörümüzün en önemli sorunu, nitelikli eleman ihtiyacıdır. Devletin bu konuda da gerekli adımları atmasını bekliyoruz.

-Üretimi ve ihracatı kapsamında döviz kazandıracak tek sektör olan yazılımın desteklenmesi için Türkiye, yazılım ihracatı konusunda kendisine ne tür hedefler koymalı, nasıl bir "yazılım strateji" belirlenmeli?

-En önemli adımın "Yazılım İhracatçı Birliği"nin oluşturulması olduğunu düşünüyoruz. Ne yazık ki ülkemizde doğrudan yazılıma yönelik olarak kurulmuş ihracatçı birlikleri hâlâ kurulmuş değil. Sektörümüz için büyük önem taşıyan bu yapısal eksikliğin bir an önce giderilmesi gerektiğine inanıyoruz.

YASAD olarak yetkililerle yaptığımız uzun ve yoğun çalışmaların ardından bir-iki ay içinde sektörümüzün gelişmesinde yol gösterici olacak "yazılım strateji"nin açıklanacağını müjdelemek isterim.

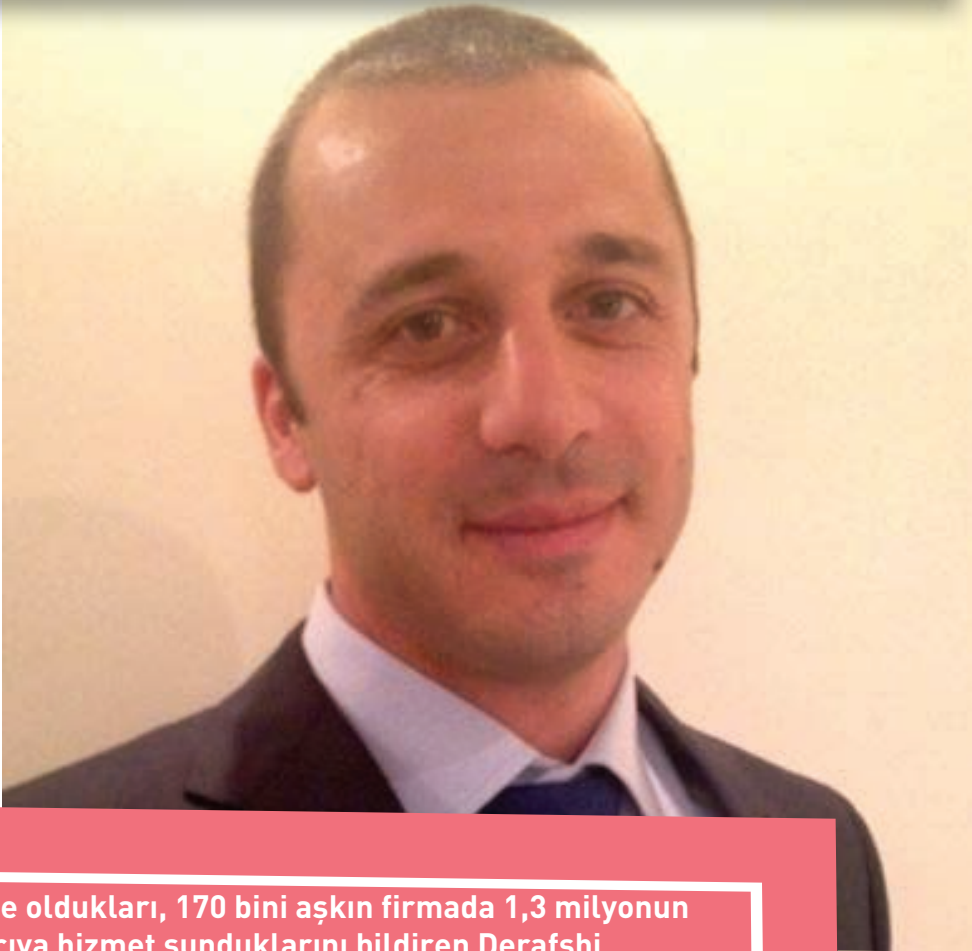

Logo Yurtdışı Satış ve İş Geliştirme Müdürü Derafshi:

Açıklanan teşvik, eylem planları ve kararların yanı sıra, özel ve kamu alımlarında Türkiye’de üretilen yazılımlara öncelik verilmeli

LOGO
BUSINESS SOLUTIONS

31 yıldır faaliyetle oldukları, 170 bini aşkın firmada 1,3 milyonun üzerinde kullanıcıya hizmet sunduklarını bildiren Derafshi, 2001’de yurtdışına açılmaya başladıklarını ve cirolarının yüzde 5’ini yurt dışı satışlarından sağladıklarını belirtti. 2015’te 5 milyon TL’ye ulaşmayı hedeflediklerini söyleyen Derafshi, 2017-2018’de Nasdaq’ta halka açılmayı planladıklarını açıkladı. Yazılımın net bir şekilde “ürün veya hizmet” olarak tanımlanmamış olmasının süreçlerde tıkanma ve zaman kaybına yol açtığına dikkat çeken Derafshi, ihracatın büyük bir kısmınının Amerika ve Almanya’ya yapılmasının “kalitemizi ve kapasitemizi” gösterdiğini vurguladı.

“Yazılım ihracatı” konulu “Gündem” sayfalarımız kapsamında, Logo Yazılım Yurtdışı Satış ve İş Geliştirme Müdürü Farzad Derafshi de sorularımızı yanıtlarak katkı verdi. Derafshi, 31 yıl önce 1984’te sektöre giren Logo’nun, bugün yüzde 23,3 pazar payı, 500 çalışanı, 900’ü aşkın bayisi, 3.500 çalışanlı bir ekosistem ve yaygın dağıtım ağı kanallarıyla sektörün en hızlı büyüyen firması olduğunu, 170 bini aşkın firmada 1,3 milyonun üzerinde kullanıcıya hizmet sunduğunu anlattı.

Aynı zamanda “fikri mülkiyet ve teknoloji girişimciliği” konusunda da öncülük yaptıklarını ve “Türkiye’nin halka açılan ilk bilişim şirketi” unvanını taşıdıklarını söyleyen Derafshi, Logo’nun 14 dilde geliştirdiği teknoloji platformlarının, Türkiye’nin yanı sıra dünyanın 41 ülkesinde birçok şirket tarafından tercih edildiğini bildirdi.

Logo’nun yurtdışına açılma sürecinin 2001’de Almanya ile başladığını anılatan Derafshi, “Ciromuzun yüzde 5’ini yurt dışı satışlarımızdan sağlıyoruz” dedi.

Yurtdışı satışlarının 2013 ve 2014’te 4,4 milyon TL olarak gerçekleştiğini belirten Derafshi, 2015’te 5 milyon TL’ye ulaşmayı hedeflediklerini açıkladı. Türkiye’den yazılımda bir “milli şampiyon” çıkararak, Logo’yu daha ileriye taşımak istediklerinin altını çizen Derafshi, 2017-2018 yıllarında, dünyanın en önemli borsalarından Nasdaq’ta halka açılmayı planladıklarını duyurdu.

Derafshi, yerli yazılımın birçok anlamda zorlandığı, sermaye ve yatırımcı yokluğunun yanı sıra, pazarın yerli yazılıma karşı olan güvensizliği, mesafeli duruşu gibi problemler yaşadığına değinirken aslında yazılım sektörü girişimcileri için günümüzde çok daha iyi bir teşvik ortamının bulunduğunu söyledi. Yerli yazılım ve sektörün gelişmesinde, Ar-Ge’nin sadece bir departman değil, bir şirket kültürü olarak görülmesinin büyük önem taşıdığını kaydeden Derafshi, 500 kişinin çalıştığı Logo’da yaklaşık 230 kişilik ekibin sadece Ar-Ge ile ilgilendiğini bildirdi.

“Hem mevzuat hem de gelir olarak birçok kolaylık ve teşvikten yararlanıyoruz” diyen Derafshi, fakat ihracat süreçlerinde yazılımın henüz net bir şekilde ürün veya hizmet olarak tanımlanmamış olmasının süreçlerde tıkanma ve zaman kaybına yol açtığına dikkat çekti. Teknolojik açıdan gelişmekte olan bir bölgede yer alan Türkiye’nin, çevre ülkelerle yapılan ticari anlaşmalarla sektöre kolaylık sağlayarak, daha fazla ülkeye yazılım ihracatı gerçekleştirdiğini kaydeden Derafshi, Türkiye’nin 2015 yılında 1 milyar dolar, 2023 yılında ise 10 milyar dolar yazılım ihracat hedefi olduğunu anımsattı.

İhracatın büyük bir kısmınının Amerika ve Almanya gibi teknolojik dönüşümünü tamamlamış ülkelere gerçekleştirilmesinin “kalitemizi ve kapasitemizi” gösterdiğini vurgulayan Derafshi, dünyada yazılım sektörünün, pastadan büyük bir pay almasına rağmen, Türkiye’de, yazılımın hâlâ küçük bir paya sahip olduğuna işaret etti.

Türkiye’de yazılım sektörü istenen seviyede olmamasına rağmen, BİT alanında gelinen seviyenin, yazılım sektörünün gelişimine sağlam bir zemin oluşturduğunu ifade eden Derafshi, “Türkiye’de üretilen yazılımın kalitesini ispat edebilmek için; açıklanan teşvik, eylem planları ve paketlerde yer alan kararların yanı sıra, özel ve kamu alımlarında Türkiye’de üretilen yazılımlara öncelik verilmesi önem taşıyor. Ayrıca genç girişimcilerin de cesaretlendirilmesi gerekiyor” değerlendirmesinde bulundu.

-Ne zaman ve hangi amaçla kurulduunuz? Bilişim ve yazılım sektörüne yönelik hangi ürün, uygulama ve hizmetleri geliştiriyorsunuz? Yurtiçi ve yurtdışında hangi standartlarda çözümler üretiyorsunuz?

-Kişisel bilgisayarlar için uygulama yazılımları geliştirmek üzere 1984 yılında sektöre giren Logo, Türkiye'nin en büyük yazılım kuruluşlarından biri. Ürettiği çözüm, hizmet ve inovasyonlarla Türkiye'de yazılım sektörünün yenilikçi lideri konumuna gelmiştir. Aradan geçen 31 yılın sonunda Logo, bugün yüzde 23,3 pazar payı, 500 çalışanı, 900'ü aşkın bayisi, 3.500 çalışanlı bir ekosistem ve yaygın dağıtım ağı kanallarıyla sektörün en hızlı büyüyen firması olan Logo, bugün 170 bini aşkın firmada 1,3 milyonun üzerinde kullanıcıya hizmet sunuyor. Avrupa, Ortadoğu, Afrika ve Asya'da birçok ülkenin diline, iş pratiğine ve yasal mevzuatına uyarladığımız ürünlerimizi ilgili ülkelerdeki yetkili iş ortakları ya da tam yetkili distribütörler aracılığıyla kullanıcılarımıza ulaştırıyoruz. Aynı zamanda fikri mülkiyet ve teknoloji girişimciliği konusunda da öncülük yaparak, Türkiye'nin halka açılan ilk bilişim şirketi ünvanını taşıyoruz.

Logo olarak müşterilerimize yalnızca yazılım değil, ihtiyaçlarını karşılayan, kurumun katma değerini artıran ve verimlilik sağlayan bir platform sunuyoruz. Teknolojiyi, kurum içi ve dışı uzmanlarımızın bilgisi, üretim gücü ve deneyimiyle birleştirerek, hazır çözümlerin ötesinde, ihtiyaca özel bir yaklaşımla "verimlilik" sağlamak için çalışıyoruz.

Sektörün en yaygın dağıtım ağıyla hizmet veriyor; kurumsal kaynak yönetimi, sektörel çözümler, bulut çözümler, insan kaynakları yönetimi çözümleri ile iş süreçleri tasarımı danışmanlığı, iş zekâsı çözümleri gibi yüksek teknolojiyle oluşturulan ürün ve hizmetler sunuyoruz. Ayrıca, değer katan teknolojik entegre çözüm ve hizmetlerle, firmaların rekabet gücünün artırılmasına katkıda bulunuyoruz. Bu kapsamda; e-Devlet Çözümleri, İş Zekâsı Çözümleri, CRM Çözümleri, e-İş Çözümleri (B2B, B2C), Sektörel Çözümler, Yönetim Karar Destek Sistemleri, Konsolidasyon ve Uygulamalar Arası Entegrasyon Çözümleri ile müşterilerimizin ihtiyaç ve

beklentilerine uygun öneriler geliştiriyoruz.

Ürettiğimiz çözümler, sunduğumuz hizmetler ve inovasyonu odağına alan iş modelimizle Türkiye'de yazılım sektörünün yenilikçi lideri konumundayız. Bu kapsamda Türkiye'nin geleceğe taşınmasında büyük öneme sahip olan, ülke ekonomisinin vazgeçilmez aktörleri konumundaki KOBİ'lerin daha esnek ve verimli bir şekilde çalışmalarına ortam hazırlayan iş uygulamaları üretiyoruz. Sahada onların yanında oluyor, bu konulardaki bilgi birikimlerine eğitimlerle katkıda bulunuyor ve çalışma süreci boyunca, sorunlarına özel çözümler getirmek için çabalıyoruz.

Logo'nun 14 dilde geliştirdiği teknoloji platformları, Türkiye'nin yanı sıra dünyanın 41 ülkesinde birçok şirket tarafından tercih ediliyor. Çalışmalarımızı bölgesel bir marka olma hedefiyle yürütürken; Avrupa, Ortadoğu, Afrika ve Asya'daki birçok

ülkenin diline, iş pratiğine ve yasal mevzuatına uyarlanan ürünlerimizi, o ülkelerdeki tam yetkili iş ortaklarımız aracılığıyla sunuyoruz.

-Türkiye'den yurtdışına yazılım ihracatı yapan firmalar arasında ne zaman girdiniz? Bu firmalar arasındaki payınız ve sıranız nedir? 2014 itibarıyla yazılım ihracatınız ne kadara ulaştı? 2015 hedefiniz nedir?

-Logo'nun yurtdışına açılma süreci 2001 yılında Almanya ile başladı. 2007 yılında Dubai merkezli olmak üzere yurtdışı operasyon alanlarını genişleten Logo'nun ürünleri, Libya, Mısır, Kuzey Irak, Türki Cumhuriyetler, Romanya,

Ukrayna ve Rusya'da kullanılıyor; Logo Azerbaycan'da ise pazar liderliği konumunu sürdürüyor.

Ciromuzun yüzde 5'ini yurt dışı satışlarımızdan sağlıyoruz. Söz konusu bölgelerdeki ülkelerde istikrar arttıkça bu pazarlarda da büyümeye devam edeceğiz.

TÜBİSAD'ın açıkladığı 2014 verilerine göre, Türkiye'de 1,34 milyar TL ihracat gerçekleştirildi. Bunun 800 milyon TL'si yazılıma ait.

Logo olarak yurtdışı satışlarımız, 2014 yılında 2013'teki seviyesini korudu ve 4,4 milyon TL olarak gerçekleşti. 2014 yıl sonu itibarıyla toplam satışların yüzde 4,2'sini oluşturan yurtdışı pazarlar, Logo'nun yakın ve orta vadeli planları için büyük önem taşıyor. 2015 hedefimiz ise 5 milyon TL'ye ulaşmak. Diğer taraftan "Brand Finance 100 Türkiye" araştırmasında, Türkiye'nin marka değeri en yüksek 100 şirketi arasında yer almaktan da gurur duyuyoruz.

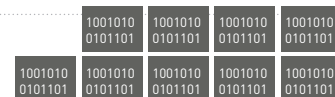
Logo'yu bölgesel lider olarak konumlamak için çalışmalarımız tüm hızıyla devam ediyor. Türkiye'den yazılımda bir "milli şampiyon" çıkararak, Logo'yu daha ileriye taşımak istiyoruz. Bu hedefimize ilerlerken, satın almalarla birlikte Logo'nun mevcut yeteneklerini sürekli geliştirmeyi, temel ürünümüz olan yazılımların daha çok KOBİ tarafından kullanılmasını sağlamayı ve mevcut müşterilerimize yeni ürünler sunarak uluslararası arenada rekabette daha güçlü bir seviyeye gelmeyi hedefliyoruz.

Bu aşamalardan sonra ise 2017-2018 yıllarında, dünyanın en önemli borsalarından Nasdaq'ta halka açılmayı planlıyoruz.

-Türkiye'de kamunun yerli yazılıma bakışına ilişkin değerlendirmenizi alabilir miyiz?

-Türkiye'de üretilen yerli yazılım ne yazık ki birçok anlamda zorlanıyor. Sermaye ve yatırımcı yokluğunun yanı sıra, pazarın yerli yazılıma karşı olan güvensizliği, mesafeli duruşu gibi problemler yerli üretim yapan şirketlerin zorlanmasına neden oluyor.

Ancak diğer taraftan, yazılım sektörü girişimcileri için günümüzde çok daha iyi bir teşvik ortamının bulunduğunu söylemek gerekiyor. Bu nedenle güncel sorunu, işletmelerin ekonomiye katkı

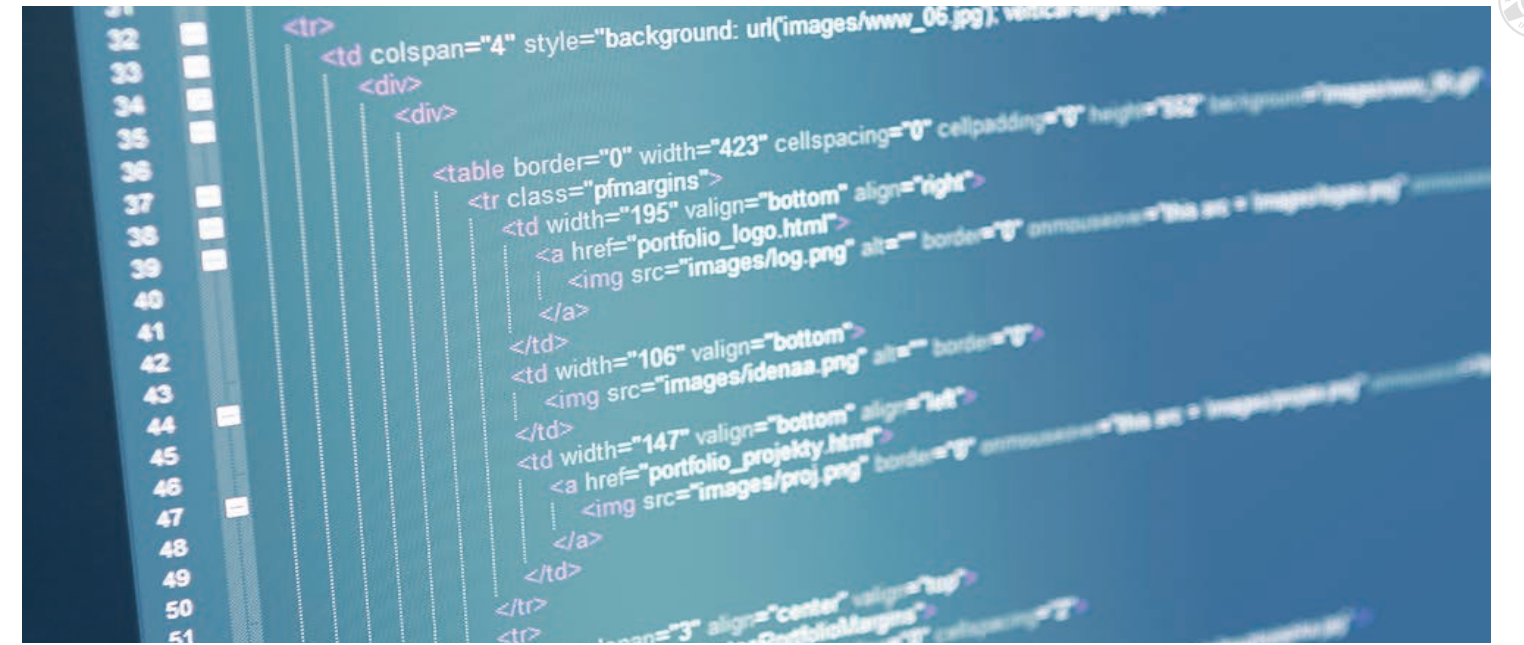
sağlayabilecek boyutlara gelmesinin önündeki engeller olarak tanımlayabiliriz. Türkiye'deki KOBİ'lerin ortalama yaşı diğer ülkelere göre çok daha yüksek. Büyümenin önündeki engelleri ise yönetim ve pazarlama bilgisinin eksikliği, aile işletmelerinin yapısı, profesyonel yönetime mesafeli duruş ve pazarın hâlâ ülke içinde geliştirilen teknolojilere olan soğukluğu olarak sıralayabiliriz.

Yerli yazılımın ve sektörün gelişmesinde şirketlerin, özellikle Ar-Ge'yi sadece bir departman değil, bir şirket kültürü olarak görmesi büyük önem taşıyor. Biz Logo'da sürekli olarak, işimizin tüm süreçlerini Ar-Ge ile entegre etmenin yollarını arıyoruz. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İZTEKGEB) ve GOSB Teknoparkı'nda kurulu Ar-Ge üssümüzde ve üniversitelerle geliştirdiğimiz işbirlikleriyle her zaman yenilikçi çözümler üreten bir yapıdayız.

Logo, 2014 yılında toplam 32.334.983 TL Ar-Ge yatırımı yaptı. Bu tutar satışların yüzde 31'ine karşılık geliyor. Giderlerin yaklaşık yüzde 60-65'i

insan kaynaklarından oluşuyor, bunun da yaklaşık yüzde 60'ı Ar-Ge personeli diyebileceğimiz ürün geliştirmeyle ilgili çalışanlara ayrılıyor. 2014 yılı içinde 27.792.818 TL Ar-Ge'yle ilgili insan kaynağı harcaması yapıldı. Bugün 500 kişinin çalıştığı Logo'da yaklaşık 230 kişilik ekip, sadece Ar-Ge ile ilgileniyor. Logo'nun ana faaliyet alanı giderlerinin başında ürün geliştirme geliyor. Dolayısıyla hâlihazırda ürün geliştirmeye ayrılan bütçenin ciroya paralel olarak artacağını öngörüyoruz.

Günümüzde gelişmiş ülkeler, bilgi ve iletişim teknolojileri harcamalarının yaklaşık yüzde 70-80'ini yazılım ve hizmetlere, diğer yüzde 20-30'luk bölümünü ise donanım harcamalarına ayırıyor. Türkiye'de ise bu durumun tam tersi söz konusu. Önümüzdeki dönemde artık rekabetçi koşulların da zorlamasıyla, uygulama yazılımlarının öneminin artacağını ve ülke ekonomisinin büyümesine doğrudan katkı sağlayan, katma değeri yüksek yazılım ve servis alanlarının, sektörün toplam hacminde hızla büyüyeceğini öngörüyoruz. Kamu, sanayi ve özel sektörün, yerli firmaların yazılımlarına güvenmesi ve yatırım yapması

gerekiyor. Bu doğrultuda, kamuda yerli yazılım kullanma eğiliminin arttığını gözlemlemek bizi ayrıca mutlu ediyor.

Yönetim Kurulu Başkanımız Tuğrul Tekbulut'un da her fırsatta belirttiği gibi; cari açık veren bir ülkede, ithalat yapmadan üretim yapabilen her sektör, net katma değerdir. Yazılım bu haliyle bir maden rezervi, bir petrol kuyusu ya da tüm dünyada tercih edilen bir memba suyu olarak tanımlanabilir.

-Yazılım ihracatı sırasında yaşanan sıkıntılar ve önünüze çıkan engeller nelerdir?

-Dijital dönüşüm ve bilgi ve iletişim teknolojileri sektörüne verilen önem doğrultusunda, hem mevzuat hem degelir olarak birçok kolaylık ve teşvikten yararlanıyoruz. Fakat ihracat süreçlerinde yazılımın henüz net bir şekilde ürün veya hizmet olarak tanımlanmamış olması, süreçlerde tıkanmaya ve zaman kaybına yol açabiliyor.

Türkiye'nin orta gelir tuzağından çıkarak bölgesine teknoloji ihraç eden bir merkez haline gelmesi, Türkiye çıkışlı yazılımların sayısının artmasıyla doğru orantılı. Bunun artması için de, Türkiye'de yerli yazılımların kullanılması büyük önem taşıyor. Çünkü dışarıya çıktığınızda karşınıza rakip olarak gelen şirketler, kendi ülkelerinde kamu ve özel sektörden büyük destek alan, yazılımları kullanılan şirketler oluyor. Uluslararası pazarda yazılımların kullanım oranı ve performans çıktıları büyük önem taşıyor. Türkiye'nin ticaret anlaşmaları, bölgesel ve Avrupa Birliği'nin çeşitli yasaları bir takım

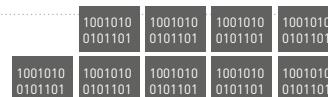
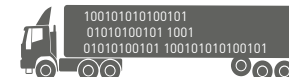
kısıtlamalar getirirse de, dünya seviyesinde üretilen yazılım ve uygulamalar her zaman alıcı buluyor.

Teknolojik açıdan gelişmekte olan bir bölgede yer alan Türkiye, bu fırsatı şu ana kadar iyi değerlendirdi. Çevre ülkelerle yapılan ticari anlaşmalarla sektöre kolaylık sağlayarak, daha fazla ülkeye yazılım ihracatı gerçekleştirdi. Bu durumun artarak devam edeceğini düşünüyoruz.

"Ar-Ge ve Yazılım"ı gündeminden düşürmeyerek, eğitim sistemlerini buna göre düzenleyen, şirket yapılanmalarında, teşvik mekanizmalarını kalıcı kılan ve bu alanda büyüme hedefiyle yatırım yapan ülkelerin, gelecek 10 yılın sonunda küresel ekonomiye hükmedeceği öngörülüyor.

Türkiye'nin 2015 yılında 1 milyar dolar, 2023 yılında ise 10 milyar dolar yazılım ihracat hedefi var. Sektör her yıl yüzde 20'nin üzerinde büyüyor ve 70'ten fazla ülkeye ihracat yapıyor. İhracatın büyük bir kısmını Amerika ve Almanya gibi teknolojik dönüşümünü tamamlamış ülkelere gerçekleştirilmemiz ise kalitemizi ve kapasitemizi gösteriyor. Kamu, sanayi ve özel sektörün, yerli firmalara ürün geliştirebileceği ortamlar hazırlaması, güvenmesi ve yatırım yapması, yerli üretimin ülke içinden alıcı bulması, yerli teknoloji kullanımında büyük bir sıçrama gerçekleştirilmesine olanak sağlayabilir.

-Katma değeri ve verimliliği yüksek bir sektör olan yazılım, ihracat noktasında Türkiye'de henüz istenilen ve beklenen seviyede değil. Üretimi ve ihracatı kapsamında döviz kazandıracak tek sektör olan yazılımın desteklenmesi için Türkiye,

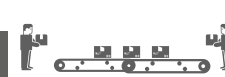
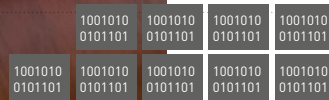
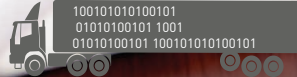
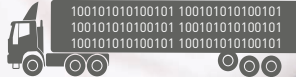
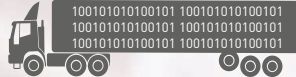
“Atılım için bilişim”de yazılım ihracatına destek...

2023'te en büyük 10 ülke arasında yer almanın BİT'e gereken önemin verilmesiyle mümkün olabileceğine dikkat çeken TÜBİSAD, hizmet ve yazılım ihracatının desteklenmesini önermişti.

Türkiye Bilişim Sanayicileri Derneği'nin (TÜBİSAD) 6 Eylül 2012'de düzenlenen basın toplantısında açıkladığı 248 sayfalık “Atılım İçin Bilişim: Türkiye Ekonomisi İçin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektörü” raporunda, bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) Türkiye ekonomisindeki yeri ve ekonomik-sosyal gelişmeye katkıları ortaya konulmuştu.

Raporda; Türkiye'nin geçmiş 50 yılda yüzde 4,5, 2001-2007 yılları arasında yüzde 6,5 büyüdüğü, 2023 hedeflerini yakalayabilmesi için de yıllık yüzde 8,5 büyümeye gerçekleştirmesi gerektiği vurgulanmıştı.

Diğer birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de üretkenliğin bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektöründe daha yüksek olduğu, BİT üretkenliğinin, toplam özel sektör üretkenliğinin dört katını bulduğuna dikkat çekilen raporda, Türkiye'nin 2023 yılında en büyük 10 ülke arasında yer alması için gereken politika adımları sıralanmıştı. Raporda, “Küresel rekabetçi BİT sektörü için hizmet ve yazılım ihracatı desteklenmeli” ve “BİT sektöründen alınan vergiler büyümeyi teşvik edecek, derinleşmeyi sağlayacak ve ihracatı güçlendirecek şekilde değiştirilmeli ve vergi yükü azaltılmalı” önerilerine yer verilmişti.

POLDY İK Genel Müdürü Demir: Yazılımlarımız için yurt dışında temsilcilikler açmayı planlıyoruz

“Yazılım ihracatı” içerikli “Gündem” sayfalarımıza POLDY İnsan Kaynakları (İK) Sistemleri Genel Müdürü Kadri Demir de katkı verdi. 20 yıldan fazladır yalnızca “İnsan kaynakları” sektöründe yazılım geliştirip çözümler sunduklarını anlatan Demir, Türkiye’de insan kaynakları yazılımlarında ilk akla gelen 3 firması arasında olmayı amaçladıklarını söyledi. Yazılımlarının Türkiye pazarının yanı sıra uluslararası pazarda yer alması için yurt dışında uygun ülkelerde temsilcilikler açmayı planladıklarını belirten Demir, yazılım konusunda asıl desteklerin, yerli yazılım üreticilerinin, Türkiye’de faaliyet gösteren yabancı sermayeli yazılım şirketlerine karşı rekabetini sağlayacak destekler olması gerektiğinin altını çizdi. Teknoparklarda faaliyet gösteren şirketlere getirilen Ar-Ge ve KOSGEB desteklerine değinen Demir, bu kapsama girmeyen yazılım şirketlerinin de düşünülerek destekler hazırlanmasını önerdi.

- POLDY, ne zaman ve hangi amaçla kuruldu? Bilişim ve yazılım sektörüne yönelik hangi ürün, uygulama ve hizmetleri geliştiriyorsunuz? Yurtiçi ve yurtdışında hangi standartlarda çözümler üretiyorsunuz?

-Türkiye’nin ilk “İnsan kaynakları” yazılımı olan POLDY İnsan Kaynakları Sistemi olarak 20 yıldan fazladır yalnızca “İnsan kaynakları” sektöründe yazılım geliştiriyor ve çözümler sunuyoruz. Geliştirdiğimiz sistem ile kurumların “İnsan Kaynakları Yönetimi” sürecinin elektronik ortama taşınmasını sağlıyoruz. Etkin ve verimli insan kaynakları yönetimi ile günlük operasyon işlemlerinin azaldığı, stratejik insan kaynakları yönetiminin maksimum olduğu bir süreç hedefliyoruz. Firmaları başarıya taşıyan, bütünlüğü sağlayan farkı yaratan insana verilen önemi, “Önemli olan insanların duygularını yönetmektir” noktasından hareketle geliştirilen çözümler, insan kaynağına yapılan doğru yatırımı avantaja dönüştürerek firmaları geleceğe taşımasını hedefliyor.

Ülkemizde insan kaynakları yazılımları deyince ilk akla gelen 3 firması arasında olmayı amaçlıyoruz. Şu anda Türkiye merkezli ve yurt dışındaki şirketlerde sistem, Türkçe ve İngilizce on-line olarak kullanılıyor.

- Yurtdışına yazılım ihracatı yapıyor musunuz? 2014 itibarıyla yazılım ihracatınız ne kadara ulaştı? 2015 hedefiniz nedir?

-Şimdiye kadar yazılımı merkezi olarak kullanılmak üzere oldu. Yurt dışında İngilizce

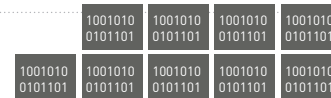
dilinin dışında çok dili destekleyecek yapıda yazılımlarımızı geliştiriyoruz. Mevcut yazılımımız, özellikle uluslararası firmaların Türkiye’deki şirketleri tarafından tercih edilmesi bizleri uluslararası platformda olmamıza teşvik ediyor. Ülkemizde göstermiş olduğumuz başarıyı, uluslararası platformda gösterebilmek için 20 yıldan fazla olan tecrübemizle birleştirerek çalışmalar yapıyoruz. Yazılımlarımızın Türkiye pazarı ile birlikte uluslararası pazarda yer alması için yurt dışında uygun ülkelerde temsilcilikler açmayı planlıyoruz.

-Resmi Gazete’nin 2 Haziran 2015 sayısında yayımlanan karara göre, film, mobil uygulama, sağlık turizmi, yazılım, bilgisayar oyunu ihracat edenlere devlet teşvik verecek. Bu konudaki değerlendirmenizi alabilir miyiz? Sizce bu teşvikten yararlanacak kaç şirket var? Yazılımcıların gerçek ihtiyacı bu mu?

-Yurtdışına ihracat yapmak veya yurtdışında faaliyet gösterecek Türk şirketleri ve Türk yatırımcıları için uygulanacak güzel bir teşvik olarak gözükmüyor. Ama asıl destekler, yerli yazılım üreticilerinin, Türkiye’de faaliyet gösteren yabancı sermayeli yazılım şirketlerine karşı rekabetini sağlayacak destekler olmalı. Şu anda 30 kişi ve üzerinde çalışan ve yerinde Ar-Ge yapan şirket ile teknoparklarda faaliyet gösteren şirketler destekleniyor. Ayrıca KOSGEB destekleri mevcut.

Bu kapsama girmeyen yazılım şirketleri de düşünülerek destekler hazırlanmalı.

Türkiye’de 20 yıllık tecrübeyle gösterdikleri başarıyı, uluslararası platformda gösterebilmek için çalışmalar yaptıklarını söyleyen Demir, yerli yazılım üreticilerinin, Türkiye’de faaliyet gösteren yabancı sermayeli yazılım şirketlerine karşı rekabetini sağlayacak destekler olmasını gerektiğini vurguladı.

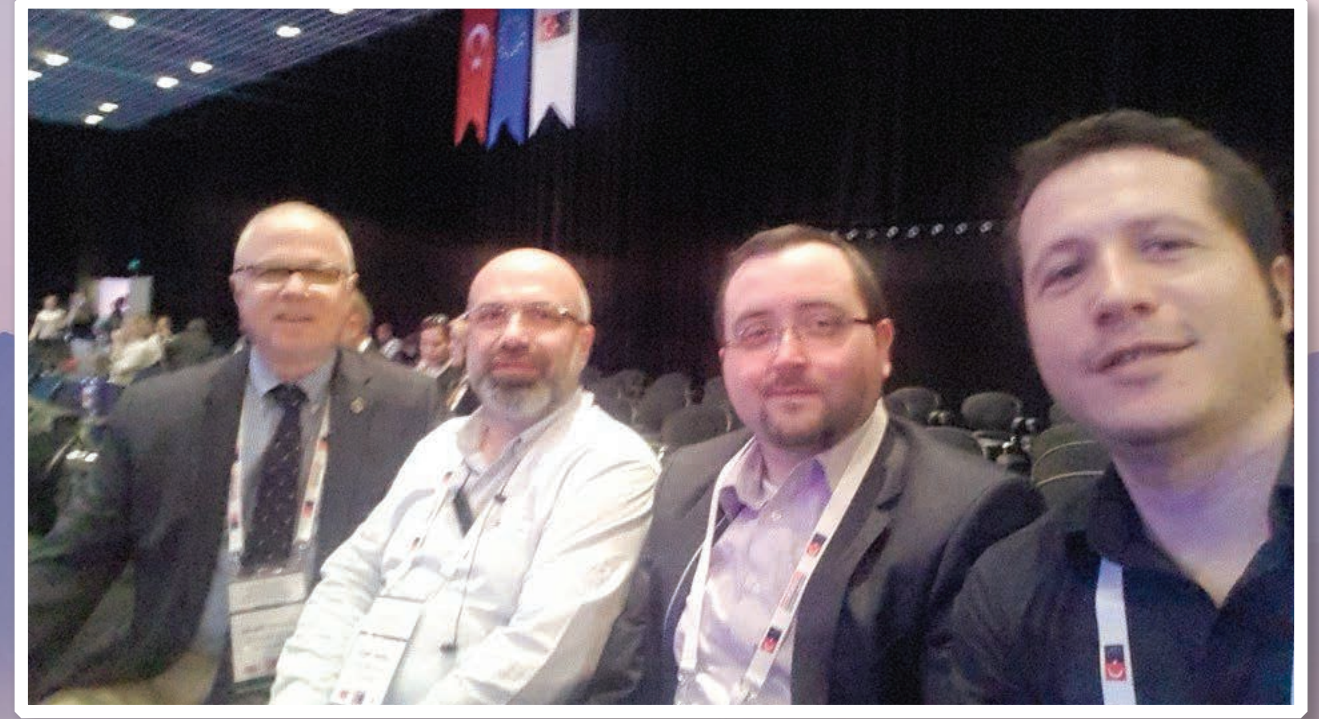

TBD Antalya Şube Başkanı Akyelli: *Özellikle yazılımcıların yatırımlarını Antalya'da yapmamaları için hiçbir neden yok*

Antalya'daki 4 üniversitenin sektör için gerekli eğitimleri verdiği, Akdeniz Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nin de yeni yatırımcılar için birçok fırsat sunduğunu belirten Akyelli, ulusal ve uluslararası bilişim firmalarını, özellikle çalışanlarını mutlu edebilecek bir yer olarak Antalya'yı tercih etmeleri ve yatırım yapmalarını önerdi.

Aslıhan Bozkurt

TBD BİLİŞİM Dergisi olarak bu sayımızda, 12 Ocak 2015'te yapılan Olağan Genel Kurul toplantısında TBD Antalya Şube Başkanlığı'na yeniden seçilen Mehmet Akyelli ile yaptığımız söyleşiye yer veriyoruz.

Ege Üniversitesi Makine Mühendisliği'nin 2. sınıf öğrencisiyken İzmir'deki Sertaş A.Ş.'de staj yapan Akyelli'nin yazılım meslek hayatı, böyle başlamış. Akyelli, başkanlık görevini üstlenip devam ettirmesinin nedenini, bölgedeki bilişim topluluğunu bir araya getirmek, tanışıklıkları başlatarak bir arada olmanın getireceği avantajları meslektaşlarına aktarıp büyük bir aileyi oluşturmak olarak özetliyor. Şubenin geçen yıldan bu yana sağlıklı bir yapıya kavuştuğuna değinen Akyelli, "Artık özellikle yazılım yatırımcılarının Ar-Ge, üretim, test vb. yatırımlarını burada yapmalarını için hiçbir neden yok" dedi.

Uluslararası Antalya Vakıf; Akdeniz; Burdur Mehmet Akif ve Isparta Süleyman Demirel üniversitelerinin sektör için gerekli eğitimleri verdiği, Akdeniz Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nin de yeni yatırımcılar için birçok fırsat sunduğuna işaret eden Akyelli, "Ulusal ve uluslararası bilişim firmalarının, özellikle çalışanlarını mutlu edebilecek bir yer olarak Antalya'yı tercih etmemeleri için artık herhangi bir nedenleri olmadığını düşünüyorum. Bu tespitlerden yola çıkarak tüm yatırımcılara buradaki avantajlar hakkında bilgi verip bu şehirde yatırım yapmalarını özendiriyoruz" diye konuştu.

Bölgede bilişimin yoğun olarak turizm sektöründe kullanıldığına değinen Akyelli, özellikle sektörel sorunları bir havuzda topladıkları, sorunun kümeleşme yoğunluğu ve büyüklüğüne göre gerektiğinde o problemle ilgili bir komite kurduklarını anlattı.

Akyelli söyleşiyi Isparta, Burdur ve Antalya'daki bilişimcileri, hem sektörü layık olduğu şekilde tanıtmak hem de çalışma hayatını daha da konforlu hale getirecek adımları daha hızlı atabilmek için TBD'ye üye olmaya davet ederek bitirdi.

-12 Ocak 2015'te yapılan Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Antalya Şube Başkanlığı'na yeniden seçildiniz? Öncelikle Mehmet Akyelli kimdir? Yolunuz, ne zaman ve nasıl TBD ile karşılaştı? TBD ile daha önce nasıl bir iletişiminiz vardı, ne gibi görevler üstlendiniz? Bu arada TBD dışında aktif görev aldığınız başka sivil toplum kuruluşları (STK) var mı? Oralarda ne gibi görevler üstleniyor, çalışmalar yapıyorsunuz?

-İzmir doğumluyum. Tüm eğitim ve çalışma hayatım İzmir'de geçti. En son Ege Üniversitesi Makine Mühendisliği'ni bitirdim. Üniversite 2. sınıf öğrencisiyken İzmir'deki 3 bilgisayar sisteminin birine sahip olan ve Türkiye'de ilk servis büro hizmeti veren Sertaş A.Ş.'de staj yaptığımda ilk kez bilgisayar (IBM Sys. 360/115) ile tanıştım. Staj sonunda bilişim virüsünü kaptığımı anlayan Genel Müdürümüz Uğur Yüce'nin isteği üzerine talebelik hayatımın yanında bugüne kadar süren yazılım meslek hayatım başlamış oldu.

TBD'yi meslek hayatımın ilk yıllarından beri bilmeme rağmen üyelik sürecim, özellikle Ankara kökenli bir faaliyetim olmadığı ve İzmir Ticaret Odası'nda çok aktif olmam nedeniyle, ancak 10 yıl önce gerçekleşebildi.

Bilişim ve özellikle de yazılım dalı ile ilgili birçok sektörel sivil toplum kuruluşlarında (STK)

faaliyetlerim oldu. Bunlardan bazılarını şöyle sıralayabilirim: İzmir Ticaret Odası (Meclis ve Yönetim Kurulu Üyeliği); TOBB bünyesinde bilgisayar ve yazılım sektörlerinin yalın olarak temsil edilmesi çalışmaları (TOBB Türkiye Bilgisayar Yazılımı Meclisi Başkanlığı); Türkiye Bilişim Vakfı (TBV) Kurucu Üyeliği; 7.Beş Yıllık Kalkınma Planı Bilişim ve İletişim Komisyonu Başkanlığı; BİYESAM Yazılım Eser Sahipleri Meslek Birliği Kurucu Başkanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Bilişim Teknolojileri Sektör Komitesi Başkanlığı ve TBD Antalya Şubesi Kurucu Başkanlığı.

- TBD Antalya Şubesi' ne zaman kuruldu ve siz Başkanlığı ne zaman üstlendiniz? Bu görevi üstlenmenizde neler etkili oldu, temel amacınız neydi? Göreve yeniden gelmenizle birlikte hangi yeni hedef ve çalışmalar yapılacak?

-10 yıl önce yaşamımı ilk defa İzmir dışında bir yerde, Antalya'da sürdürmeye karar verdiğimde Antalya'da hemen hemen hiçbir sektörel STK'nın olmadığını gördüm. Bu bölge için en verimli olabilecek birlikteliğin TBD çatısı altında olabileceğini tespit ederek uzun yıllardır Yüksek Danışma Kurulu Üyeliği'ni yaptığım TBD Yönetimine müracaat ettim. Zaten uzun zamandır sektörel ilişkimiz olduğu ve birbirimizi yakından tanıdığımızdan TBD yönetimi buranın örgütlenmesi işini bana verdi. Bu bölgenin TBD

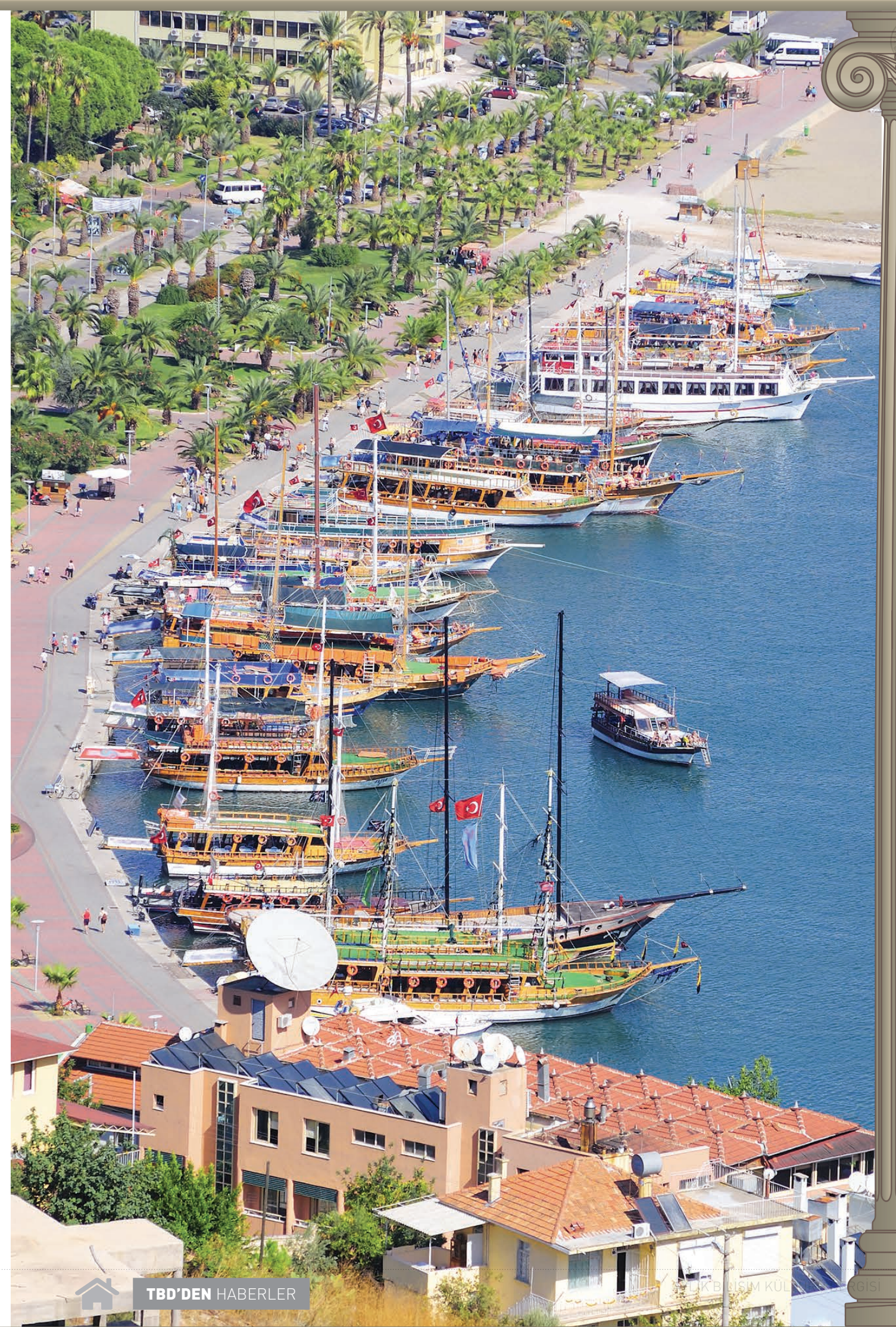
temsilciliğini yapan ve TBD'nin ilk üyelerinden olan Prof. Dr. Osman Saka hocam başta olmak üzere bir grup meslektaşımın TBD Antalya Şubesi'ni kurduk.

TBD Antalya Şubesi kuruluş çalışmaları 2008'in sonunda başladı ve resmi müracaatımız Ağustos 2009'da yapıldı. İlk Genel Kurul'da Yönetim Kurulu Başkanlığı'na seçildim ve halen bu görevim devam ediyor. Aslında başkanlık görevinden önce, TBD Antalya Şube kuruluşundaki amaçlardan söz etmem lazım. Antalya'da turizmin başkenti olması ve özellikle bilişim alanında büyük yatırımların yapılmasına karşın sektörde hiçbir birlikteliğin kurulamamış olduğunu gözlemlemiştim. Sektörün genel bir fotoğrafını çektiğimde, bilişim ile uğraşanların çok farklı sektörler ve pozisyonlarda olduklarını görünce buradaki birlikteliğin ancak her kesimi (Firma sahibi, çalışan, akademisyen, memur vb.) kucaklayan bir çatı olması gerektiği ortaya çıktı. Burada bu misyonu üstlenecek yeni bir

dernek kurmaktansa, bu tecrübeye sahip köklü bir derneğin Antalya Şubesi olmanın örgütlenmemizi hızlandıracağı düşüncesiyle TBD Genel Merkeze, o dönem başkanı Turhan Mentiş vasıtasıyla müracaat ederek ön fikirlerini sordum. Olumlu yanıt alınca bu yöndeki çalışmaları başlattım.

Bu görevi üstlenmemin ve devam ettirmemin nedenini, bölgede bilişim topluluğunu bir araya getirmek, tanışıklıkları başlatarak bir arada olmanın getireceği avantajları meslektaşlarıma aktararak büyük bir aileyi oluşturmak olarak özetleyebilirim. Şubemiz geçen yıldan bu yana sağlıklı bir yapıya kavuştu ve genç meslektaşlarımda artık bu görevi bundan sonra alabilecek bilgi ve tecrübeye sahip oldular. Bir sonraki dönemde bu güzel birlikteliğin başında bu arkadaşlarımızdan birini göreceğiz.

Asıl hedefimiz, hâlâ bölgedeki bilişim sektörü mensuplarını öncelikle bir araya getirmek

ve böylece birlikteliğin onlara sağlayacağı avantajların farkındalığını yaratarak sektörlerine sahip çıkmalarını sağlamak.

- Bilişim faaliyetleri ağırlıklı olarak İstanbul ve Ankara'da gerçekleşiyor. TBD Antalya Şubesi'nin misyon, bilişim kültürünün yaygınlaşması ve bilgi toplumu farkındalığının artırılması için yaptığı/yapacağı çalışmaları kısaca anlatır mısınız?

-Her sektörde olduğu gibi bilişim sektörünün de kalbi, İstanbul. Benim de çalışma hayatımın büyük bir bölümü, İstanbul'daki çalışmalarla geçti. Şimdi o çalışmalarda edindiğim bilgi ve birikimimi, Antalya'da meslektaşlarımla paylaşmaktan büyük keyif alıyorum.

Biraz önce de belirttiğim gibi, ilk hedefimiz sektördeki meslektaşlarımızda bir araya gelme ve birlikte olma kültürünü oluşturmak. Bunun farkındalığını geçen yıldan itibaren oluşturmaya başladık. Bunu yaparken derneğimizin varlığını ve misyonunu aktarmak için hem kamu kuruluşlarında hem de diğer ilgili olabilecek STK'larda çalmadık kapı bırakmıyoruz. Ana faaliyetlerimizin üyelerimizin

dışındaki kesimlere ulaşması ve onlara bilişim konularında yapacak olduğumuz rehberlik faaliyetlerini aktarmak olacaktır.

- Turizmin başkenti olan Antalya'yı, bilişim sektörünün odağına taşımak üzere önümüzdeki döneme ilişkin hedef, plan ve çalışmalarınıza ilişkin bilgi verebilir misiniz? TBD Antalya Şubesi olarak üstlendiğiniz etkinlik/etkinlikler nelerdir? Bugüne kadar hangi proje ve çalışmalar yürütüldü?

-Antalya, son 5 yılda bir yatırımcının talep edebileceği hemen her türlü altyapıyı tamamlamış durumda. Otel, toplantı organizasyonları gibi konularda zaten açık ara önde olan bu şehirde son 5 yılda birçok ulusal sağlık ve eğitim kuruluşlarının şubeleri de açıldı. Hiçbir yerde bulamayacağınız bir doğa zenginliğinin yanı sıra zaman geçirmek isteyeceğiniz her türlü alternatifi de sunuyor bu şehir. Artık özellikle yazılım yatırımcılarının Ar-Ge, üretim, test vb. yatırımlarını burada yapmalarını için hiçbir neden yok. Uluslararası Antalya Vakıf; Akdeniz; Burdur Mehmet Akif ve Isparta Süleyman Demirel üniversiteleri sektörümüz için gerekli eğitimleri veriyorlar.

Aynı zamanda gelişme süreci hızla devam etmekte olan şehrin merkezindeki Akdeniz Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi de yeni yatırımcılar için birçok fırsat sunuyor.

Sadece "bacasız sanayi"ye izin verildiği için ulusal ve uluslar arası bilişim firmalarının, özellikle çalışanlarını mutlu edebilecek bir yer olarak Antalya'yı tercih etmemeleri için artık herhangi bir nedenleri olmadığını düşünüyorum. Bu tespitlerden yola çıkarak tüm yatırımcılara buradaki avantajlar hakkında bilgi verip bu şehirde yatırım yapmalarını özendiriyoruz.

Üyelerimiz için onların mesleki bilgi ve görgülerini arttıracak panel ve seminerler gerçekleştiriyoruz. Bireysel olarak başa çıkamadıkları sorunları kategorize edip TBD çatısı altında komisyonlar kurarak çözümler buluyoruz. Üniversitelerle işbirliklerimiz neticesinde ortak çalışma ortamları oluşturuyoruz. Diğer oda ve STK'lar ile ortak toplantı ve seminerler düzenliyoruz. Şimdi bu faaliyetlerimize ek olarak "Ulusal" çapta bir sürekli organizasyonun şube olarak organize edilmesi için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

- Bilişim sektörünün tüm taraflarını ortak amaçlar çerçevesinde bütünleştirmek üzere Antalya'da hangi sektör STK'larıyla ne gibi işbirlikleriniz var, olacak? Önümüzdeki dönemde bu işbirliklerine yeniler eklenecek mi?

-Toplantılara hem katılımcı hem de konuşmacı olarak katkı sağladığımız özellikle turizm sektörü STK'larıyla yakın işbirliklerimiz sürüyor. ATSO Bilgisayar Komitesi ile oda ile işbirliği yaparak çeşitli etkinlikler düzenliyoruz. Bilişimin tüm sektörleri ilgilendiren bir konu olması ve Antalya'da bu konuda faaliyet gösteren tek STK olmamız nedeniyle özellikle diğer sektör STK'ları ile her türlü işbirliğine açık olduğumuzu iletiyoruz. Aynı zamanda bu işbirliklerini geliştirmek için kamu kurum ve kuruluşları ve üniversite yöneticileri ile çeşitli projelerde işbirliği çağrılarımız oluyor.

- Üyeleriniz ve bilişim sektörü çalışanlarının mesleki gelişmelerine katkıda bulunma, mesleki ve sosyal dayanışmayı geliştirmeye yönelik neler yapacaksınız?

-Bugüne kadarki en büyük gayretimiz bu yönde oldu. Bu bölgede en yoğun bilişim alt topluluğu, turizm sektöründe çalışıyor. Hem mesleki hem de sosyal yönden gelişmeleri için derneğimize büyük bir sorumluluk düşüyor. Biz de tüm sektör çalışanları ve iş sahipleri için bu gereksinimi karşılamak adına birçok etkinliği üyelere sunuyoruz.

Özellikle sektörel sorunlarını bir havuzda toplayıp sorunun kümeleşme yoğunluğu ve büyüklüğüne göre gerektiğinde, o problem ile ilgili YK üyesi ve sorunun paydaşlarından oluşan bir komite kuruyoruz. Örneğin, bölgedeki özellikle iletişim problemlerinin yoğunlaşmasından dolayı bir Telekomünikasyon Komitesi oluşturduk. Bu komite, problemleri topladı, konsolide etti ve şimdi bu hizmeti veren telekomünikasyon şirketlerinin üst düzey yetkilileri ile TBD olarak iletişime geçerek problemlerin çözümü için temaslarımızı sürdürüyoruz.

Hem TBD kimliği hem de 100'lerce şirketin ortak başvurusu olunca bu hizmeti sunanlar konuya çok daha ciddi eğiliyorlar. Yine, tanışıklığı arttırmak, sorunları kendi aramızda paylaşmak kısacası sektör mensuplarını kaynaştırmak için çeşitli "Biz Bize" etkinlikleri yaparak meslektaşlarımızı bir araya getiriyoruz.

Isparta, Burdur ve Antalya'daki tüm meslektaşlarımızı derneğimize üye olmaya davet ediyoruz. Ne kadar büyük bir aile olursak hem sektörümüzü layık olduğu şekilde tanıtır hem de meslektaşlarımızın çalışma hayatlarını daha da konforlu hale getirecek adımları daha hızlı atabiliriz.

Son olarak her dönemde tüm çalışmalarımıza gönülden desteklerini esirgemeyen ve bizleri cesaretlendiren TBD Genel Yönetimine ve tüm çalışanlarına Antalya Şubemizin tüm üyeleri adına teşekkürlerimizi sunuyorum.

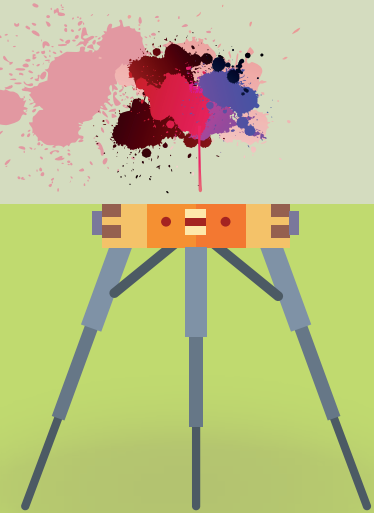

Sulukoğlu: *Resim,* *“mutluluk kaynağı”, “kaçış”* *ve “hayatın lüksü”*

TBD Ankara Şubesi Koordinatörü Sulukoğlu, yaklaşık 8 yıldır gelincik resimleri ile tanınan ressam Hikmet Çetinkaya'nın atölyesinde resim yapıyor. Resimlerinde “huzur”, “sakinlik” ya da “yaşam” coşkusuna yer veren Sulukoğlu, bugüne kadar hiç kişisel sergi açmamış ama 10 karma sergiye katılmış.

Aslıhan Bozkurt

TBD BİLİŞİM Dergisi olarak, bu sayımızdan itibaren, kamu veya özel sektörde bilişim alanında çeşitli kadrolarda görev alan bilişimcilerin, “hobilerine” yer vereceğiz. “Bilişimcilerin hobileri” sayfalarımızın ilk konusu, TRT Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı'ndan 2008'de emekli olduktan sonra 2010'da TBD Ankara Şubesi Koordinatörü olarak çalışmaya başlayan Zeynep Sulukoğlu. Emekli olur olmaz soluğu, gelincik resimleri ile tanınan ressam Hikmet Çetinkaya'nın atölyesinde alan Sulukoğlu'nun resim hayatı böylece başlamış. Aslında resim konusunda yetenekli olduğunu düşünmeyen Sulukoğlu, “Tüm gayretim bu konudaki becerimi geliştirmek” dedi. Empresyonist teknik ile çalışmayı tercih eden Sulukoğlu, resmin kendisi için “bir mutluluk kaynağı”, “bir kaçış” ve “hayatının lüksü” olduğunu anlattı. Resimlerinde “huzur”, “sakinlik” ya da “yaşam” coşkusuna yer verdiğini söyleyen Sulukoğlu, “Resim yapmak bana, bakmanın yanı sıra görmeyi de öğretti. Doğada gördüğüm pek çok şey, beni teşvik ediyor ama en çok da su, kayıklar, çiçekler ve Ege sokakları” diye konuştu. Bu güne kadar hiç kişisel sergi açmayan Sulukoğlu, 10 karma sergiye katılmış. Resme başlamadan önce yaklaşık 35 yıl Goblen işleyen Sulukoğlu, kendi takılarını da tasarlayıp yapıyor. Sulukoğlu, kitap okumayı ve fırsat buldukça da seyahat edebilmeyi seviyor.

-Zeynep Sulukoğlu kimdir? Bize kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

-Ben 1959 yılında Karşıyaka İzmir'de doğdum. Annem ve babam klasik müziğe ve sanata çok düşkünlerdi. Onların bu sevgisi sonucu yöneldiğim balerinliğin ilk adımı olan konservatuar sınavına babam girmemi istemeyince ben de Çankaya Ortaokulu, Çankaya Lisesi ve ardından da ODTÜ Uygulamalı İstatistik Bölümü'nden mezun oldum. Önce 5 yıl Türkiye İstatistik Kurumu'nda (TÜİK) sonra da Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nda (TRT) çalıştım. TRT'de sistem analistliğinden, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı'na kadar giden 20 yılım mutlu ama çok ağır çalışma koşulları altında geçti.

2008 yılında soluklanmak için emekli olmaya kadar verdim. Ancak çok geçmeden 2010 yılının başında TBD Ankara Şubesi Başkanı Necati Etlacakuş'tan üç ay süre ile üye veri tabanının düzenlenmesi için çalışma teklifi aldım. TBD'de çalışmaya bu iş için başladım, başlayış o başlayış. 5 yılı aşkın bir süredir TBD Ankara Şubesi Koordinatörü olarak çalışıyorum. Bu kısa hayat hikâyemin yanında “Zeynep Sulukoğlu kimdir?” dersiniz, “mutlu, sevecen, mütevaziliği bir tarafa bırakırsak çalışkan tüm canlıları çok seven” birisidir.

- Öncelikle resim yapma yeteneğinizi ya da hobinizi ortaya çıkaran, sizi destekleyen ve teşvik edenler oldu mu? Yoksa tamamen kendi çabanızla mı keşfettiniz bu yeteneğinizi?

-Aslında ben resim konusunda “bir yetenek” olduğumu düşünmüyorum. Tüm gayretim bu konudaki becerimi geliştirmek sadece.

- Aktif olarak resim yapma yolculuğunuz ne zaman başladı? Resime yönelik süreciniz nasıl gerçekleşti?

-TRT'de de sık sık katıldığım uzun süren toplantılarda hep kâğıda bir şeyler karalardım. Resimleri sergilerde izlemek dışında koleksiyonerlik de dahil öyle belirgin hiçbir ilgim ya da daha doğru bir tanımla “resim yapma” merakım yoktu. Ama TRT Bilgi İşlem Dairesi Başkanı olduğum yıllarda “Ben emekli olunca resim yapmayı öğrenip gelincik resimleri yapacağım” demeye başlamıştım. Tahmin edersiniz gırtlığına kadar teknolojiye boğulmuş birisinin bunu söylemesi dostlarımı hep gülümsetti. Hiç unutmuyorum 2009'un güzel bir Eylül gününde bir kafede otururken duvarları süsleyen gelincik resimleri ilgimi çekti. Beni kendine çeken bu resimleri yapan ressamın

Hikmet Çetinkaya olduğunu öğrendim, kendisini ve resimlerini izlemeye başladım. Emekli olur olmaz da soluğu atölyesinde aldım, sağ olsun beni kabul etti ve resim hayatım böylece başladı.

-Resim konusunda özel bir eğitim aldınız mı? Resimde tekniğiniz ve tarzınız nedir? Ressam olmak için yetenek şart mı?

-Resim eğitimimi Çetinkaya Atölye'sinde değerli hocalarım Hikmet Çetinkaya ve Erdoğan Seçil'den aldım ve almaya devam ediyorum. Empresyonist teknik ile çalışmayı tercih ediyorum. Bu sorunuza ben de atölyeye gittiğim ilk günlerde hocama sormuştum. Hocam da bana, "Resim yapmanın yüzde 25'i yetenek, yüzde 75'i ise çalışmaktır. Ben her gün 15 saat resim yapıyorum" demişti.

-Resim sizin için ne ifade ediyor? Ya da resimle siz neyi, hangi duygu ve düşüncelerinizi tuvale aktarıyorsunuz?

-Resim benim için, kesinlikle bir mutluluk kaynağı, hayatın gereksinimleri için koşturmam arasında bir kaçış, sadece kendim için yaptığım hayatımın lüksü diyebilirim. Resmimi yapmaya başlamadan yaklaşık bir gün önce eskizler arasında uzun zaman harcarım ve o anki ruh halimi yansıtan bir tanesini seçerim. Ama resim bittiğinde bakarım ki eskisi seçerkenki ruh halim değil yaptığım zamanki ruh halim yansımış resmime. Resimlerimde genelde huzur, sakinlik ya da yaşam coşkusu bulabilirsiniz.

-Resim çalışmalarınıza hangi atölyede başladınız, çalışmalarınıza nerede devam ediyorsunuz? Neler sizi teşvik ediyor veya besliyor?

-Resim çalışmalarına Çetinkaya Atölyesi'nde başladım hâlâ da orada devam ediyorum.

Çalışmalarımı sadece atölyede yapıyorum. Arkadaşlarımla bir arada resim yapmak hoşuma gidiyor, tabii hocalarımın gözetiminde olmanın verdiği güven en önemlisi. Resim yapmak bana, bakmanın yanı sıra görmeyi de öğretti. Doğada gördüğüm pek çok şey beni teşvik ediyor ama en çok da su, kayıklar, çiçekler ve Ege sokakları.

**-Ağırlıklı olarak hangi konularda çalışıyorsunuz?
Daha çok hangi rengi kullanmayı seviyorsunuz?
Neden resimlerinizde hep bir kayık figürü var?**

-Ağırlıklı olarak bugüne kadar daha çok kayık resimleri üzerinde çalıştım ama son zamanlarda çiçekler ve Ege sokaklarına da yöneldim. Sanırım bahardan dolayı içimin kıpır kıpır olması buna neden oldu. Resim yapmaya başlamadan öne bana "En sevdiğin renk ne?" diye sorulduğunda "Mavi" derdim. Ama resim yapmaya başladıktan sonra, renkleri ayırmanın pek mümkün olmadığını öğrendim, bu da bana tüm renkleri sevmeyi öğretti.

-İlham aldığınız ve hayranlık duyduğunuz ressamlar var mı? Çalışmalarından etkilendiğiniz, model aldığınız ressamlar kimlerdir?

- Aslında bu zor bir soru. Pek çok sevdiğim, beğendiğim ressam var ama ilk anda aklıma gelenler Hikmet Çetinkaya, Erdoğan Seçil, Mustafa Ayaz, Kayahan Keskinok, Yalçın Gökçebağ, Monet, Valentin Rekunenko, Gültekin Serbest ve tabii ki tüm atölye arkadaşlarım. Tüm ressamların yaptığı eserlerden bir şeyler öğrenmeye ama etkilenmeden kendi tarzımı bulmaya çalışıyorum hâlâ.

-Bu güne kadar katıldığınız ya da açtığınız resim sergilerinizden söz eder misiniz?

-Bu güne kadar hiç kişisel sergi açmadım katıldığım karma sergileri ise şöyle sıralayabilirim: 2009 TODAM Çankaya, Ankara; 2010- İlke Sanat Galerisi – Ankara; 2011- 100 Kadın Ressam Sergisi – Karum AVM, Ankara; 2012- Cumhuriyet Gazetesi Kültür Merkezi, Ankara; 2013- Moda Deniz Kulübü, İstanbul; 2013- Çay, Simit, Sanat Sergisi, Bilkent Sanat Sokağı, Ankara; 2014- Sevgililer Günü Sergisi, Bilkent Sanat Sokağı, Ankara; 2014-Dünya Kadınlar Günü Sergisi, Bilkent Sanat Sokağı, Ankara; 2014-Anneler Günü Sergisi, Bilkent Sanat Sokağı, Ankara ve 2014-5. Mevsim Sergisi, Bilkent Sanat Sokağı, Ankara.

-Resim dışında başka ilgi alanlarınız var mı?

-Olmaz mı? Resme başlamadan önce yaklaşık 35 yıl Goblen işledim. Kendi takılarımı tasarlar, yaparım. Kitap okumayı çok severim. En çok da fırsat buldukça seyahat edebilmek, yeni yerler tanımak.

Arzu Kılıç
arzu.kilic@tbd.org.tr

Gramofon ve plaklarla zamana yolculuk...

Değerli okurlar, Dergimiz yaz tatiline girmeden önce sizleri tarih kokan güzel bir mekânla tanıştırmak istiyorum. Günün her anı çay ve kahvelerinizi keyifle yudumlayacağınız ve taş plaklardan çıkan müzik sesleri ile geçmişe yolculuk yapacağınız bir mekân Gramofon kafe...

Bu arada öncelikle sizlerle gramafon hakkında bazı bilgileri paylaşayım. Gramofon (eski Yunanca *fone*, "ses" ve *grammein*, "yazmak") veya fonograf kelimelerinden kaynaklanıyor. Plâk ve makine olmak üzere iki bölümden oluşan *gramofon*, bir yuvarlak ince taş plak ile çalışıyor. Bu makine ile ses ve müzik kaydı veya dinleme olanakları bulunuyor. Gramofon'un öncüsü olan fonografı, 1877'de Thomas Edison keşfetmiş. Edison kendi okuduğu "*Mary had a little lamb*" (Mary'nin küçük kuzusu) isimli parçayı, 1877'de fonografa kaydederek ses kayıt tarihinin başlangıcını yapmış.

Ses kayıt aygıtları, 1895 yılında ses kaydı yapmak ve bu ürünleri pazarlamak için dünyanın en elverişli kentlerinden biri olan İstanbul'a ulaşmış. Batılılaşma ve yenileşme çabasındaki Türk toplumu, bu alete zaman içerisinde ilgi duymaya başlamış ve plaklar altın dönemine yaşamış. Fikriye Hanım sesini plaklara veren ilk Türk kadını olarak biliniyor.

Fonograf o yıllarda sinema ile birlikte anılmış. Örneğin Sabahattin Ali'nin "*Gramofon Avrat*" isimli eseri, 1987'de Yusuf Kurçenli tarafından aynı isimle beyazperdeye taşınmış ve bu filmin başrollerinde de Türkan Şoray ve Hakan Balamir oynamış (UB/EÜ).

Yeniden Gramofon Kafe'ye dönecek olursak kafe, Ankara Kalesi'ne çıkarken Samanyolu'nun dar sokaklarında koyunpazarı yokuşunun sonunda bulunuyor. Dışardan da içerden de renkli bir görünüme sahip olan bu kafede, gramofonlar, taş plaklar, gramofon iğneleri ve gramofona dair pek çok aksesuarlarla kasetler var. Eski Türk filmlerinin afişleriyle kaplanmış olan duvarlar sizi karşılıyor.

Mekânda Atatürk köşesi, Zeki Müren köşesi ve Orhan Gencebay köşesi bulunuyor. Masaların üzerinde ise eski sanatçıların imzalı fotoğrafları dikkat çekiyor. Eski soba, telefonlar, saatler ve tabii tahta koltuklar da göze çarpıyor...

Kafede, Zeki Müren, Münir Nurettin Selçuk, Müzeyyen Senar, Hamiyet Yüceses, Safiye Ayla gibi birçok sanatçının plaklarını gramofondan keyifle dinleyebilirsiniz.

Ankara'da özellikle gramofon meraklılarını cezbeden bir yer burası. Çay, kahve içmek için iyi bir durak olan Gramofon Kafe'nin yemek menüsü de var. Tost ve gözleme gibi yiyeceklerle karnınızı doyurabiliyorsunuz.

Gramofon Kafe'nin Sahibi Ali Okan, Nam-ı diğer "Gramofoncu Ali" yıllarca biriktirdiği gramofon ve taş plakları burada sergiliyor ve satıyor. Gramofoncu Ali'nin 20 yaşındaki genç çırağı Tarık Hayran ve Musa Olcay ile kafenin kuruluş hikâyesini konuştuk.

Samanpazarı'na yolunuz düşerse Gramofon Kafe'ye mutlaka uğramanızı tavsiye ediyorum. Keyifli okumalar dilerim

Gramafon ruhunu yaşatmak ve onu gençlere sevdirmek istiyoruz

20 yıllık birikimini insanlarla paylaşmak, gramafon, pikap, plak ve radyoyu gençlere sevdirmeyi amaçlayan Gramafoncu Ali, bunu hoş bir ortamda oluşturmaya çalışıyor.

1 - Ankara'nın Samanpazarı'nda kömür sobasıyla ısınan, gramofon dinlenen, her yanı taş plaklarla bezenmiş şirin bir mekânınız var. Bize kafenin kuruluş hikâyesini anlatır mısınız? Kafe ne zaman açıldı ve neden adı gramafon?

- Ustası olarak yanında çalıştığım Ali Bey, Samanpazarı'nda yıllar önce gramofonda dinlediği bir Âşık Veysel türküsünden çok etkilenmiş, gramofonu keşfetmiş. Antika tamircisiydi ve gramafona merakı vardı. Gramafon tamiri de yapıyordu. Önce gramofon ve taş plakları alıp satmaya başlamış, sonra toplantılarda, meyhanelerde gramofon çalmış.

Ankara'da "Gramafoncu Ali" olarak plak, gramofon ve radyoda bu sektörün önemli isimlerinden biriydi. Hem satış yapıyor hem de atölyesinde tamir hizmeti veriyordu.

Zaman içerisinde gramofon ve plakları çoğalmaya başlayınca, 20 yıllık birikimini insanlarla paylaşmak istedi ve Gramafon Kafe'yi kurdu. Şu anda elinde plak, kaset ve diğer orijinal kayıtlar olmak üzere 30 bin eserlik koleksiyon bulunuyor.

2 - Gramafon Kafe'yi Samanpazarında açmanızın bir nedeni var mı? Kafenize en çok kimler ilgi gösteriyor? Müşteriler kafeye geldiklerinde onları neler bekliyor?

- Çok eski tarihi bir yer olduğu ve yıllardır burada çalıştığımız için Samanpazarı'nı tercih ettik. Pirinçhan'da da atölyemiz vardı. Ama Ali Bey yeniye karşıdır. Burası eski ve turistik bir yer olduğu için seçildi.

Özellikle 50 yaş üzerindeki kişilerin yanında gençler, öğrenciler, yerli-yabancı turistler ve tabii ki, nostaljik plaklara meraklı olan ünlü insanlar ziyaretçilerimiz arasında yer alıyor. Sanatçılardan Filiz Akın, Perihan Savaş, Erkan Oğur, Eşref Kolçak, Nuri Alço, İsmail Hakkı Demircioğlu, Okan Murat Öztürk ve Mustafa Ceceli gibi müzik camiasından insanlar da misafirimiz oldu.

Buraya gelen insanlar her şeyden önce çok şaşırıyorlar. Gramafonu ve taş plakları öğrenip dinliyor ve seviyorlar. Amacımız gramofoni yaşatmak...

- Son olarak bir dönem evlerin en güzel köşesinde nostaljik eşyalar olarak yer bulan plak ve gramafonlar, film ve diziler sayesinde tozlu raflardan indi ve yüksek fiyatlara alıcı bulmaya başladı. Gramafon dinleyicisi ile günümüzün CD dinleyicisinin arasındaki farklar nelerdir?

-Kulak zevki tabii ki... İkisi arasında çok büyük farklar var. Gramafonu dinleyen insan onu asla bırakamaz. Dinleyip sevmek önemli olan. Amacımız gramafonun ruhunu yaşatmak ve onu gençlere sevdirmek.

ABD ile Çin, “siber güvenlikte ortak anlayış” için işbirliği yapacak

“Siber güvenlik”te ortak anlayış için işbirliğine giden iki ülke, siber alanındaki etik kurallar konusunda çalışma kararı aldı. ABD Başkanı Obama da, siber casusluk kaygılarını Çinli yetkililere ilette.

Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) Başkenti Washington'da iki gün süren yıllık ABD-Çin Stratejik ve Ekonomik Diyalog toplantısı 25 Haziran 2015'te sona erdi. Anadolu Ajansı'nın (AA) haberine göre, Çin Devlet Müşaviri Yang Jiechi, toplantının kapanış konuşmasında, Pekin'in Washington ile işbirliğine hazır olduğunu belirten Yang, ABD'ye iki ülke arasındaki siber ilişkilerin geliştirilmesi için Çin ile çalışma ama aynı zamanda “gerçeklere saygı gösterme” çağrısında bulundu.

ABD Dışişleri Bakanı Kerry de toplantının ardından düzenlenen basın toplantısında, Yang'ın sözlerine dair soru üzerine, siber saldırıların güvenlik endişelerini artırdığını ve Amerikan şirketlerine zarar verdiğini dile getirerek, “ABD ile Çin'in siber alanda 'uygun devlet tavırları' hakkında ortak bir anlayış geliştirmek ve bunları hayata geçirmek için birlikte çalışması gerektiğine güçlü biçimde inanıyoruz” dedi. Kerry, ABD ile Çin'in siber alanındaki etik kurallar noktasında çalışmada mutabık olduğunu kaydetti.

Geçtiğimiz haftalarda, ABD'de federal kurumların yanı sıra istihbarat ve askeri alanlardaki personelin bazı hassas bilgilerinin çalındığı belirtilmişti. Amerikan yönetimi, soruşturma devam ettiği için bu siber saldırının sorumluları noktasında henüz resmi bir açıklama yapmazken ABD medyasında çıkan haberlerde saldırının Çin veya Çinli bilgisayar korsanları tarafından yapıldığı iddia edilmişti.

ABD, geçen yıl da beş Çin askeri personelini siber casusluk faaliyetiyle çeşitli Amerikan firmalarından stratejik bilgi çalmakla suçlamıştı. Bu arada, ABD Başkanı Barack Obama, ABD-Çin Stratejik Ekonomik Diyalog Toplantısı için başkent Washington'da bulunan Çinli yetkililere Pekin yönetiminin siber casusluk ve Güney Çin Denizi'ndeki eylemlerinden duydukları kaygıyı ilette.

Beyaz Saray'ın yazılı açıklamasında, Obama'nın, Çin başbakan yardımcıları Lui Yandong ile Wang Yang ve Devlet Müşaviri Yang Jiechi ile bir görüşme yaptığı bildirildi. Görüşmede birçok konunun ele alındığı belirten açıklamaya göre, Obama, her yıl düzenlenen stratejik ekonomik diyalog toplantılarının bölgesel ve küresel konularda iki ülke arasındaki işbirliğini artırma imkânı sunduğu gibi farklılıkların da azalmasını sağladığını kaydetti.

ABD Başkanı Obama, Çin'in siber ve Güney Çin Denizi'ndeki eylemlerinden dolayı ABD'nin kaygılarını muhataplarına iletirken, Pekin yönetiminin tansiyonu düşürmeye yönelik somut adımlar atması çağrısında bulundu.

“Teknolojik tır”, İpek Yolu’nda turunda

“Huawei Teknoloji Tır”, 20’den fazla ülke ve bölgede 8 ay boyunca, geniş bant ve ağ yapıları alanındaki uçtan uca çözümlerini sektöre sunacak.

Huawei Bilgi ve İletişim Teknolojileri Orta Asya Turu, 2015, Ankara’da, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) ve Çin Halk Cumhuriyeti yetkililerinin katılımıyla, 12 Haziran 2015’te düzenlenen açılış töreniyle başladı. Gerçekleştirilen açılış töreninde; geniş bant ve ağ yapıları özelinde en yeni teknolojilerle donatılan “Huawei Teknoloji Tır”ının kapıları katılımcılara açıldı. Teknoloji tır, Huawei’nin uçtan uca çözümlerini, 20’den fazla ülke ve bölgede 8 ay boyunca sektörle buluşturacak. 60 m2’lik deneyim alanı mevcut olan ve 5 ana bölüme ayrılan Huawei Teknoloji Tır’ında; sabit, kablosuz ve çekirdek ağlar, BT ve servis kategorilerinde Huawei’nin en yeni ve inovatif çözümleri sergileniyor.

Huawei Orta Asya ve Kafkasya Bölge Başkanı Jeffery Liu, Huawei Bilgi ve İletişim Teknolojileri Orta Asya Turu ile ilgili olarak bilgi verdi. Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Yu Hongyang, Çin ve Türkiye arasındaki dostluğun 1000 yıl öncesine dayandığını anımsatıp bu organizasyonda ilk durak olarak Türkiye’nin seçilmesinin mutluluk

verici olduğunu söyledi. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Haberleşme Daire Başkanı Gündüz Şenol, açılışta yaptığı konuşmada, günümüzde İpek Yolu’nun, bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektöründe batı ve doğuda üretilen bilginin, teknolojinin ve insan gücünün taşındığı bir yol haline geldiğini belirtti. BTK Başkanvekili Dr. Ömer Fatih Sayan ise, karayolu ve demiryoluyla kurulan İpek Yolu’nun, bilişim ile canlandırılmasını önemsediklerini açıkladı. Huawei Türkiye Genel Müdür Yardımcısı Chen Zhi, Huawei Orta Asya Teknoloji Turu Deneyim Tır’ının bir aylık bir süre içinde İstanbul, Ankara ve İzmir’de bulunacağını bildirdi.

